Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب پېژندنه:

||||||||||||||||||||||||||||||||||||||||||||

د کتاب نوم:: د ډیورنډ کرښه یا د ناسور زخم

لیکوال :: حبیب الله غمخور

کمپوز: خپله لیکوال

ډیزان:خالد هادي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ډیورنډ کرښي د تړون پښتو متن

ژباړه : ډاکټر محمد حسن کاکړ

په داسي حال کي چي دهندوستان په خوا کي دافغانستان دسرحدي سيمي په هکله ځيني مسأ لي رامنځ ته شوې،او په داسي حال کي دواړه والاحضرت امير او دهندوستان حکومت هيله من دي چي دغه مسألي ددوستۍ په فهم او ددواړو دنفوذ دساحو دحد په ټاکلو سره حل کړي ،تر څو په آينده کي ددغو متحدو حکومتونو تر منځ ددغي موضوع پر سر دنظر اختلاف نه وي ، په دې وسيله په لاندې ډول سره موافقه وشوه.

١ /دوالاحضرت دتوابعو ختيځه او سهيلي سيمه دي له واخان نه دپارس تر پولې پورې دي هغه ليکه تعقيب کړي چې په هغې نقشي باندي ښودل شوی چې له دغه توافق ليک سره مله ده.

٢ /د هندوستان حکومت به هيڅ وخت په هغو سيمو کې چې له دغي ليکي نه آخوا د افغانستان په لور پرتې دې مداخله ونه کړي، او الاحضرت امير به هيڅ وخت په هغو سيمو کې چې له ليکې نه آخوا د هندوستان په لور پرتي دې مداخله ونه کړي

٣ /دبرتانيې حکومت په دې ډول موافقه کوې چې والاحضرت امير دي اسمار او تر چاناک پوري پورته ساحه وساتي . له بلي خوا والاحضرت موافقه کوې چې دی به هيڅ وخت په سوات، باجوړ يا په چترال کې دباشگل يا ارنوايي دري په شمول مداخله نه کوې .دبرتانيې حکومت داسي هم موافقه کوې چې والاحضرت دي دبر مل سيمه ولري کومه چي په هغه مفصلې نقشې کې ښودل شوي چې والاحضرت ته لادمخه سپارل شوې ده،او والاحضرت دپاتې وزيرستان او د داورپه هکله له خپلي ادعانه تيريږي ،په همدې ډول والاحضرت دچاغي په باب له خپلي ادعانه اوړي.

۴ / دسرحدي سيمي ليکه به دافغان او برتانوي گډو کمشنرانو له خواله دې وروسته په تفصيل سره وکاږله شي او حد بندي به شي په کوم ځاي کې چې دتطبيق وړ او مطلوب وي . ددغو کمشنرانو مقصد به داوي چې دسرحد په ټاکلو کې متقابل فهم ته سره ورسيږي داسي چې دغه ليکه دې تر نهايي امکان پوري دهغي نقشې له مخه وي چې له دغه توافق ليک سره مله ده،په داسي حل کې چې ددغي سرحدي سيمي دگانډيوکليو دموجودو محلي حقوقو رعايت پوره وشي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵ /دچمن دموضوع په ارتباط والاحضرت دبرتانوي نوي قشلې په هکله له خپل اعتراض نه تېرېږي او برتانوي حکومت ته دهغه حقوق پرېږدې چې دسرکې تایلري په اوبوکې یې په خپله په بیه اخیستې و. دسرحدي سیمي له دغه ټکي نه به لیکه په لاندي ډول وکاږل شي.

دغه لیکه به پشا کوتل ته نژدې دخوجه امران غروله لوړي نه چي دبرتانیې په سیمه کې به پاته کیږي ،په هغه لور کښله کیږي چې مرغه چمن او دشربو چینه به افغانستان ته پاته کیږي اود نوي چمن چاونۍ او دافغان پوستي چې خلګ یې لشکر ډنډ بولي تر منځ نیمایي پوري رسیږي . دغه لیکه به بیا دریل وي ستیشن اودهغي پوښتۍ تر منځ چې دمیان بلاک په نامه یادیږي ،تر نیمایي پوري رسیږي او په داسي حال کي چي دجنوب په لور به روانه وي له خوجه امران غروسره به بیا یو ځاي کیږي .په دي ډول غوښه پوسته به دبرتانیې په علاقه کې او دغوښي په جنوب او لویدیځ کي دشوراواک سرک به افغانستان ته پرېږدي . دبرتانیې حکومت به ددغه سړک تر نیم میلي پورې مداخله نه کوې.

٦ / ددغه توافق لیک دغه پورته فقرې دهندوستان دحکومت اودافغانستان دوالاحضرت له خوا دنظر ټول عمده اختلافات چې دسرحدي سیمي په باب ددوي تر منځ پیدا شوي وو ،دپوره او قناعت ښوونکې فیصلې په ډول ګڼل کیږي او دواړه دهندوستان حکومت اووالاحضرت په ذمه اخلې چې جز ۀ یاتوپه باب ټول اختلاف لکه هغه چې له دي وروسته به دهغو منصبدارانو له خوا پري غور کیږي چې دسرحدي خط دحد بندی دپاره ټاکل کیږي ،ددوستۍ په روحیې سره به فیصله کیږي .ددي دپار چي تر هغو چې ممکنه وي ددواړو حکومتونو تر منځ دشکونواو غلط فهمیو سببو نه له منځه ولاړ شي.

۷ / دهندوستان حکومت چي دبرتانیې حکومت په نسبت دوالاحضرت له روغ نیتۍ نه په پوره ډول ډاډ من شوی او غواړي افغانستان پیاوړی او خپلواک ووینې دوالاحضرت لخوادجنګي لوازموپه رانیولواو واردولوباندي به اعتراض ونه کړي ،او دوي به په خپله دغه په هکله خه مرسته ورسره وکړي .برسېره پردي ددې دپاره چې دوالاحضرت دهغي دوستانه روحیې نښه وساتله شي چې په دغو مذاکراتو کې یې ښودلې دهندوستان حکومت ژمنه کوي چې په هغه دولسو لکو کي شپږ لکه روپۍ زیاتۍ راوستل شي چې والاحضرت ته هر کال دمالیې مرستي په ډول ورکول کیږي.

هنري ماتمر ډیورنډدهندوستان دحکومت دباندنیو چارو وزیر

امیر عبدالرحمن خان دافغانستان او دهغه دتوابعوامیر

کابل دنومبر 1893.12

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړۍ برخه

دافغانستان دڅوسوه کلن تاریخ په مطالعي سره هر انسان ته داباورپیدا کیږي چي افغان ولس ته خپل ټاټوبۍ تر هر څه ګران دی،هیڅکله یې دا نده منلي چي دپردو تر اسارت لاندي ژوند وکړي . له یوې خوا دافغانانودغه ملي غرور او له بلي خوا دافغانستان جیو پولیتیک موقعیت دنړۍ دټولو زبرځواکو پاملرنه،نه یوازي پدي خاطر چي ددغه سرکښ ولس دټاټوبي له طبعي زیرمو څخه دخپلو هیوادو په ګټه کار واخلي بلکه دا شوم هدف یي هم در لود چې دا سرلوړی ملت پر ګونډو او خپل غلام وګرځوي ، تر څو دافغانستان له سیاسي اوجیوپولتیکي ارزښتمن موقعیت نه دخپلو استعماري موخو دسرته رسولو په خاطر ګټه پورته کړي.

دافغان وسل سره دنړۍ دهر زبر ځواک دښمني یا دوستي په منطقه کښي دخپلو سیاسي ،اقتصادي او نظامي ګټو دخوندي کولو پر بیاد ولاړه وه ،داحالت تر ننه هم دوام لري.

له هغي ورځي چي دانګلیسي استعمار ګر قوت داستازو پښې پخواني هندوستان ته رسېدلي او دهند دتر لاسه کولو تکل شروع سوی ،همدغه استعمارګر او زبېښا ک ګر ځواک دافغانستان دنیولو او پر هغه باندي دخپل تسلط دټینګولو خیال هم په خپلو مغذوکي ژوندی ساتلی دی.

دپرنګیانو لخوا زموږ پر پاکه خاوره دري ځله وسله وال تیری سوی چي پایله یي دلنډ وخت لپاره زموږ په هیواد کي ددوي سیاسي سلطه ګرځېدلې ده . تر کومه ځایه چي انګیزانو ونه سوه کولاي دهمیش لپاره پر افغانستان خپل واک ټینګ کړي ، ددریمي جګړي په پایله کښي زموږ هیوادد انګریزانو له منګولو خلاص او افغانستان دیو آزاد هیواد په توګه په نړۍ کي په رسمیت وپېژندل سو.

نن زما دلیکني موخه په افغانستان کي دانګلیسي استعمار ګر ځواک دریو ځلو ماتو خوړلو ته ستاسو دپاملرني راګرځول ندي . غواړم ددغي مسلي په هکله دتاریخي اسنادو پر بنیاد بحث وکړم چي:

1-دافغانستان او پاکستان دداسي ژوري دښمنۍ لامل څه دی ؟

2-کېداسي هغه لاملونه چي دا دښمنۍ یې زېږولې ده له منځه ولاړه سي ؟

ددي لپاره چي دغو دو لویو سوالو ته مو ځواب ویلی وي ددغي دښمنۍ دپیدایښت تاریخ ته په ځغلنده توګه ستاسو پاملرنه راګرځوم . یو ټکۍ غواړم لوستونکو ته عرض کړم چي همدا لهظه زه یوه تحقیقاتي مفصله مقاله نه لیکم او نه کومه کوچنۍ رساله ،یوازي پدې ورستیو شپو او ورځو کي زموږ د هیواد په کورنیو چارو کښي دپاکستان بربنډو مداخلو او لاس وهنو مجبور کړم یو څه ولیکم ، او دا ثابته کړم چي ، پرویز مشرف دا پنجاپۍ جنرال پخپلو ویناوو کي صادق نه دی چي وایي : ((موږ له افغانستان سره هیڅ کومه ستونزه نلرو موږ په افغانستان کې دیوه غښتلي مرکزي حکومت ملاتړ کوو،اویا داچي وایي ، موږ تل دافغانانو سره هر اړخیزه مرستي کړي دي)) . له بلي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوا غواړم دهیواد داوسنیو چارواکو او دهغوي دنړیوالو مرستندویه هیوادونو پاملرنه دغه بنیادي ټکي ته را واړوم ، اوله دوي نه تپوس وکړم : که چیرې تاسو په رښتیا غواړۍ چې افغانان په خپل کور کې په ارامه ژوند وکړي ،ددولتي دواک پر سرسیالۍ چې دافغانانودژوند، اوهیواد دویرانۍ په کچه رواني دي پاي ته ورسېږي، دا اوسنۍ تاوتریخوالۍ ورک سي، اوټولو بهرنیو اقتصادي ، علمي ،تخنیکي او فرهنګي مرستو څخه پر ځاي ګټه واخیستل سي دافغانستان او پاکستان تر منځ د دتش په نامه ډیورنډ کرښې دتاریخې لانجې حل یې یوازنۍ اوا ساسي لاره ده . تر څو داترسلو کالو زیاته پاته سوې غوټه خلاصه نسې ، افغانستان ته ستاسو مفتي او یاپور ، مالي او تخنیکي مرستي به افغان ولس ته ګټوري تمامي نسې، هر څه به برباد ولاړ سي . حتا دا ډار هم شته چې تاسو به هم دافغانستان دلیرې او نژدوهمسایه ګانو په ځانګړې توګه دایران او پاکستان دپټو او ماهرانه لاس وهنوپه پایله کښې دروسانو پشان له افغانستان څخه د خپلو پښو ایستلو ته مجبور سۍ.

تاریخي حوادثو او جریاناتو دا ثابته کړې ده چې پاکستان ته یو پر مختللي او غښتلي افغانستان دمنلو وړ نه دۍ ،ځکه یې تل دلته دخپلو اجنټانواو نوکرانو پلاس هرڅه له خاوروسره برابرکړیدي . زه پخپله پدې باور یم چې په افغانستان کي دټولو بهرنیو لاسو هنواو افغان ولس دبدمرغیویو له عمده او بنسټیزو لاملونو څخه په 1893زکال دنوامبر په 12ورځ دامیر عبدالرحمن خان او دبرتانوي هنددبهرنیو چارو سلاکار ((هانري مار تیموردیورند)) لخوادافغانانووپر ښارګ ددغه په وینو لړلي د 2310 کیلومتره په اوږدوالي کرښې تیرېدل وه ،ددغه تور سند په لاسلیک سره انګریزانو وکولاي شول د پښتنوداغښتلي او باتور قوم پر دووبرخوووېشي، په افغانستان کي دیو غښتلي حکو مت دجوړېدو مخه نیسې او له بلي خوا ددې هیواد له بدنې څخه دیوه لویه ټوټه دپراخو ورشوګانو او دنګو غرولمنې جلاکړې ، په تاریخ کي دا منحوس سند د ډیورند دکرښې دسند په نامه شهر ت لري.

دا هغه لعنتي لوزنامه وه چې دلوي احمدشا ه باباپلاس جوړ سوۍ افغانستان یې داسي ټوټه کړچې دکرښې ها خوا پراته پښتانه او بلوڅ غښتلي قومونه مجبور سو ل نږدې 54 کاله دانګریزانو ظلمونه او له 1947 زکال څخه بیا تر نن ورځې پوري دپنجاپي سرې خورو او وحشي جنرالانو دظلم او ستم پېټۍ پر اوږو یوسي ، او دخپل مورني ټاټوبي نه جلا ژوندوکړي.

زیات تاریخ پوهان او څېړونکي پدې باور دۍ چې دډیورنډ دکرښې لاسلیک په هغه وخت کي کله چې عبدالرحمن خان دافغانستان دسیاسي او نظامي ناخوالو شرایطو سره لاس په ګریوان و پر هغه په زور ومنل سوه . مګر حقیقت دادۍ کله چې پرنګیانو په مخامخ جګړه کي ماته وخوړل او له افغانستان څخه وتلو ته مجبور سوه ، له دې ډارنه چې افغانان به په برتانوي هند کي دپرنګیانو پر خلاف ملي تحریک وهڅوي او یابه تزاري روسیه وکولاي سي دافغانانو په مرسته دافغانستان له لاري هند ته درسیدو پلان عملي کړي ، انګلیسانو پرېکړه وکړه چې عبدالرحمن خان له نظامي او سیاسي پلوه تر تهدید لاندي ونیسې، تر څو هغه مجبور سي اودداسي یوه تړون لاسلیک ته غاړه کښېږدي چې په هند کې دافغانستان دلاس وهنواو دتزاري روسي دنفوذدپراخوالي امکانات لږ کړ. انګریزانو دمخه تر هغه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې دډیورنډ دلوزماني په باب دافغاني مقاماتو سره خبري وکړې دوي دافغانستان په سرحداتو کې وضعه په خپله ګټه مغشوشه کړه ،،دوي په سرحدي سيمو کې دقومونو تر منځ خونړۍ جګړي پيښي کړې او قومونه يي يو دبل په مقابل کې دورول . زما په عقيده په هغه وخت کي دديورند کرښي دا رول ولوباوه او دافغانستان دسياسي اغېزي سيمه دومره کوچنۍ سو ه چې خپله عبدالرحمن خان هم ددغي نقشي په ليدلو حيران پاته سو ،اوله بلي خوا دکرښي بل طرف ته پراته قومونه چي ددي سند دلاس ليک سره يي سخت مخالفت ښکارکړ هم له عبدالرحمان خان څخه خوابدي سول ،داډول حالت او مناسبات دانګليسانو په ګټه واوهم په قبايلي سيمو کي ددوي دسياسي نفوذ دپراختيااصلي لامل وګرځيد.

تاريخ پوه پوهاند عبدالحی حبيبي دغي لوظنامي ته تحديد نامه وايي او هغه عبدالرحمن خان ملامتوي ، حبيبي صاحب وايي عبدالرحمن خان بيله دېنه چي دولس او قومي مشرانو سره جرګه سي او دهغو ي نظر وغواړي پر خپل سر يې دا سند لاسليک کړ هغه ليکي : ((ديګر ازکارهاي سياسي که امير بدون خواهش يا تصديق جرګهٔ مردم افغانستان انجام داد،ودر تاريخ افغانستان مسوليت بزرګ رابذمت شخص وي مي اندازدامضاي يحديد نامه ديورند است که بادولت هند برطانوي سرحدات شرقي وجنوبي افغانستان را تحديد کرد،لوي استاد وروسته ليکي :وزير خارجه هند هانري تيمور ديورند برياست کميسيون تعين حدود سرحدي به کابل امد،واعضاي اين کميسيون کلنل اليس وکپتان مانريس اسمت ، مستر کلارک ومستر واللد وچند نفر هنديان ديګر بود. مذاکرات سياسي در کابل با خود امير آغاز شد،ودر نتيجه تحديد نامهٔ منحوس ديورند امضاګرديد ...که به موجب آن خط سرحدي ديورنداز حدود بلوچستان تا چترال وواخان تعين ګرديد،وخاک هاي چمن ،پښين ،چغی ،وزيرستانوبلندخيل وکورموپاراچناروافريديوباخوروسوات وبنيرودير وچيلاسوچترال که از بقاياي خاکهاي افغاني بود ،از افغانستان جداوبه هند شامل شد)) . اريخ مختصر افغانستان 300او 301مخونه . ١

زموږ دهيواد يوبل تاريخ پوه او څيړونکی ښاغلی غوث خيبري پخپل ((پښتانه دکلتوري ښکيلاک په زنځيرونو کي)) دا مسله داسي څېړي : دامير عبدالرحمن لخوادډيورند کرښي دترون ياسند دلاسليک له امله دټولو نه غټ زيان يوازي پښتون قوم ته ورسيد...)) ٢ . ددې کرغيړني کرښي پايله دپښتون واحد قوم توکړې کېدل او دستر احمد شاه باباپه لاس د نوي جوړ سوي افغانستاندتاريخي خاوري تجزيه وه.

اوس راځو دې حقيقت ته ، دا کرښه لکه مخ کښي چي ورته اشاره وسوه يوازي يو کس لخواچې هغه دافغانستان امير و بيله دينه چي دافغان ولس او يا ددوي له استازو سره سلا او مشوره وسي لاس ليک سوه ، ددې کرښي دلاس ليک کولو سره دبل هيڅ افغان اراده نه وه او نه هم دلاس ليک کيدو تر وخته حتا ددربار جګپوړي پدي خبر وه چي داسي يوه منحوسه لوزنامه به لاسليک کيږي . همدا تاريخي دليل دې چي ددي کرښي منل دافغانستان لپاره دقبول وړنه دی .که پخپله داميرد خاطراتو پاڼي راواړوو د هغوله لوستونو نه دې پايلي ته رسيږو،چي دانګريزانو تحديد او يا دسرحد ي ځيني قومونو څخه دامير خوابدې ددې لامل وګرځيدل تر څو دا توره کرښه لاسليک سي ؛ چې په هر

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

حال ډیر ژر دامیر سدبیا سرته و رغلی . دبیلګي په توګه کله چي امیر دکرښي نقشه له بر تانوي هند څخه وغوښتل او نقشه یي ولیدل ،هغه هک پک پاته سو .هغه ددغي نقشي دلیدو په هکله دخپلو خاطراتو د دوهم ټوک په157 - 158 مخونو کښي داسي لیکي ((وزیر ،نوی چمن او هلته داورګاډي ستیشن ،دوموندو ټوله علاقه اسمار ،چترال او په منځ کښي یې ټولي مځکي دبرتانوي هند په لوري په نښه سوي دي)) . ۳ پوهاند کاکړ او نوروڅېړونکو پدي اړوند پخپلواثارو کي څوځله دا په ګوته کړېده چي امیر ددغه سندتر لاسلیک وروسته هیڅکله هم دا نه ده منلې چې دا قومونه به له افغانستان څخه په دایمي ډول بیل سي . یوه ټکی غواړم په ګوته کړم دزبرځواکونو دسیاسي موخودپلي کولو دمیتودونوپه نظر کې نیولو سره دامسله هم دانسان په فکر کښې راګرځي ددې لپاره چې امیر عبدالرحمن خان او داوسني ډیورنډ کرښي ها خوا پرتو قومونو تر منځ اړیکې خړ پړ شي تر څو امیر پر هغوي دخپل نفوذدساتلو په موخې فشار راوړې ،مګر خلک یاغي وې دغه حالت راپیداکول هم په لوي ګمان سره دانګریزانولخوادخپلو پلانو دپلي کولو لپاره راپیدا شو. انګریزانو دځینو ملکانو او روحاني ملایانو په وسیله خلک دامیر پر خلاف راپارول تر څو دامیر له امرونوڅخه سرغړونې وکړې ؛دغه سرغړونې امیر یوله هغو لاملو څخه بولي چې ګواکي ده غوښتل دڅه مودې لپاره ځان دهغوي له شره خلاص کړې . متاسفانه امیر پدغه ټکي نه پوهیده اونه یي هم داهل خبرهو سره مشوره کول.

که څه هم امیر عبدالرحمن خان له انګریزانوڅخه نارازه و، ولي متاسفانه دخپل اقتدار دساتلو په خاطر یې دا جرات نسو کولای دانګلیسانو په مقابل کي په ځغرده دوریږي او دخپل هیواد دملي ګټو څخه په ټینګه دفاع وکړي، دمثال په توګه هغه دخپلو خاطراتو ددوهم ټوک په 159مخ کښي لیکي : ((انګریزان وایي چي موږ دافغانستان په لور نورو مځکو ته ضرورت نلرو،موږ یوازي غواړو چي افغانستان یو پیاوړی شاهي مملکت وي . خو بلي خوا دبلوچستان دخواجه په غونډیو کي دتونل ایستل غواړي ، چي دهغه لاري داورګاډي پټلی زموږ ملک ته را ورسوي ،لکه چي زما په کولمو کي چاړه وهي)) ۴. مګر امیر دغه چاړه وحلو په هکله انګریزانوته په خپله هیڅ ندي څرګند کړي . داسي ښکاري چې امیر دانګلیسي امپراتورۍ اوپه افغانستان کښي دهغوي دنفوذ دپرتاختیااو لاسوهنوپه هکله کومه ثابته پالیسي او معین درېز نه درلودهدا دلیل وچې دامیر لخوا کله کله په پټه د توریو ،وزیرو،اپریدواو مومندو خلک هڅول کېده چي دپرنګیانو پر خلاف حملي وکړي او دهغوي پوستي له منځه یوسي ،مګر کله چې دنګریزانو وکولای شول همد قوم دده په مقابل کې یاغې کړې بیله تحلیل اودحوصلې نه کار اخیشتلو څخه یې دهغو نه داسي خوابده شول چې ددې خوابدی جبران تر اوسه هم نشي کیداي . انګریزان هم دډیورنډ لاین دکرښي دلاسلیک کولویو له ستر لاملوڅخه دځان په وړاندي ددغو قومونو او ولسونو سرکښي او مخالفتونه بولي کوم چي امیر هغوي ته په دغه سیمه کي راپیدا کړي وه،مګر دوي پدغه څرګندونه کې رښتیانه وایي دوي غوښتل ددغه سند په لاسلیک سره په برطانوي هند کې دروساونو دمداخلو مخه ونیسي اوله بلي خوا پښتنا جلا کړې .ددغي کرښي په لاس لیک سره دامیر او پښتنو تر منځ اختلاف نور هم غښتلی کړې ،لوي افغانستان په یوه وړوکې هیواد بدل کړې.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

حقيقت خو دادی چي دديورند دکرښي په ټاکلو سره دبرتانيا اساسي او سياسي موخه داوه چي دختيځ او سهيلي افغانستان په قبايلي سيمو کي دافغانستان دددولتي اغېزې دشته والي مخنيوی وکړي . ددغي اغېزې دمخنيوي هدف دا نه وچي دورځنيو عادي تبادلي ،راشه درشي ،سوداګری ،ټولنيزو ديني او مذهبي مراسيمو په سرته رسولو کي خنډ وګرځي . خو انګريزانو دا غوښتل چي قبايل دخپل مورني هيواد څخه جلا کړي او پدي توګه دبرتانوي حکومت پر ضد دمقاومت او وسلوالو حملو ځواک کمزوری کړي.

ځکه انګليسانو پر امير دخپل سياسي او نظامي فشار دراوړلو تيره څوکه دغه ټکي ته راوګرځول چي دافغانستان څخه دا قبايلي سيمي چي دپرنګيانو په مقابل کي تل بغاوت کوي له خپل مورني هيواد نه غچي کړي ،متاسفانه دعبدالرحمن خان دضعيف سياست له مخې ددي کار جوګه هم شول . زموږ ټول تاريخ پوهان او څېړونکې په يوه نظر دا څرګنده وي چي امير عبدالرحمن پر خپل سر دانګريزانو سر ه دا کرښه لاسليک کړه . ځکه هيڅ داسي يو سند نسته چي هغه دي ددې ښکارندوي وې چي دډيورنډ دکرښي دسند په لاس ليک کښي دي دافغان ولس او يا ددوي دنماينده ګانو نظر غوښتل سوی وې.

پدې هکله زموږ مشهور تاريخ ليکونکی غبار صاحب ليکي : ديورند با شش نفر افسر به کابل رسيد .... مدت اقامت اين هيئت در کابل متجاوز از 40 روز طول کشيدومذاکرات غير دوستانه به سردي وکندي پيش رفت در حاليکه سپاه انګليس مقابل سرحد افغانستان در حالت تيارسی بود .پشنهاد انګليس اينطور خلاصه ميشد : يا بر عهد نامه مرتبه انګليسي ونقشه مدونه انګليس امضا ګذاشه شود ،ويا مناسبات دولتين منقطع وبه عبارت اصلي جنګ طرفين مشتعل خواهد شد ، شق سوم وجود نداشت،اينجا بود که امير عبدالرحمن خان در معرض امتحان سختي واقع ګرديدودر نتيجه نشان داد که او طوريکه مردم افغانستان انتظار داشتند شخصيت آهنين واز خود ګذري نيست. امير در در طي مذاکراتي که با ديورندنمود، ودر افغانستان منتشر نګرديد،بلغزيد ويکبار ديګر در تاريخ مسؤليت بزرګي بر دوش ګرفت او طبق معمول بدون راي ګيري از مردم افغانستان ويا نماينده ګان انها وحتي بدون مشوره بامامورين ودربار خود بر اين معاهده امضا ګذاشت . افغانستان در مسير تاريخ 688 مخ ، ۵

که څه هم امير پسله هغه چي معاهده يي لاسليک کړې وه يوه مشوره تي جرګه چې فرمايشي بڼه يې در لوده راوغوښتل ، ولي دا هغه وخت و چي کار تر کار تير سوی و . امير پدغه جرګه کي وينا وکړه دهيواد دشمالي ،غربي ،له چين سره شرقي پولي او انګليسانو سره دهيواد دسهيلي او شرقي پولو ټاکلو په هکله يې تشريفاتي معلومات ورکړل ، هغه وويل ددي لپاره چي په دوستی کي ژوند وکړو لازمه وګڼل سول چي دولتي حدود وټاکو، دا کارمو زما په کور کښي وکړ . که څه هم په همدغه فرمايشي جرګه کي دغبار صاحب په وينا دغونډې دبرخه والو له نامه څخه يوه وينا چي له پخوا نه برابره سوې او ليکل سوې وه دغونډې ديوتن برخوال لخوا امير ته ورکړه سوه،چي هغه وينا بيا پخپله امير ولوستل،په دغه وينا کي دامير دغه کار ته دافغان ولس په ګټه ديوه حرکت نوم ورکړه سوی و اودمعاهدي دلاسليک څخه ننګه سوي وه . همدلته بايد په ډاګه سي چي ددې غونډې برخوال د هيڅا لخوا دغي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

غونډي ته نه وه ټاکل سوې ،دلته هغو کسانو ګډون درلود کوم چې له دربار سره په تړاو کې وه او تل ددربارلخواتشريفاتي غونډوته رابلل کيدل ؛ او له بلي خواداکرغېړنه لوزنامه لا پخوا لاسليک سوې وه ، که احيا نأ دکوم چا افغاني غيرت په ښور راغلی واي او مخالفت يې ښکاره کړي واي ،ددوي مخالفت کوم رول او ارزښت نه درلود . دغونډې دګډون کونکوپه هکله تاج التواريخ دلمړي او دوهم ټوک 421 او422 مخونو ته مراجعه وشي ، ٦

داسنادو په مطا لعي سره داسي معلوميږي چي عبدالرحمن خان دډيورنډلاين دکرښي هاخوا پرتو يو شمير قومونو څخه خفه و او هغه يې ياغيان بلل ، دهغه دا شان احساساتي او غيرمسولانه برخورددډيورنډ دکرښي سره موافقي يو له عمده لاملوڅخه ګڼلاي سو. سره له دې چي امير دډيورنډ دکرښي سره دواړو خواو ته دپرتو قومونو مخالفت دسر په سترګو وليد مګر دغه مخالفت او مقاومت ته يي کوم ارزښت ور نکړ ؛ځکه چي هغه ته دخپلي واکمنۍ مسله تر هر څه زيات ارزښت لرونکې وه ؛ دحيرانتيا ځاي دا دی چي امير پخپله دبرتانوي هند له وايسرانه غوښتنه کړې وه چي هغه عالي جناب دي په خپله خوښه په نقشه کي هغه ځايونه اوسيمي په نښه کړي چي ضرورت ورته لري . پدي اړه امير پخپل ژوند ليک کښي داسي ليکي : ((از فرمان فرما خواهش نمودم نقشه به جهت من بفرستد،وخطوط سرحدي را بطوريکه خودشان ميخواهند معين نما يند روي نقشه مذكور تخمينا مشخص كنند تابدانم كدام نقاط ياغيستان را خيال دارند تحت نفوف ودر حيطه اقتدار خود بياوريد.)) تاج التواريخ ،امير عبدالرحمن خان جلد اول ودوم 417 مخ ، ٧ که دا تړون دچوکۍ دساتلو، دډار يا ځيني قومونو څخه دخوابدۍ او يا بل کوم دليل پر اساس لاسليک سوی دی دا)) 112 ((کاله کيږي چي ددې سياسي تيروتني او خطا په وينو لړلی دروند پېټی ټول افغانان او دکرښي هاخوا پراته قومونه پر اوږو وړي . دا سل کاله تير سوه خودا دناسور زخم جوړ نه سو.

دکرښي هاخوا پرتو قومونو ته دډيورنډ کرښه هيڅکله دزغم او منلو وړنه وه . مولوي محمد ظاهر شاه وزير پخپل اثر كي ليكي : دډيورنډ دکرښي دنه منلو په خاطر دوزيرستان څخه يوه (570) کسيزه ډله دملا پيوند ،مولاناهمزالله خان او قاضي حاجي محمد په مشرۍ چي څو تنه ښځي هم پکښي شاملي وې دجرګي په ډول حتي دننواتي په توګه کابل ته ولاړه چي هلته دامير سره دډيورنډ دکرښي په اړه خبري وکړي ،او نومړی لدي لاري نه بيرته راوګرځوي اود پرنګيانو دظلمونواو ناروا حال ورته بيا کړي ، ليکن جرګه په نهيلۍ او ناکامۍ بيرته راوګرځيده او امير ورسره دليدني کتني وخت ونه موند.

کله چي جرګه بيرته تش لاس راوګرځيده نو دوزيرو او مسيدو قومي مشرانو په جرګه کي پرېکړه وکړه چي دکرښي دماتولو او بي ارزښته ګڼلو په مقصد به پښتانه پر پرنګيانو باندي مرګوني ګذارونه کوي ،لومړی حمله يې پر وانه باندي وکړه اوپه دي حمله کي يې 1763تنه انګليسان ووژل . دخپلواکۍ جګړې، مولوي ظاهر شاه وزير 22-21-20مخونه ٨

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

عبدالرجمن خان په خپلو خاطراتو کې اعتراف کوي چې پښتانه دډیورنډدکرښې دلاس لیک پر خلاف مقاومت کوي ،هغه لیکې : ((اگر چه لردلنسدون درماه جون 1894م وقتي که ازهندوستان حرکت مینمود ،نطقي نموده از قراریکه شنیده ام اظهار داشت که این قرارداد به جهت این داده شده است که طوایف سرحدي دیگر اسباب زحمت دولت هند برتانوي نشوند،ولیبر خلاف اظهارات او بر طبق اظهارات من جنگ چترالوجنگ باجوروجنگ ملاکندوجنگ وزیري وجنگ افرېدي تماماً بعد ازتاریخ مذکور با همین طوایف سرحدي که در حوزه اقتدار دولت انگلیس آمده بودندحادث گردیده ،چرا که انها دیگر امیدي ندارندکه تحت حکومت حکمران مسلماني در آیند ونمي خواهندمطیع حکمراني انگلیس ها بود باشد.

یو تریخ واقیعت چي لوستونکی یې دافغانستان دسرحدونو دټاکلو ،یا دروسانو او انگلیسانو سره دسیاسي چال چلند په هکله دعبدالرحمن خان خاطرات مطالعه کړي لیدل کیږي چې امیر دقوي او غښتلي عزم خاوند نه و ، هغه افغاني شهامت اوملي غرور دخپل واک او په خپل قلمرو کښي که څه هم کوچنې وي دارامي دساتلو پلوی و،هغه دهغه ځایه بیزاره و چې له مرکزنه لیري پروت و اویاهلته خلکو دمرکزي حکومت په مقابل کښي بغاوت کاوه ،سره له دې چې دامیر په مقابل کښي په ټولو بغاوتو کښي دبهرنیو هیوادو لکه دروسي امپراتوري او انگریزانو لاس و. عبدالرحمن خان پخپلو خاطراتو کښي زمادخبري سپیناوي داسي کوي ،هغه لیکې : ((... درباب ولایت داخان که جز مملکت من گردیده بود قراردادم که تحت محافظت دولت انگلیس باشد ،چراکه ولایت مذکور از کابل بسیار دور واز مملکت من فرد افتاده بودواز این جهت خیلي مشکل بود که ولایت مذکور را به خوبي مستحکم نمایم)). تاج التواریخ ،امیر عبدالرحمن خان جلد اول ودوم 420 مخ ۹

انگریزانو د ا ولس هیڅ وخت پر ارامه ندي پرې ایښی تل یي په یوه او بله بهانه هلته پوځونه ځاي پر ځاي کړي دپښتنواو بلوڅود قومونو دقوت او غرور دماتولو هڅه یې کړې ده .دهندي برتانیادبهرنیو چارو مرستیال وزیر((دینس بري)) په سیمه کښي د انگلیسي استعمارگرودسیاست څخه د1923 زکال دمارچ په پنځمه نیټه دیوي وینا په ترځ کي دهند پر ثابته او نه بد لېدونکې څارنه باندي ټینگاروکړ او ویي ویل : ((هغه څه چي هند یې لري بایدپخپله دهند په لاس کي وي)) . ده عقیده لرله چي دابه له خطره ډک کاروي که قبایل ((په خپلو ناوړه پخلنځیوکي آزاد پرېښودل سي او موږ ته نایابه ستونزي را پخي کړي)) . شلمي پېړی تر نیمایي دافغانستان دبهرنیو اړیکو تاریخ لوډویک اډامیک لیکنه،دډاکتر نثاراحمدژباړه 172مخ ، ۱۰

دینس بري غوښتل چي دمسودو قوم په زور تر کنټرول لاندي راولي اودا خبر ه یي په جار کوله . د1922زکال په دسمبراود1923زکال په جنوري کي هندي پوځونو پر مسودو خورا کلکي حملي وکړې، پر سرحد باندي داسي ستر هوايي عملیات هیڅکله هم نه وه سوي . ددغي هوایي حملي په پایله کي 20 نفره په شهادت ورسیدل ، 30 تنه زخمي سول او تر دو زرو زیات حیوانات له منځه ولاړل . داچي دپرنگیانودا وحشانه حمله دقومونودکلک غبرگون

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره مخامخ سول او پرنگیان دېته اړسوه چي دا حمله یوه تیروتنه او سهوه وبولي،دقومونو څخه بخښنه وغواړي او دوي ته اړول سوی تاوان ورکړي ،پخپله دانګریزانو دویري او ډار ښه بیلګه ده.

دانګریزانو دا حمله 1923زکال دجنوري په(31 مه) دافغانستان دحکومت لخوا په رسمي بڼه په کلکه وغندل سوه او دا عمل يې د1921زکال دانګلیس_ افغان دتړون پر (11مه) ماده او هغه لیک باندي ښکاره تیری وباله کوم چي سرهنري،ددي تړون دیوي برخي په توګه لیکلی و.

دا ډول مخالیفتونو دهند تر آزادۍ او پاکستان تر زیږېدو پوري په خپل ټول قوت او شدت دوام درلود .کله چې برتانوي هندپر دو برخو پاکستان او هندوستان ویشل کیده انګلیسانو په عجیبو او غریبو مهارتو، بهانو وکولاي شول چې په افغانستان کي دهغه وخت دحاکم دولت له بي غورۍ نه دډیورنډ دکرښي ها خوا پرتو قومونو سرنویشت په نامعلومه حالت کې پاته سو . دډیورنډ دکرښي سهیلي او ختیځ پلو ته دپرتو دپښتنو او بلوڅو مشرانو قومونو د خپل سرنویشت دټاکلو په لار کښې په کلونو کلونو زندانونه او تبعیدونه ګاللي دي او دخپل قوم دآزادۍ بیرغ يې اوچت ساتلی دی.

کوم وخت چي دهند وایسرا((لاردمونت بټن)) دهند دوېشلو پلان خپور کړدهغو سیمو په اړوند چې دانګلیسانوتر مستقیمي ولکې لاندي وې څه نه وو ویل سوی .کله چي دافغانانو لخوا دغه مسله او دسرحد دخلکو غوښتنه پرنګیانو ته وړاندي سوه ،دبرتانیا حکومت داسي وښودل چي ګواکي اوس ناوخته دی ،ځکه دهند دویش مسله د برتانیا له پارلمان څخه تیره سوې ده ،دغه موضوع به ریفر نډم ته وړاندي کړو. د1947زکال داګست په 15ورځ دهند له ویش څخه وروسته ددو هیوادو جوړېدل ، هند او پاکستان اعلان سول او دسرحدي خلکودسرنویشت دټاکلو لپاره دریفرنډم اعلان وسو.

دغه ریفرنډم 1947م کال دجولاي دمیاشتي پیل او لس ورځې يې دواوم درلود، دانګریزانو لخوا په ډیره خاینانه توګه پلی سو یعني لومړی خو سرحدي خلکو ته دوه انتخابه وه پاکستان او که هند، له چاسره غواړي یو ځاي سی ؟ بله لار نه وه پرېښودل سوي چي انتخاب یي کړي،پداسي حال کي چي بایدهرومرودافغانستان نوم هم باید هلته ذکر سوی واي ، ځکه دا سیمي له افغانستان څخه هغه وخت جلاسوي وې چي دغو هیوادو وجود نه درلود،نو دکوم قانون ، انصاف او منطقو له مخي پښتنو او بلوڅو ته وویل سوه چي دهند او پاکستان په منځ کي یو انتخاب کړي ؛ بله دا چي ددغه ریفرنډم په خاینانه مفهوم دسیمي سیاسي ګوندونو، دقومونو مشران لا له پخوا پوه شوي وه ځکه يې دریفرنډم سره پرېکړون اعلان کړه . انګریزانو دلته هم دمذهب څخه ناوړه استفاده وکړه اودپاکستان په پلوې درایو ورکولو صنوق وبغل ته يې دمسلمانانو مقدس کتاب قرانکریم کښېښود او همدا شان دولتي ټولودولتي مامورینو او دوسله والو قواو مربوط کسانودانګریزانوپه دستور هغه صندوق ته رایه واچول کوم چي وبغل ته يې دا

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مقدس کتاب پروت و ،دریفرنډم پایلي چي هر ډول وي دافغانانو اودکرښي هاخوا ټولو پرتو قومونو دقبول وړ ونه ګرځېدي او هغوي ددغو پایلوسره ورسر غوڅ مخالفت اعلان کړ.

دپښتنو ستر مشر خان عبدالغفار خان د1967زکال دسپتامبر په لومړۍ نیټه دپښتونستان دورځي په مناسبت په یوه وینا کي وویل : فیلډ مارشال ایوب خان ادعا لري چي دپاکستان له جوړېدو مخکي په شمالي صوبه سرحد کي ریفرنډوم وشو .زه دا په کلکه ردوم . لومړۍ ،دریفرنډم ناروالوبه دبرتانیا دحکو مت له لوري په هغو مسئلو باندي پیل شو چي زموږ ددلچسپۍ وړ نه دي.

دوهم : هغه دمحدودو رایو پر اساس و،یعني یوازي دصوبه سرحد په اداري ساحو پوري منحصر و،چې په سلو کې نه څلوېښت دهغو سیمو اوسېدونکو په دغه په اصطلاح ریفرندم کې برخه واخیسته دازاد سرحداوبلنچستان په سیمو کې اصلاً په ریفرندم څوک خبر شوي هم نه دي.

دریفرندم پایلې داسي وې:

دصوبه سرحد ټولي رایي 572798

دپاکستان دالحاق په ګټه 289244 رایي

دهند دالحاق په ګټه 2874 رایي

دټولورايي ورکونکو شمیر 292118

دنه ګډون کوونکو شمیر 280680

یعني دصوبه سرحد دخلکو له جملي نه هم په سلو کې یو پنځوس کسانو په ریفرندم کي برخه اخیستي وه .مروټ فضل الرحمن ،په افغانستان کې دکمونیزم ظهور او تکامل 273مخ . ۱۱

دریم : پر رایو ورکولو باندي څارني او لار ښووني هیڅ وجود نه درلود.

څلرم : په راي ورکولو کې زیاته لاس وهنه وشوه.

پنځم : په راي ورکولو کښي زیاتو پښتنو برخه نه وه اخیستې.

افغانستان هم په خپل وار سره دانګریزانو لخوا اعلان سوي ټول پوښتنه یوه غولونکې کړنه وبلل او هغه يي په کلکه وغندل. دریفرنډم په هکله یي دټولو افغانانو نیوکي او غبرګونونه د((لاردمونټباټن)) تر غوږو ور ورسولې ، مګر پرنګیانو دافغان ولس پر ټولو غوښتنو سترګي پټي کړې.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

انګلیسانو په دغه سیمه کي دخپل سیاسي ،نظامي واک او نفوذ دساتلو په منظور همیشه تلاش کاوه چې دافغاني پاچاهانو سره نیک روابط او ښې اړیکي ولري، پدې منظور یې دلاندي دریو میتودنو په پلي کولو سره دافغانستان په اړوند سیاست پر مخ بیوه:

اول : هرکال دمعینو مالي مرستو تر سره کول

.

دوهم : دافغانستان دبهرني سیاست واک پلاس کي درلودل ،یعني که به افغانانو انګریزانو ته ماته هم ورکړه متاسفانه دوي تل توانېدلي دي چې په افغانستان کي داسي څوک د سیاسي واک پرګدۍ کښېنوې کوم چې دهغه دحاکمیت په وخت کي دافغانستان دبهرنیو اړیکو دټینګولو صلاحیت تر ډیره دبرتانویانو پلاس کي و.

دریم : افغانستان ته پر ټولو وارداتو ،په ځانګړې توګه دهغو وسلو پر راوړلوکوم چې دبرتانوي هند له لاري افغانستان ته راوړل کېده ثابت کنترول . دا هغه دري اصله وه کوم چې پرنګیانو دافغانستان سره په اړیکو کښې تل په نظر کي نیول.

دانګلیسانو داسیاست داماناالله خان تر واکدارۍ دوام در لود . خو دغه حالت دامان الله خان لپاره دزغم او منلو وړ نه و ځکه یې پرېکړه وکړه چې هیواد په کامله توګه دانګریزانود سیاسي او نظامي استعمار له منګلوڅخه خلاص کړي.

اوس دغه ټکي ته یوه لنډه کتنه کوو چې دا سند دنړیوالو نورمونو پر اساس څومره داعتبار وړ یو سند دی:

الف : دا سند یوازي او یوازي دیوه شخص لخوا لاسلیک سوی دی ،هغه څوک چې دا سند یې دخپل ولس دارادي خلاف امضاکړی و مړ سو . دنړیوالو قبول سو قوانینو پر اساس ددولت نوی واکدار داحق لري چې زاړه تړونونه بې اعتباره اعلان کړي، داشان مثالونه دبشر په تاریخ کي په لسهاو لیدل کیداي سي . څنګه دا قبوله سي چې دبرتانوي هندسره لاس لیک سوی سند دي هرو مرو تر کومه چې دپاکستاني چارواکو زړه غواړي اعتبار ولري؟

دهغه تر استعمارلاندي هیواد او س اثار هم نشته ،منطقي به وې ؟ هغه دولتي جوړښت چې اوس دمځکې دکرې په حدودکې هیڅ وجود نلري ،لوزنامي دې پر افغان ولس وتپل شي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې نااندريزي کرښې دلاسليک له ورځې څخه راپدې خوا دنړۍ دمختلفو پوهانو لخواګڼ شمير څېړني تر سره سويدي ،دداسي څېړونکو غوڅ اکثريت په خپلو تحقيقاتي مقالو او ليکنو کښې ددې توري کرښې دناقانونيت ثبوت واضح څرګندکړ يدی . دداسي څيړنو په ډله کي د هولديچ (1910 -- 1901) او بارټن (1939) څېړني ډيري مهمي او دژور غور او تحقيق وړ دي چي د ((لويي دوپري))په کتاب ،((افغانستان)) کي يې بشپړه يادونه سوې ده.

((اولف کيرو))چي دهغه کتاب ،((پټهان)) له دوه مخۍ ،ريا او دروغو نه ډک دی ،ولي په وروستۍ برخه کي يې هڅه کړې چي رښتيا ووايي ،هغه ليکي ((. . . دا رښتياده چي پدې تړون کي کرښې ته دهندوستان پوله نه ده ويل سوي ،مګر دامير دډومينيون کرښه ده چي دهغي شاته به هيڅ لورۍ دلاس وهني حق نه لري)).

فريزرټايټلرپه خپل ((افغانستان)) نومي کتاب کي پدې هکله يادونه کوي چي ((دډيورنډ کرښه له ايتنو ګرافي ،ستراتيژي او جغرافيايي نظره بي منطقه کرښه ده . هغه داباسين داوبه خور اساسي کاسه پرې کوي،يوملت په دوو برخو ويشي او حتي قومونه سره بېلوي)).

دپيښور پوهنتون دمنځنۍ اسيا دڅېړنو مشر ډاکتر عظمت حيات خان د((ډيورنډ لاين))په نامه کتاب کي ليکي چي : ((...دافغانانو ادعاوي پر دې فرضيه ولاړې دي چي پښتانه له دوي سره قومي ،ژبني ، ديني ،دوديزي ،تاريخي اوجغرافيايي ريښې لري .دهغوي بنستيزه ادعا داده چي په افغانستان باندې دډيورنډ تړون په زوره تحميل سوی،او امير عبدالرحمن خان په داسي حال کي له انګريزانو سره پدې اړه خبري کولې چي له کورنيو او بهرنيو فشارونو سره مخامخ و. ځکه نو دا کرښه دهغه تړون پر بنا بي اتباره ده . ډاکتر حيات خان بل ځاي راوړي چي دويانا دکنوانسيون ((دوه پنځوسمه ماده)) تصريح کوي ((يو تړون که چيري دنړيوال قانون پر خلاف په زور او يا دزور په ګواښ تر لاسه سوی وي ،د اتبار وړ نه دی ، له نړېوال قانون سره سم په عمومي توګه اقتصادي او سياسي فشار د((زور)) دتوکي په مفهوم کي شامل دی نو له دي کبله د افغاني او افغان پلوه سرچينو لخوا دډيورنډ تړون بې اعتبار بلل سويدی.

يو برازيلۍ سياست پوه پوهاند ايکولي (Accioly) پخپل يو ليکل سوي اثر دبين المللي قانون نومي کتاب کښي راوړي ((نوي ملکونه نوي شخصيتونه لري،پخواني تړونونه له هغو سره ندي لاسليک سوي . يو بل عالم انزيلاتي (Anzilotti)ليکي بين المللي تړونونه مشخص خصو صيتونه دي چي له يوه نه بل ته انتقال کيداي نسي . که چيري يو ملک دبل ملک لخوا ونيول سي پر لومړي ملک باندي تړونونه تحميل کيداي نسي . پوهاند فرانکويس (Francois) دهالنډ دهاک نړيوال قانون پوه وايي : هغه حقوق او وجايب چي دداسي تړون پر اساس منځته راغلي وي بل ميراثي ملک ته په وراثت نه رسيږي . کاوليري (Cavalieri) پدې عقيده دی چي داصولو له مخي که پخوانۍ دولت له منځه ولاړ سي دهغه وجايب او حقوق هم ورسره له منځه ځي .او کله چي يوه برخه له يو ملک نه بيله سي دا برخه بايد په آزاد ډول دخپلو تړونونو په باب خبري وکړي . عبدالرحمن پژواک د((خپل پښتونستان))دکتاب 48 مخ . ١٢

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځکه خو دسرحدي ايالت والي کمانډر خليل الرحمن پر دغه تاريخي واقعيت باندي په اعتراف سره ژورنالستانواو دپژواک خبري اژانس سره په يوه مرکه کي وويل چي دډيورنډ دکرښي وخت څه موده وړاندي پوره سويدی ،پاکستان بايدله افغانستان سره پدې اړه له سره لوظنامه وکړي . پدې هکله دپژواک خبري اژانس دروان 1384هجري شمسي کال دتلي په څلورمه نيټه دپاکستان دکورنيو چارو دپخواني وزير نصرالله بابر سره په مرکه کي پوښتنه وکړه . نصرالله بابر په ځواب کي داسي وايي : لومړی بايد درته ووايم چي دډيورنډ دکرښي لوظنامه موږ دخپل حکومت پر مهال په 1967زکال کي له سردارمحمد داودخان سره تازه کړې ده چي دهغه دلاسليک سره موجوده ده ،په دې لوظنامه کښي ويل سوي ووچي((دډيورنډلاين مسله دي د اوس لپاره همداسي پاته وي څنګه چي اوس ده))،او پکي وخت نه ووټاکل سوی . دا ښاغلی جنرال په قهريږي او خپلو خبرو ته ادامه ورکوي وايي : ((زموږ نااهله مشران په داسي بيانونو سره ددواړو هيوادونو او ولسو نو تر منځ تاو تريخوالی ډيره وي)) . دخندا وړ خو داده چي بابر دغه اوسني حالت ،دافغانستان او پاکستان روابطوته ولي دځان په ګټه ددوستانه اړيکو نوم ورکوي ،متل دی وايي ((شل يې مړه کړه دی يې لا بدي نه بولې)) ،دا اته پنځوس کاله دوي دخپلي دښمنی او تاريخي عقدو دسرته رسولو په خاطر افغان ولس ته دسر په کاسه کي اوبه ورکړي او دکرښي هاخوا قومو سره يې چي څومره اړين بللې ناروا او تادا کړې ده. ولي متاسفانه په زياته سپين سترګی جنرال بابر داټول دوستانه لورې يني بولي دغو مناسباتواو اړيکو ته چې هره ورځ سرې وژونکی او ډاراچوونکې راليږي اويا له هغوي نه په يوه او بل نامه ملاتړ کوي دوستي وايي.

زما لپاره دا جواب که څه هم يو وزير ويلی دزيات اهميت وړ دی . لومړی ښاغلی بابر دپاکستان ديوه جګپوړي پخوا ني چارواکي په توګه چي په افغانستان کي دخپل بل سيال حميدګل پشان دشرارت او فساد اچولو او زموږ په هيواد کي دکورنی جګړي داور دلمبو دپيل او تازه ساتلو يو له اصلي عامليلنو اوعلاقمندانوڅخه دی دا اعتراف کوي چي دا کرښه ده ، نه دسرحدونو تعين . او دوهم داچي داجناب قانع دی چي ددغي لعنتي کرښي پر سر دلاسليک سوي سند داعتبار موده رښتياهم دولس کاله پخوا تير ه سوې ده . اودبله پلوه دټولو افغانانو پام دغه ټکې ته را اړه وم چي داښاغلی وايي موږ دډيورنډدکرښي دسرنويشت په هکله له محمد داودخان سره خبري کړي ،يوسند دهغه په لاسليک تروت دی چي دډيورنډ دکرښي دبرخه ليک په هکله ليکلې چې ((دډيورنډلاين مسله دي د اوس لپاره همداسي پاته وي څنګه چي اوس ده)) دلته يوه ټکي ته غواړم ددرنو هيواد والو پاملرنه راوګرځوم چي دډيورندکرښي لوظنامي ته دا دسلو کالو داعتبار موده چاورکړه ؟ او دکوم نړيوال حقوقي منل سوو قوانينو پر بنياد دا خبر ه کيږي ؟ پدغه سند کي داعتبار نيټه نه ده ټاکل سوي ، دا يوه خيالي افسانه ده . متاسفانه له هغه وخت نه راپدې خوازموږ دهيواد ټولو واکدارانو له يوه مخي (ټولو) کله نا کله دپښتونستان دسياسي مسلي دحل خبره کړې ده ولي کله چي دبهرنيو زبرځواکونولخوا چي ددغي مسلي په دغه شان پاته کيدوکښي يې ګټي نغښتي وې غاښ چيچنه احساس کړې ده ډير زرپه خاص سياسي مهارت تر دغه مسلي تير سوې دي ،ځکه په مرموز تبليغ دخلکو تر غوږ داورسېدلې وه چې دا سند ګوياسل کال داعتبار معياد لري ؛په رښتياسره هيڅ يوه پاچا او جمهور رئيس ددغي مسلي داساسي حل په منظور دنړيوالو پاملرنه نه ده راجلب کړې او نه يې ددغي مسلي دنړيوال کيدو لپاره

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

هانداو تلاښ کړی دی . المانیان چي دخپل هیواد او المانیانو دویش سره مخالف وه دواړو خواوو ولسونومبارزه کړي او دفدرالي المان حکومت چي دالمان پر زیاته خاوره یې حاکمیت درلود خپله ملي او دولتي دنده بلل په هر شکل چي کیږي باید دواړه المانه سره یو ځاي شي چي داسي هم وشوه ،دویتنام ،یمن بیلګې باید دتولو په یاد وي .
ب : د مرحوم داودخان سره دا سند چي ((دا خبره دي اوس پر خپل ځاي پاته وي))،زموږ دهیواد په مطبوعاتو کي هیڅ کله نه ده راڅرګنده سوې ، زه پدې باور یم چي دابه هم یوه معامله او په مرحوم داودخان تور لګول وي، په هر حال که رښتیا مرحوم داودخان داسي یوه لیکنه چي هغه دمعاهدي بڼه نلري لیکلې وي اودجنرال بابر په وینا یو لیک دي نو دا لیک ته معاهده نسو ویلاي اونه هم دا کوم سند کیداي سي ځکه داودخان دي اوس خداي وبخښي هغه مړ سو دمړو خبري دمړو سره ولاړې . اوکه پاکستان داسند په هغه ډول چي موجود دی ټکي په ټکې په مطبوعاتو کي خپورکړې په هغه صورت کښي به دسند پر مخ خبري معلومداره او حرګندي پیل شي . او بل بابر خپله وایي چي مرحوم داود خان ولیکل چي ((دا خبره دي اوس پر خپل ځاي پاته وي)) دا پدې معنا نده چي بیا سل کاله ددې تاریخي لانجي په هکله څوک څه نسي ویلاي.

دبابر خبري هغه تاریخي او ژوندی سند دی چي اوس باید ددغه لعنتي کرښي سرنویشت دتل لپاره دنړیوالو په مرسته او دهغوي د سیاسي مداخلو، دملګرو ملتودسازمان او امنیت شورا دلاري لکه څنګه چي نوري نړیوالي دا شان خپل منځي لانجي حل کړ یدي دحل لاره ولټول سي . دامسله اوس اوس دافغانستان او نړی پدغو شرایطو کښي دزور او جګړې له لاري نشي حل کیداي ،دحل یوازنې لار یې دنړیوالو سازمانو په مرسته دسیاسي حل لاري چاري لټول دي . د طالبانو د واکمنۍ پر مهال هم د پاکستان د کورنیو چارو وزیر معین الدین حیدر افغانستان ته له دوو اجنډاوو سره لاړ چې یوه یې د افغانستان او پاکستان ترمنځ یو بل ته د مطلوبه جنایتکارانو د سپارلو تړون او بله اجنډا د ډیورنډ کرښې په اړه د تړون لاسلیکول و خو طالبانو لومړۍ خبره ورسره ومنله او ډیورنډ لاین په اړه یې له تړون کولو انکار وکړ . BBC 2006.04.06 ، ۱۳

که تاریخي حقیقتونو ته وکتل شي نو ډیورنډ کرښه د دواړو هېوادو ترمنځ اساسي لانجه ده چې ورڅخه د پاکستان او افغانستان اوسني حکومتونه هم سترګې نه پټوي خو د دغې لانجې چینل یې د نورو موضوعاتو په لور بدل کړی دی . پاکستان هر وخت له کوچنۍ امکان څخه هم استفاده کړې چې تر امیر عبدالرحمن خان وروسته دپاکستان له حکومت سره دډیورنډ دکرښې په هکله کوم تړون امضأ کړي ،له نیکه مرغه دوي ونشوه کولاي داسي سند تر لاسه کړي . د ځینو رپوټونو ترمخه پاکستان ان د ډاکټر نجیب الله سره د ډیورنډ کرښې په اړه د معاملې هڅه وکړه خو بریالی نه شو. BBC 2006.04.06 ،۱۴ غواړم لومړۍ دافغانستان ولسمشر ، دولتي چارواکواو په ځانګړې توګه دبهرنیو چارو له وزیرنه دافغانانو دا پوښتنه یو ځل بیا تکرار کړم ،چې که چیرې مرحوم داودخان داسي یو لیک پاکستاني چارواکو ته لیږلی وي ددغه لیک دڅرنګوالي په هکله باید دبهرنیو چارو دوزارت لخوا ژر تر ژره د افغانانواو نړېوالودخبر تیا او پوهاوي لپاره مفصل معلومات خپور سي . دوهم : دپاکستان دکورنیو چارو دپخواني وزیر او

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسرحدي صوبي دچارواکي دخبرو په هکله چي هوايي او ساده نه وي ، ولي تر اوسه دولتي چارواکي چوپه خوله پاته دي ؟؟؟ دولت اخلاقي او رسمي مکلفيت درلود دداسي ملي او دو هيوادو تر منځ لانجمني مسلي په هکله چي تر يوي پيړۍ زيات وخت يي افغان وسل او تر کرښي هاخوا پښتانه او بلوڅ قومونه ربړولي دي بايد رسمي غبرگون يې ډير ژر اعلان کړی واي . هر ډول چوپه خوله پاته کيدل دمسلي دحل سره نه داچې مرسته نسي کولاي ،بلکه دامسله نوره هم لانجمنه او دکړ کېچ ولور ته کشوي . د دواړو هېوادونو ترمنځ د اړيکو يا جگړې لوی لامل د ډيورنډ کرښه ده چې د افغانستان اوسنی حکومت يې په اړه په ډانگ پيلې خبره نه کوي او پاکستان بيا د داسې هڅې کوي چې دغه کشاله په رسمي توگه راپورته نه شي دواړه هېوادونه په دې اړه خپلې اندېښنې په زړه کې ساتي خو د يوبل د تنگولو لپاره نور موضوعات لکه پر پوله باندې د مشکوکو جنگياليو اوړېدل راوړېدل راپورته کوي او دا هغه څه دي چې د دواړو هېوادو ترمنځ يې په اړيکو کې لويه ستونځه رامنځ ته کړې ده.

ت : امير عبدالرحمن خان په خپله هم دخپلي تير وتني په پوهېدو سره په وار وار پدي خبره ټينگار کړی دی چي دا ليکه نړيواله پوله نه ده،بلکه ددواړودولتونو (افغانستان اوبرتانوي هند)داغېزې دسيمي دټاکلو لپاره کښل سوې ده.

ډاکتر حسن کاکړ زموږ پياوړي تاريخ پوه په مستندو شواهدو سره دا حقيقت څرگند کړی دی چي حتي پخپله ډيورنډهم له هندوستان سره دافغاني سيمو دتړلوخيال نه لاره بلکي غوښتل يې چي هغه يې داغېزې سيمه وي.

برتانوي معاصر تاريخ پوه((پرسي سيکس))دخپل کتاب په 219 مخ کي چي په 1926 زکال کي يې ليکلی دی وايي : انگريزي ديپلومات ډيورنډ داسي وړانديز نه وکړی چي گوندي دهندوستان اداري پوله وړاندي وغځوي ،بلکي داکار يي تنها دسياسي کنترول موندلولپاره کړی و.

ث : دډيورنډ کرښه دپولي تړون نه و او نه هم دی ،په ټولو اسنادو کي دکرښي په نامه نومول سوې ده.

ج : دبرتانوي هند په ړنگېدو سره نورپه دنيا کي دبرتانوي هند په نامه کومه دحقوقي صلاحيت لرونکې اداره اويا هيوادپاته نشو،او نه هم دهنداو پاکستان دويش او جوړېدو په سند کښي دبرتانويانو لخوا ليکل سوي دي چي له افغانستان څخه دډيورنډ دمنحوسي کرښي په وسيله جلا سوې سيمي به له انگليسي پلار او هندي مور نه زېږېدلي پاکستان پوري اړه و لري؛او دبرتانوي هند دټول نړېوالوتړونونووارث پاکستان دی . دغه تړون دهيڅ نړېوال قانون له مخي پاکستان ته په ميراث نسي رسيداي ؛که پاکستاني مارشالان،ميجران، جنرالان او ديو شمير افغان دښمنه گوندونو رهبران زيات نه خفه کيږي ،دا تر لمر روښانه او څرگند حقيقت دي ومنې چي دا بي پلاره او بي موره وطن يعني پاکستان دا دنړۍ دزبر ځواکو نوکر هيوادپرنگي استعمارگر او زبېښاکگرقدرت دافغاني او هندي ولس سره دخپلي دښمنۍ دتر سره کولواو دخپلو هغو نوکرانو لپاره چي په سووکلونو ددوي پلار او نيکه دانگريزانو په چوپړ کي وه دخوشحالۍ، په هند، افغانستان او سيمه کښي دنوروملکونو پر خلاف دخپلو شومو او ځېښېنونکو موخودسرته

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسولو په منظوردهندوستان او افغانستان له پاکي خاوري څخه دتوټو په غچي کولو جوړکړ . په همدې اساس دا خبر رښتیاده چي پاکستان یو بې ریښې او بې تاریخه هیواد دی.

ح : داسي اسناد اوبیلګې نسته چي برتانوي منابعودي دډیورنډ کرښه دنړیواله معاهدي په توګه منلې وي

خ : تر امیر عبدالرحمن خان راوروسته دافغانستان په تاریخ کښي تر اوسه پوري هیڅ حکومت دډیورند کرښه په رسمیت نه ده پیژندلې ،داچې ددغي تاریخي لانجي او لاینحله مسألې دحل لاري یي ولې ندي لټولي ،فکر کوم دوي هم دعبدالرحمن خان په څیر ولي په اوسنیو شرایطو کښي دخپل قدرت دټینګولواوکله ناکله دنړیوالو دپام اړوني لپاره یوې خوا او بلي خوا کوم څه ویلې دې .مګر دحل اساسي لاره یي نده لټولي.

دپخوانیو حکومتونو داډول بي مسؤلیته کړنو څخه همد اوس دډیورند دکرښي دعادلانه حل دښمنان ددروغجنو دلایلو او تهمتو په وژاندي کولو سره غواړي دپاکستان په ګټه خپل تاریخي رسالت تر سره کړي ،که نور هیح نه وې دغه ډله ښاغلي لیکوال نه غواړي پاکستان ته دتلو لار دڅان پر مخ بنده کړي ،داسي وطنپرستانو تل هیواد نیی او ولسي ګټې په دروغجنو شواهدو او دلایلو تر ځانې ګټو قربان کړیدې ،داډول لیکوال اوس ورځ په ورځ په بهر کې زیاتیږې . فکر کوم یو ځل بیا په هیواد کې دپاکستان دغښتلې نفوذ ته سترګي په لار دې ،له وحمه هم داشان دپاکستان په ګټه لیکني کوي . ځینې خولا په افغانستان کې د اوسنیو نا ارامیو،ترواو ځانوژنو بي امنیتیو عمده لامل پاکستان ګڼل ګناه بولي.

څ : کله چي په 1947زکال دنړیوالي دوهمي جګړي په پایلو کي انګریزان مجبور سول چي دهند په لویه قاره کي نور خپل سیاسي او نظامي شتون ته دپای ټکی کښیږدي ، دوه هیوادونه (هندوستان او پاکستان) چي اساس یي دمذهب اختلاف جوړاوه دنړی په نقشه کي نوي منځته راغلل.

اما دافغانستان څخه په زور دجلا سوو قومونوبرخلیک همدا شان نامعلومه پاته شو . داکار دافغان ولس لپاره دمنلو وړ نه و،په همدې اساس د1949دجولاي دمیاشتي په 26نیټي جوړي سو لویي جرګې کښي چي په کابل کي جوړه سوه د برتانیا سره یې ټولي سرحدي موافقي بي اعتباره وبللې ،او پرېکړه یي وکړه چي هندوستان ته دخپلواکی له سپارلوسره سم دبرتانیا او افغانستان تر منځ د1921 زکال تړون منسوخ دی . حکومت ته لارښوونه وسوه چي په نړیواله کچه ددې موضوع دڅېړني او سپیناوي په لټه کي سي چي ایا په قانوني بنیادونو دهندوستان دویش په پایله کي پاکستان دبرتانیې حقوقي وارث ګڼل کیداي سي او که نه ؟ . له بدمرغه حکومت لکه دتل پشان ددغي لویي جرګي دپرېکړو په عملي کولو کي لټي وکړه،دبهرنیو زبرځواکو پر هدایاتو یي غوږ کښېښود او دپښتنواو بلوڅو دبرخه لیک ټاکلومسله یې پرخپل ځاي پرېښودل ،یوازي دپښتونستان دورځې په جشن نیولو او په راډیو کښي دپښتونستان په نامه دځانګړې پروګرام په خپرولو یي دکرښي دواړوخواوپښتانه غولولې دې.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دټولو اسنادو له مطالعي څخه څرګندېږي چي انګريزانو نشو کولاي او يايي نه غوښتل افغانستان ته دډيورنډدکرښي په هکله دقناعت وړ ځواب ورکړي نو به يي په يوه او بله بهانه موضوع ځندول.

ددې ټکي په ډاګيز کيدوسره چي دډيورنډ دکرښي دمسلي دحل لپاره دافغانستان دولتي چارواکو زښت زيات تاريخي امکانات لکه دکرښي هاخوا پرتو قومونو په لسها و ځله ښورښونه ،دتزاري روسي ،او بيا راوروسته دشوروي ر وسې او انګلستان تر منځ داختلافاتو مهال،لومړی او دوهمه نړيوالي جګړې ،دهند دلويي وچي ويش ،دبنګله ديش دآزادی وخت او داسي نور فرصتونه دخپل واک او اقتدار دساتلو لپاره دلاسه ورکړي دي، غواړم څرګنده کړم چې نه دپاکستان حکومت او نه هم دافغانستان دولتي چارواکودډيورنډ دکرښي دمسلې نوم پر خوله اخيستی دی ،دواړوهيوادو دپاکستان دجوړيدو څخه بيا تر نن ورځي په خپل منځ کښي رښتياني دوستانه مناسبات ندې لرلې ،تل اختلافات ،يودبل پر خلاف تبليغات آن دعمومې سپر برې تر سرحده ولې يوې خوا هم دډيورنډدکرښي په هکله چې دپاکستان او افغانستان دمناسباتو دبنسټ ډبره ده په ډانګ پېيلې خبره نده کړې.

دافغانستان او پاکستان تر منځ دڅرګند اختلاف پيل د1947زکال دسپتامبر مياشت ده بللاي شو ، يعني پسله هغه چې انګريزانو ديوي ناروا صحنه سازيی يعني ريفرنډم جوړولو نندارہ پاي ته ورسول ؛ اوپه مقابل کښي دډيورنډدکرښې جنوبياو شرقي لور ته دپرتو قومونودسرنويشت پر سر دملګرو ملتوپه سازمان کي دپاکستان دګډون سره دمخالفت اعلان و کړ ،او دکرښيې دها خواپرتو خلکو دسرنويشت مسله يې په دغه ونډه کې مطرح کړه . په تاسف دملګرو ملتو دسازمان دګې غونډې دافغانستان و وړانديز او طرحي ته دزيات ارزښت په سترګه ونه کتل او مسله همداشي لا ينحله پاته شوه.

د1949زکال دجولاي دمياشتي په26مه دافغانستان دملي شورا ديوې تاريخي غونډې په ترڅ کي هغه ټولي معاهدي دډيورنډ دکرښي په ګډون دبرتانوي استعمار په وخت کي چي په زورمنل سوي وې لغوه اعلان سوې . ددغي پريکړې په ملاتړ داپريدو خلکو په يوې لويه تاريخي غونډه کي چي دسرحد دقامونو او قبايلوډير مشرانو پکښي ګډون درلود،دهند دوېشلو دا پلان چي دسرحد خلکو ته هيڅ حق نه و پکښي ورکړه سوی په کلکه وغانده او غونډې دټولو نه غوښتنه وکړه چي دپښتونستان په جوړېدو کي سره يو او متحد سې.

دپښتنو ستر مشر پاچا خان چي دبرتانيې داستعمار پر خلاف يي اوږدې مبارزي کړي وي دسرحدي پښتنو دجنبش په سر کي ولاړو او دپاکستان له واکدارانو څخه يې ددخپل قام دحق مطالبه کول.

پاکستان له افغانستان سره خپلي اړيکي خرابي او پر افغانستان يې د بهرني تجارت دترانزيتي مالونو دراوړلو بنديز ولګاوه او دپاکستان له لار افغاني سوداګروپر مخ بلکل بنده سوه.

پدغه وخت کي دافغانستان او شوروي اتحاد تر منځ هم روابط چندان تاوده نه وه ،شوروي نه غوښتل چې افغانستان دي له غربي نړی او امريکا سره ښه روابط ولري . شوري په 1952زکال په افغانستان کښي دملګرو ملتو دهغو

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کارپوهانو پر فعالیت اعتراض وکړ کوم چي په شمال کښي يې دتيلو دپلټني کاردملگرو ملتو دتخنيکي مرستو نه په استفادي سره پر مخ بيوه . هغه وخت شوري حکومت په خپلو تبليغاتو کي په افغانستان کي داقليتونو دحقوقو موضوع راپورته کړه ،چي افغانستان دخپلو اقليتونو پر خلاف عمل کوي .د1950زکال دشوروي په دايرت المعارف کي ليکي : دافغانستان دولت يو بورژوا او ملت غوښتونکی دولت دی،پداسي حال کي چي دغير افغان قومونو لپاره چي په هغه هيواد کي اوسېږي دآزادۍ او خودمختارۍ حق نه ورکوي دهند افغانانو دنهضت پلوي کوي او غواړي چي دپاکستان يوه برخه بيله او پښتونستان جوړ کاندي .)) له غير افغان څخه ددوي هدف بيله پښتنو دانور وړه کې توکمونه دي ،شورويانو هم پر دغه روڼ حقيقت ستر گي پټولي چي داسيمه له افغانستان څخه جلاسوې او په برتانيو هند پوري تړل سوې وه ، له بلي خوا شورويانو داقليتونو دحقوقو څخه ددفاع تر نامه لاندي دانه شوه زغملاي چي په بغل کي يي دافغانانو قوي اوپر مختللي دولت موجود وي،ځکه يې په افغانستان کي داشان تربگنيو او دافغانانو تر منځ اختلاف ته دړنگېدو تر ورځي لمن وهله او اوروسي وارثان يې اوس په هيواد کي دخپلو لاس پوڅو په وسيله کله دفدراليزم او کله دافغانستاني په نومونو زموږ ورونه قومونه سره ويشي ، شورويانو هيره کړې وه په هغه نظام چي دعدالت ، مساوات ،او مترقي پر مخ تللي ټولني دجوړېدو شعارونه ورکول کېده په خپله امپراتورۍ کښي يې دازبکو ،تاجکو،ترکمنو ،قزاقانو،چيچين ،اينگوښو ،تاتارو او نورو لږکيو قومونو سره کوم سياست چلاوه دنړۍ په دغه سيمه کي تر دوي شاته پاته سيمي او قومونه اوس اصلا وجود نلري.

دا دافغانانو سرنويشت او تور بخت دی،په هغه وخت کي دامريکا سره هم اړيکې دومره تودې نه وې،امريکا دپاکستان جوړښت ته ترهر څه زياته خوش بينه وه . په 1949زکال کي دپاکستان حکومت امريکا ته وړانديز وکړ چي دکمونيزم دسياسي اغېزو دمخنيوی په منظور امريکاکولاي سي دپاکستان په خاوره کښې پوځي اډه جوړه کړي . همدا لامل وچې په 1950زکال امريکا پاکستان ته اتومي رياکتور ورکړ ه پداسي حال کې چي هغه وخت دسيمي ډيرو هيوادوهغه نه درلوده،او همدا شان يي په 1953زکال دپاکستان سره دپوځي مرستو اعلان وکړ. په واقعيت کښي له همدغه تاريخ نه پاکستان دامريکا په نظامي لومو کي داسي بند او را ښکيل سو چې تر اوسه يې په پاکستان کښي د امريکاسياسي اونظامي بر لا سي خوندي ساتلې ده . همدا اوس هم دامريکا دملي شورا ځيني جگپوړي چارواکي په ډاگه وايي چي پاکستان په سيمه کي ددوي دهر اړخيزي اغېزي يوه مطمينه ، باثباته پايگاه او تکيه گاه ده.

دبيلگي په توگه کله چي په 1954زکال داکتوبر په مياشت کي مرحوم داودخان دصدارت پر مهال هغه خپل ورور سردار محمد نعيم خان امريکا ته دپوځي مرستو دتر لاسه کولو په منظور ولېږه دهمدغه کال په دسمبر کي دامريکا دبهرنيو چارو وزير ((دوليس)) دافغانستان دغوښتني په مقابل کي وليکل : وروسته له زياتو څېړنو داسي وپتېيل سوه چي پوځي مرستي به په افغانستان کي پرابلمونه را پيداکړي .افغانستان بايد دوسلو دغوښتلو پر ځاي له پاکستان سره دپښتونستان دمسلې پر سر خپله ستونزه حل کړي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوي دا په ډاګه ویل چي افغانستان دوي ته کوم ستراتیژیک اهمیت نلري اوکه بین المللي شرایط او اوضاع دا ایجاب کړي نو افغانستان به شوري تر خپل کنترول لاندي راولي .دامریکا سیاست والو لا ډیر پخوا زموږ دهیواد برخه لیک په شورویانو پوري تړلې و، او دستراتیژیکوګټود سیمو په ویش کښي یي افغانستان شوریانو ته سپارلې و. ځکه امریکایانو دافغانستان سره له ډیر پخوا دخپلو ګټو دساتلو په منظور دوه مخې سیاست پر مخ بېوه او تلاښ یې کاوه چي خپلي پښې په سیمه کې دخپلو ستراتیژیکي ګټو دساتلو په منظورپه پاکستان کښي ټینګې کړي . کله چي په 1954زکال دامریکا جمهور رئیس مرستیال ((نکسن))افغانستان ته سفر وکړ او دافغانانو لخو ا ډیر استقبال سو،افغاني چارواکو دهغه سره دافغانانو ستونزي شریکې کړي ،که څه هم دوعده یي وکړه چي دافغنستان په اړوند به پخپل دیدکي نوې کتنه کوي ، مګر کله چي امریکا ته ورسید نه یوازي دا چي دافغانانو ستونزي یي یادي نکړې بلکي افغانستان یې دامریکا دمرستو جوګه هم ونه باله . ۱۵

که ددغو اسنادو یادولو ته نوره هم ایشاره وکړو دلیکني تر توان وزي .په لنډه توګه باید عرض کړم چي په سلهاو داسي تاریخي اسناد او شواهد سته چي زموږ هیواد دتودو او سړو جګړو په وداران کي دنړیوالو زبرځواکونو دسیاسي ،نظامي او اقتصادي ګټو قرباني سوی دی . هیڅ یو هیواد هم که هر څومره یې دبشر دوستي ،عدالت ،انصاف او دانسان مقام ته ددرناي ناري سورې وهلي افغان ولس یي لکه دنړۍ نور کمزوري ولسونه تر خپلو ګټوقربان کړي دي .یوډیر ساده ولي پر ځاي متل دی وایي : ((وروره خپل جواري ساته دشکانه په قسمو باور مه کوه)) ،وړاندیز مي دادی چي افغانان باید خپلي ملي ګټي پخپله درک او له هغو نه پخپله دفاع وکړي ،دملي ګټود لومړیتوب حق منل زموږ دهیواد دښیرازی یوله بنسټیزو لاملو څخه ګڼلاي شو.

امریکا ډیر تلاښووکړه چي افغانستان په منطقه کي دنظامي پکټونو غړی کړي ،مګر افغان ولس تل په بیطرفۍ کي ژوند کړی او دنړی دهیوادوسره یې دهمدغه اصل په پیروۍ اړیکي ساتلي دي . دا هم یو دلامل و چي امریکاتل زیاته تکیه پر پاکستان کړې او افغانستان یې تر پاکستان قربان کړ یدی.

مګر تاریخي واقعیت خو بیا دادی چي دامریکا او پاکستان ددومره دوستانه اړیکو څخه پاکستان زیاته ګټه پورته کړې ده ،د انکار نه کونکو شواهداو بیلګوڅخه دا جوته څرګندیږي هر هغه څه چي پاکستان دځان په ګټه بولي په هغه کي دامریکا سره قانع دی ، ولي هغه څه چي پاکستاني جنرالانوته زیان رسوي دوي په یوه او بله پلمه دهغو دمنلو نه سر غړولی دی . دا دامریکا دسخاوتمندانه مالي ،تخنیکي او مادي مرستواو په افغانستان کي دجهاد په نامه دبل شوي اوربرکت ؤ چي اوس پاکستان دنړي داټومي هیوادو په قطار کي ولاړ دی ، ځکه امریکا او دنړۍ یو شمیر هیوادو دشوروي دنفوذ دمخنیوي په خاطر دافغان مجاهدینو په نامه په میلیاردونو ډالر او ډول ډول وسلي پاکستان ته رالیږ لې . پاکستان افغانستان ته حکومتونه جوړول ،او دا دهمدغو مرستو برکت و چي پاکستان او افغانستان دالقاعده دنړیوال ترریستي سازمان په مرکز بدل سو، دا دی اوس دومره پیسې دالقاعده دسازمان او هغوي درهبرانو دله منځه وړلو په خاطر مصرفیږي چې ډیر ژر به یې شمیر ناشونی وي . دهمدغو مرستو برکت و

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي پاکستان دهغو په میلیارډو ډالرودقرضو څخه ځان خلاص کړکوم چې له بهر نه يې تر لاسه کړې وه . دهمدغو مرستو پایله وه چي دا اته پنځوس کاله پاکستاني جرنیلانو دافغانستان په کورنیو چاروکي دبربنډي او پټو لاس وهنو او مداخلونه لاس نه دی اخیستی ، زه به يې دلته بیلگي ددي لپاره راوړم تر څو ښکاره کړم چي پاکستان دامریکا او انگلیستان په مرستو دډیورنډ دکرښي پر سر له افغان ولس سره په کومه کچه دښمني پر مخ بیولې ده.

پدغه اته پنځوسو کالو کې دافغانستان او پاکستان روابطو ډيري لوړي ژوري لیدلي ،څو ځله دسفارتخانو او دپلوماتیکي مؤسسو دتړلو تر کچې پوري داړیکو خراب تیارسېدلې ده. که ددغو ټولو اسنادو او شواهدو لوستونکی عادلانه او بې پري قضاوت وکړي پدي به اعتراف وکړي چي افغانستان هیڅ کله ندي غوښتی په پاکستان کي ددولتي رژیمونو دړنگولو تکل وکړي او یا دهغه هیواد په کورنیو چاروکي مداخله وکړي .که همدا لهظه یو لوستونکې ددغو جملو په ویلو سره سوال وکړي چي دا دپښتونستان دمسلي دحل غوښتنه مداخله نه ده ؟؛ غواړم دغه پوښتونکي ته ځواب ووایم نه ! دا مداخله نه ده دا دافغانستان ددولتونو ملي او انړېواله دنده وه او ده چي دډیورنډ دتش په نامه کرښي دهاخوا پرتو پښتنواو بلوڅو قومونودسرنویشت دټاکلو مسله چي دډیورنډ دلعنتي کرښي پر اساس له خپلي مورنۍ خاوري نه جلا سويدي تل دپاکستان سره په اړیکو کي مطرح وې ، نړېوال باید دغه ټکی ډیر جدي په پام کې ولري اودا هيره نکړي چې تر اوسه دپښتنو او بلوڅو دسرنویشت د ټاکلو مسله لاجمنه اولا ينحله پاته ده،چي ددواړو هیوادو تر منځ يې مناسبات ترتیاره سیوري لاندي راوستي دي . تر لمر روښانه واقعیت دادی چي پاکستان هیڅ وخت په افغانستان کي دولس دخوښي حکومت نه دی زغملی ،دا اته پنځوس کاله یې دامریکا او خپلو نورو پلویانو په مرسته زیار ایستی چي په افغانستان کي داسي یو ځواک قدرت تر لاسه کړي کوم چي بیله کوم دلیل او برهان څخه دپاکستان هرامر ورته د قبول وړ وي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

اخځليکونه

۱ /تاريخ مختصر افغانستان 300او 301مخونه.

۲ /غوث خيبري پښتانه دکلتوري ښکيلاک په زنځيرونو کې154مخ

۳ /عبدالرحمن تاج التواريخ لومړی او دوهم ټوک -157 158 مخونه

۴ /همدا اثر 159مخ

۵ /غبار افغانستان در مسير تاريخ 688 مخ

٦ /عبدالرحمن همدا اثر 422-421 مخ

۷ /دعبدالرحمن تاج التواريخ لومړی دوهم ټوک دوهم ټوک 417 مخ

۸ /دخپلواکۍ جګړې، مولوي ظاهر شاه وزير 22-21-20مخونه

/9دعبدالرحمن همدااثر 420

۱۰ /د شلمې پېړۍ تر نيمايي دافغانستان دبهرنيو اړيکو تاريخ لوډويک اډاميک ليکنه،دډاکتر نثاراحمدژباړه 172مخ

۱۱ /مروت،فضل الرحيم ،په افغانستان کې دکمونيزم ظهور اوتکامل 273مخ

۱۲ /عبدالرحمن پژواک خپل پښتونستان 48 مخ

/ 2006.04.06 BBC۱۳

۱۴ /همدااثر

۱۵ /پولاد افغانستان او امريکا 148مخ

١٦ /همدا ډول ديوري کوزنتس له کتاب ،جنګ وجاسوسي درکابل ، دري ژباړه ، 2003 م کال څخه هم استفاده شوېده.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوهمه برخه

دپاکستان اوافغانستان تر منځ دډیورنډ دکرښي پر سر داختلاف پايلي.

تاريخ شاهد دی دی هر وخت چي زموږ په هيواد کي هر مثبت اوښتون راغلی او يا په نړيواله کچه دافغانستان نړيوال علايق غښتلي سوي پاکستان ته دزغم او منلو وړنه دي ګرځېدلي . او سمدستي يې په مداخلو او لاس وهنو پيل کړی دی . غواړم دپاکستان څرګنده لاس وهنو ته دمرحوم داودخان تر کودتا وروسته لنده کتنه وکړم.

کله چي په افغانستان کي د1973زکال دجولاي په 17 ورځ دڅپي پوځي افسرانو په غوښنه ونډه سردار محمد دودخان په داسي وخت کي چي محمد ظاهر شاه په ايتاليا کې و دولتي واک تر لاسه کړ،هغه دګوند دمرکزي کميټي دپرېکړي په اساس په افغانستان کي جمهوري نظام اعلان او خپله يې دجمهور ريس دنده پر غاړه واخيستل . خلکو ته دخطاب په وينا کښي يې چي درادیو افغانستان له لاري خپره سوه د خپل دولت دراتلونکي کړنلاريزو کرښو اساسي ټکي افغان ولس ته اعلان کړې ، هغه پخپله دغه بيانيه کي دپاکستان سره دروابطو په هکله داسي وويل : ((له پاکستان سره دارېکو په ارتباط بايد ووايو چي دا يوازنی هيواد دی چي دپښتونستان دمسئلي پر سر ورسره اختلاف لرواو تر اوسه يې په حل نه يو بريالي سوې .زموږ دايمي کو ښښ به دپښتونستان دقضيې دحل لپاره دوام وکاندي)). سره له دي چي داودخان دخپل انقلاب ملګري يوازي وطنپال وبلل ، دکيڼ لاسو موجوديت امريکا او غربي اروپاته داندېښنې وړ و،بينالمللي عکس العملونه هم متفاوت و. پاکستان دهغه دښمنی او اختلاف پر اساس چي له مرحوم داودخان سره يې دهغه دصدارت له وخته لاره دامريکا او غربي نړۍ په اشاره سمدستي په دي بهانه چي ګويا دهغه سره کمونستان ملګري دي او دهغه حکومت يو شوروي پلوه رژيم دی پټو او بربنډو لاس وهنواو مداخلو ته ملا وتړ ل ؛ غربي نړۍ او امريکاوه نه غوښتل چي په سيمه کي دي دشوروي سياسي اغېزې وده وکړي.

سره لدې چي دنړيوالو اړيکو په نورمونواو اصولوکوم چي داودخان ته يي ديو ولسمشر په صفت دا حق ورکاوه چي دکوم هيواد سره څه ډول اړيکي وساتي تر هر چا ښه پوهېدل . له بده مرغه دملګروملتودسازمان هغه پرېکړي چي يو هيواد په بل هيواد کي دهيڅ ډول مداخلي او لاس وهني حق نلري دکاغذ پر مخ ليکل سوي بيله دېنه چي عملي بڼه غوره کړي دهغه سازمان دفترونوپه الماريو کي پرتې دي . تر کومه ځايه چي دپرېکړو پلي کول لازمي بڼه نلري ، سوپر پاور هيوادونه دخپلو سياسي ،اقتصادي اوپوځي موخو دسرته رسولو لپاره دکمزورو هيوادو په وړاندي هر کاره چي ګټي يې وغواړي سرته رسولاي سي . افغانستان ديوکمزوري هيواد په توګه دپاکستان دهغو بر بنډو مداخلو او لاس وهنو ښکارسو چي پايلي يې تراو سه لا ندې څرګندي.

دذوالفقار علي بوټو په وخت کي دافغانستان او پاکستان اړيکو بل رنګ واخيست . دپاکستان چارواکو وخت غنيمت وباله او دداودخان پر خلاف يي تبليغات غښتلي کړه ، له کودتا څخه دوي ورځي وروسته دجولاي په نولسمه نيټه دکراچي راډيو په يوه خبر ي راپورکي وويل سوه ، چي په افغانستان کي دجولاي په اولسمه ديوې نښتي په ترڅ کي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو زيات شمير كسان وژل سوي دي ، دورستيو راپورونو له مخي په كابل كي مارشل لا اعلان سوېده ،دافغانستان پولي تړل سوي دي ، دكابل هوايي ډګر تړلی دی او دخلكو پر ګرځېدو بنديز لګول سوی‌دی .اسلام آباد دافوهاتو په خپرولو پيل وكړ،چي داود خان كمونست دی او په افغانستان كي اسلام د خطر سره مخامخ دی . دلوېديځو مطبوعات او دټليبزو رسنيو وسايل هم لدې ډنډوري سره يو ځاي شول او داودخان يې روسي پلوه باله . په لندن كي ،دلندن ټايمزورځپاڼي وليكل چي دپښتونستان مسلي ته په اشاره سره ((...داودخان يو زوړ زخم بيا راسپخولی دی ...))، پدې پسي دفرانس پريس اژانس (AFP) راپور وركړ چي دافغانستان نوي رژيم ((...له افغانستان څخه دټولو پاكستانيانو دسمدلاسه ايستلوامر وركړی دی ...)) ، پاكستاني چارواكو په ډير محافلو كي پدي هكله بحثونه كول چي په 1971زكال كي هند وستان له پاكستانه څخه بنګله ديش غوڅ كړ ،اوس افغانستان غواړي چي دورسانو په مرسته پاكستان تجزيه كاندي . دا تبليغات پداسي حال كي شورع سول چي د داودخان دقدرت لومړی ورځي وې ددغو تبليغاتويوازنی لامل يې د داودخان په لومړی بيانيه كي دپښتنو او بلوڅو دسرنويشت دټاكلو او دهغي دعادلانه حل يادونه وه.

دير وخت لانه و تير سوی چي ذوالفقار علي بوټو په افغانستان كي دجمهوري نظام دنسكورولو لپاره په يو لړ عملي ګامونو پورته كولو لاس پوري كړ .دمجيد كلكاني په مشری يوي ډلي د((ستم ملي)) په نامه له يوي بلي ډلي سره په ګډه چي د ((سازمان انقلابي مردم افغانستان)) نوم وركړه سوی و دبوټو دحكومت لخوا ور سره اړيكې ونيول سوي او دهغوي د پوځي روزني لپاره يي دكرښي ها خواكمپونه پرانيستل . په اخوان المسلمين مشهوره يوه بله ډله چي په افغانستان كي يې فعاليت كاوه هم بو ټو تر خپلي حمايي لاندي ونيول، دا ډله چي د((جوان مسلمان)) او ((اسلامي نهضت)) په نامه يادېده دكابل پوهنتون دشرعياتو پوهنځی درئيس پوهاند غلام محمد نيازي په مشری د په اصطلاح ((كمونستانو))پر ضد په زوره ور پټ او څرګند فعاليت كي لاس لاره ، د((جوان مسلمان)) ګوند په 1974زكال كي دداودخان دحكومت پر خلاف يوه پاڅون كي برخه لرل . داودخان پر دغه حركت مرګونی ګذار وكړ ، دپوهاند نيازي په ګډون دوه سوه كسان ونيول شول ، برهان الدين رباني،احمدشاه مسعود،او ګلبدين حكمتياريو په بل پسي پاكستان ته وتښتېدل،او هلته دپاكستان دآي ايس آي ،او سي آي اې تر ګډي لارښووني لاندي يې دنوروځوانانو په تر بيه لاس پوري كړ . ددي موضوع په هكله سيد قاسم رښتيا دخپل كتاب ،((خاطرات سياسي سيد قاسم رښتيا 1932-1992)) په 427مخ كي ليكي چي ((البته تفصيل واقعه را اكثر هموطنان اطلاع دارند كه در واقع به ابتكار ذوالفقار علي بوټو صدراعظم پاكستان توسط ګروههاي اسلامي وابسته به جماعت اسلامي پاكستان حمله عليه رژيم متمايل به شوروي سردار محمد داود صورت ګرفت .)) دبي بي سي خبريال جيورج اراني چي په 1986او 1988كي يې په پاكستان كي دنده لرل دافغانستان په اړه خپل كتاب په 132مخ كي ليكي چي ((بوټهو له 1973زكال نه راپدي خوا تبعيدي افغانانو ته چي هدف يې همدا درباني ،احمدشاه مسعود او ګلبدين ډلي دي مالي او اكمالاتي مرستي وركولي ،هغوي ته اجازه وركړه سوه چي په پېښور كي خپلي قرار ګاوي پرانيزي ،او ګام په ګام دپاكستان لخوا تمويل كيده)) . نصيرالله بابر يو ځاي وايي ((د افغانستان په يو شمير ولايتونو كي دبغاوت دشروع په ترڅ كي بوټهو داود

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته پيغام واستاوه ددي نغاوت ګڼ شمير له هغه سره (په افغانستان) کي دملاتړ دنشتوالي له کبله ناکامسول)) .
دپاکستان دډلييزورسنيو لخوا دپنجشير دپيښي په اړه دکراچي راډيوپه يوه راپورو کي وويل سوه چي دپنجشير په سيمه کي چريکان اوس غرونو ته وختلي ... داووسو په شاوخواکي قومي لښکر دجولاي په 22 نيټه پر دولتي پوستو پر دولتي دفترونو ير غل وکړ او زيات شمير دولتي پوليس يې وژلي دي ، دتلفاتو دقيق شمير ندی معلوم ويل کيږي چي دشپږ سو تنو په شاوخوا کي به وي.

ددوي داغه ماته او د داود خان لخوا ددوي ځپل ددي باعث وګرځيده چي رباني او ګلبدين پر دو ډلو سره وويشل سي ،رباني دجميعت اسلامي او ګلبدين دحزب اسلامي په نامه ګوندونه جوړ کړه او دپاکستان دآي ايس آي په لار ښودنه دافغانستان پر ضد په فعاليت بوخت سول . دغه تنظيمونه چي دشوروي تر تېري وروسته يې شمير په پاکستان کي اوو او په ايران کي نهو ته ورسيد له هغو اولنيو پوځي ښوونو له کمپونوڅخه دپاکستان حکومت له دوي نه دخلک دموکراتيک ګوند دحاکميت پر خلاف، افغانستان ته دروسانو تر راتګ وروسته درسانوپر ضد، بيا پخپله درباني ،ګلبدين ،سياف ،خالص ،مجددي ،ګيلاني پر ضد تر هغه وروسته دطالبانو او دادی اوس دکرزي دحکومت پر خلاف دهغو نه کارا خلي . هغه زوړ پلان زړې موخي، زوړ تياتر، ولي تنها د دغه تياتر لوبغاړي په وخت او زمان سره د پاکستان او امريکا د استخباراتي ادارو لخوا بدل سوي دي.

دمرحوم دا ود خان په مقابل کي داسلام څخه ددفاع په نامه حرکت موخه په افغانستان کي دپاکستان لپاره د جمهوري نظام او مثبت تغيررتو مخ نيوی و ، له بلي خوا داودخان دپخوا نه له پاکستان سره دډيورند دکرښي پر سر دښمني درلوده ، داودخان دصدارت په وخت کي و چي دپاکستان پرضد دعمومي سپر بری اعلان وسو. دا ځل بياد داودخان او پاکستاني چارواکوتر منځ دپښتنو او بلوڅو دسرنويشت پر سر تاوتريخوالی داسي لوړ ي کچي ته پورته سو، چي دامريکا مجبوره سوه دسعودي عربستان او ايران دپاچا هانواو نورو هيوادو په مرسته د افغانستان او پاکستان تر منځ دنورمالو روابطو درامنځته کيدو تلاښونه شرو ع کړه ، داسي فکر کېده چي ددغو دو هيوادو دپاچاهانو او مشرانو دتلاښ په پايله کښي به دپاکستان او افغانستان روابط ده مخامخ دښمنی له بهراني حالت څخه دسياست ډګر ته راووزي او دسياسي روابطو په لرلو سره به دښو اړيکو په رڼا کي دډيورنډ دکرښي دبرخليک په هکله د يوي تاريخي پرېکړي پر سر سره موافقي ته ورسېږي . په 1976 زکال دجون په مياشت کي دپاکستان صدراعظم ذوالفقار علي بوټهو وهڅول سو کابل ته سفر وکړي ،هغه دخپل سفر نه مخکښي خان عبدالغفار خان چي د خان ولي خان اونشل عوامي پارټۍ نور غړو سره يې په 1975زکال دفبروري په ((8 () نيټه دپيښورپه پوهنتون کي په يو بمي چاودنه کي دحيات محمد شيرپاو اودهغه ورسره اتلس ملګرو له منځه تللو نه وروسته زنداني کړی وله زندان څخه خوشي کړ.

عبدالصمد غوث چي دمحمد داود خان او ذوالفقار علي بوټو په مذاکراتو کي حاضر و ليکي ((داود خان بوټو ته وويل چي ځيني هيوادونه دپاکستان او افغانستان په دوستۍ خوشحاله نه دي ،که څه هم داودخان دکوم هيواد

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوم وانه خيست ولي هدف يي شوروي اتحاد و. داودخان دا هم وويل چي ځيني پاکستانيان په دې عقيده دي چي موږ دپاکستان ورانول غواړو، دا حقيقت نه لري ولي چي موږ په خپل څنګ کي يو قوي پاکستان غواړو . داودخان دا هم وويل چي دخان عبدالولي خان په شمول دصوبه سرحد ټول پښتانه نه غواړي چي ددوي سيمي دي دپاکستان څخه بيلي سي . دوي دپاکستان اساسي قانون ومانه اودپاکستان په انتخاباتو کښي يې برخه واخيسته او موږ ددوي دغه عمل تائيدوو)) . زما په عقيده دا دمرحوم داودخان خپل شخصي نظر و او ځانته يي ځرنګه چي جمهور رئيس و د ((موږ)) خطاب کړی دی ،ځکه داودخان هم کابل ته دبوټهو تر راتګ دمخه دافغانانو له کومو استازو سره په دې هکله مشوره نه ده کړې ،دا چي په رښتيا هم دغو پښتنو قانون منلی او په ټاکنو کښي يې برخه اخيستې او دا اوس هم برخه اخلې ، دا يو تاريخي ضرورت دی ځکه دوي مجبور دي چي دا کار وکړي ؛ ولي ددغو ټولو کړنو سره ددغه سيمي دغوڅ اکثريت ولس پرېکړه په دې هکله چي دوې غواړي دپاکستان سره پاته سي نشته ،عمده او لانجمنه مسله هم داده چي دغه ولس ته په واقعي بڼه په يوه دموکراتيکه فضا کي بېله مستقيمي او غيرمستقيمي مداخلي او تأثير ښندونواک ورکړه سي چي خپل برخليک په خپله وټاکي.

دپاکستان صدراعظم بوټهو داود خان ته وويل ((زه په دې خوشحاله يم چي دافغانستان مشر په خپلو خبرو کي پر پاکستان باندي دارضي ادعا خبره ياده نه کړه)) . درنو لوستونکو تاسو داکوچنی کرښه ښه دقيقه ولولی بوټهو هم پدي پوهيږي چي ارضي ادعا خو سته ، ولي دا چي دا ود خان ياده نه کړه نو دی ډير خوشحاله دی او هغه ته يې ګويا کورودانی ووايه.

دبوټهو دسفر په پاي کي ددواړو هيوادونو تر منځ يوه ګډه اعلاميه لاس ليک سوه . په دغه اعلاميه کي داختلافونو حل دباندونګ دکنفرانس دګډژوند دپنځو اصلونو پر نبا غوښت سوی و . ځيني تاريخ پوهان پدې نظر دي چي دبوټهوکابل ته پدغه سفر کي دافغانستان ته دپاکستان له کراچي بندر څخه دتجارتي مالونو دترانزيت په توګه دمالونو دوړلو راوړلو پر سر خبري سوي دي او بوټو دنړيوالو هغو نورمونو په اساس په وچه پوري تړلي هيوادونو ته حق ورکوي د هغه همسايه هيوادد بندرواوخاوري له لاري چي بحر ته لار لري خپل ټول مالونه دترانزيت په شکل خپل هيواد ته راوړي پر مسله تر مذاکراتو وروسته موافقه شودلي ده .که څه هم پدې هکله نږدې درو پنځوس کاله پخوا (1950زکال) داسي يوه موافقه دپاکستان او افغانستان تر منځ لاس ليک سوې ده ، خو تر ننه پوري پاکستان دغه موافقي ته وفادراندی پاته سوی ،کله دترانزيت مالو دوړلو راوړلو لپاره ليست جوړه وي او کله بيا دوه يا درې قلمه شيانو ته اجازه ورکوي ځيني وخت دټولو نړيوالو نورمونو خلاف دافغانستان دسوداګرو پر مخ بندر تړي ،دځينو خبري رسانو په خبر دافغان سوداګرو هغه مالونه چي په 1980او ياتر هګه وروسته دکراچي بندر ته رارسېدي يو زيات شمير يې تر اوسه هلته په کانتينرونو کي پراته دي دا چي دغو افغان سوداګرو ته زيان رسېږي پاکستاني جنرالان او صدراعظمان يې پر وا نه لري . داودخان په 1976زکال داګست په شلمه دڅلورو ورځو لپاره پاکستان ته رسمي سفر وکړ. په هغو مذاکراتو کي چي دسيد وحيد عبدالله او عزيزاحمد تر منځ وسوې ،عزيز احمد داسي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پشنهاد کړی وچي که پاکستان دپښتنو او بلوڅو مشران دبنديخاني څخه ازاد کړي ،آيا دهغه په مقابل کي افغانستان دډيورنډ کرښه په رسميت پېژني ؟ او دپښتونستان تر موضوع تېرېږي ؟ په پاي کي داسي فيصله وسوه چي په اوسنی ګډه اعلاميه کي دي دکابل داعلاميي تايد وسي . عبدالصمد غوث دافغانستان سقوط 146مخ ددغو وداړو سفرونود پايلو څخه خلکو داسي ارزو لرل او فکر يي کاوه چي ددواړو هيوادو تر منځ به اړيکي ښه سي . خو د1977زکال دجون دمياشتي پر پنځمه ورځ دجنرال ضياالحق لخوا په پاکستان کي پوځي کودتاوسوه او ددواړو هيوادو تر منځ تماسو نه پرې سول . مګر امريکا تر حه مودې وروسته ضياالحق وهڅاوه چي دشوروي دنفوذ دمخنيوي په خاطر افغانستان سره ښه روابط وساتي ،په همدې اساس جنرال ضيا د1977زکال داکتوبر په مياشت کابل ته سفر وکړاو دسفر په وخت کښي يې داود خان ته پاکستان ته دسفر بلنه ورکړه . په دغه وخت کي چي جنرال ضيا دبلوڅو او پښتنو ټول بنديان ازاد کړي و د1978زکال دمارچ د مياشتي پر پنځمه نيټه داودخان پاکستان ته سفر وکړ . داود خان دپښتنواو بلوڅو دمشرانولکه ،خان ولي خان ، غوث بخش بيزنجو،عطاالله منګل،او خير بخش مري سره دجنرال ضياالحق په مخ کي ليدنه وکړه . د داودخان دسفر په وروستۍ ورځ دپاکستان خارجه وزير آغاشاهي افغاني هيئت ته يو ليکلی متن دامضالپاره وړاندي کړ چي په هغه کي ليکل سوي و،((افغانستان دډيورنډ کرښه په رسميت پېژني ،افغانستان دپښتونستان تر ادعا تېرېږي ،دواړه هيوادونه به يودبل پر ضد پروپاګنډ نه کوي ،دواړه هيوادونه به يو دبل سره اقتصادي مرستي کوي)) . سيد وحيد عبدالله ددغو مطالبو په هکله آغاشاهين ته وويل چي افغانستان ددغه ليک نور مطالب مني ولي ددغه ليک لومړی دوه ټکي بايد دافغانستان دلوي جرګي له خوا تصويب سي . په پاي کي دمحمد داود او جنرال ضياالحق داسي موافقه وسوه چي داعلاميو پر ځاي بايد دواړه هيوادونه يو پر بل باندي اعتماد وکړي.

دمارچ دمياشتي په اتمه نېټه داودخان په يوه مطبوعاتي کنفرانس کي برخه واخيستل ،ده ديوه خبريال ددي پوښتني په جواب کي چي آيا د ده او جنرال ضيا تر منځ دډيورنډ دکرښي په هکله خبري سوي دي او که يه ؟ داود خان په جواب کي وويل ،((ما او جنرال ضيأ پر ذيعلاقه ټولوموضوعاتوباندي خبري کړي دي چي هر موضوع به په خپل وخت کي ددواړو هيوادو تر منځ حل سي)) . عبدالصمد غوث هغه اثر 146 مخ

زموږمنلی شاعرګل پاچا الفت وايي : ((ښه سړی چي دبدانوسره منل سي دده فکر دهغو فکر کي حل سي))

زه پدې عقيده يم چي دپاکستان دکورنيو چارو پخوانی وزير جنرال بابر دپژواک دخبري اژانس سره په مرکه کښي دداودخان داخبر ه تکرا ره وي کوم چي خبرلوڅ ته يي کړي ده ممکن هلته يي هم آغاشاهي ته دا خبره کړې وي . داودخان دخپل واک په لومړيو وختو کي دشوروي سره ښه روابط لرل مګر امريکا ته دا دمنلو وړ نه و،له هري خوا يي پر داودخان فشار راوړی چي دروسي سره خپلي اړيکي ضعيفي کړي ، په دې خاطر يي دايران او سعودي پاچاهانو ته دنده سپارلي وه او همدا شان دمصر جمهور رئيس انور السادات پدي ګمارل سوی و چي داودخان له شوروي سره دښو اړيکو نه واړه وي . هغه ددغه کار په سرته رسېدو بريالی سو دداودخان روابط دروسې سره ساړه شوه .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دجمهوریت په دوهم کال یي دشوري پلوه ټول هغه کیڼ اړخه کودتاچیان چي دی یې واک ته رسولی و له دولتي څوکیو ګوښه کړه ،او دهغو ځاي دامریکا اوغربي اروپا پلویانوته ورکړه سو . داهغه وخت دی چي افغانستان د نړی دمخالفو دو زبرځواکو دمبارزې او سیالی میدان وګرځېد.

په دې وخت کي دساړه جنګ سړوبادونو سره هرڅه له منځه وړل او نړی ددو زبرځواکو دسیاسي اغیزو او اقتصادي ګټو دترلاسه کولو په خاطر ټوله نړی په زور یا رضا پر دو برخو وېشلې وه او هغه چي ځانته یي بیطرفه وایه هغه مجبورېده چي یو طرف ونیسي.

زه فکر کوم دډېرنډ دکرښي ددواړو خواو پرتو قومونوداسي تور بخت دی ،کله چي دا کرښه لیکل کېده عبدالرحمن خان یو خو خپل واک ساته او بل دمسیدو او وزیرو څخه خفه و،هغه وخت چي داود خان ددې مسلي دحل تکل وکړ امریکا وتوانېدل د داودخان په مقابل کي دشوروي رهبر بریژنیف دځان غوښتني سیاست دښکاره کولو څخه دومره ګټه پورته کړي چي هغه هم نور ونه غوښتل له غربي نړی ،امریکا ،ایران او پاکستان سره اړیکي خراب کړي ځکه یې وویل ددواړو هیوادو تر منځ باور اساسي خبره ده او کوښښ یې شروع کړ چي دپاکستان سره خپل اړیکي داوستانه کړي دا چي داودخان به بیا بل وخت څه کول او دډیورنډ دکرښي په هکله یې څه پلان لاره متاسفانه څوک نه دي خبر ،ځکه دخپلو پټو پلانو په هکله هغه دهیچا سره راز نه دی شریک کړی . واک ته ورسېد هغه هم ډېر ژر دنورو هیوادو تر سیاسي تاثیراتو لاندي راغلی ، امریکا وتونیدلاي سوه دمختلفو لارو هغه هیوادونه چي پخوا یي په افغانستان کي اقتصادي سرمایه ګذاري نه کول په پانګه اچونه شروع کړي،او له بلي خوادافغانستان په اړوند دشوروي اتحاد سیاسي تګ لاره داسي وه چي بل هیڅ هیواد ته یې اجازه نه ورکول چي دافغانستان سره نږدې سیاسي ،اقتصادي او فرهنګي اړیکي ولري ،دپوځي اړیکو په هکله فعلا څه نه وایم چي موضوع اوږده نسي.

دبېلګي په توګه کله چي په 1977زکال کي داودخان مسکو ته سفر وکړ ،په یوه غونډه کي بریژنیف دشوروي مشر له داودخان څخه تپوس وکړ چي آیا دا رښتیاده چي تاسو له امریکا څخه مشاورین غوښتي دي ؟ داودخان په متأ ثراو لوړ آواز بریژنیف ته په جواب کي وویل ،زه دیوه آزاد هیواد دجمهور رئیس په توګه هیچاته دا حق نه ورکوم چي زماڅخه داسي پوښتنه وکړي ،او له غونډې ولاړ سو . بریژنیف دداود خان دخداي په امانی لپاره هوایي ډګر ته ورغلی تر څو هلته خپله خبر ترمیم کړي ،مګر دغه لیدنه ډېره لنډه یعني پنځه دقیقي وه او هلته دمهمو خبرو مجال پیدانسو. تر دغه وروسته ددواړو هیوادو په اړیکو کي ډېر زیات سوړوالی راغلی اوپایله یې داسوه چي داودخان دایران ،پاکستان او دنړی دنورو هغو هیوادو سره چي دروسې مخالف وه په زیاته علاقه غوښتل ښې اړیکي ولري ؛دغه وخت دی چي داودخان پاکستان ته سفر کوي ، دسفر جریان مي مخکښي ولیکه .یوه خبره غواړم ووایم چي له بده مرغه زموږ په هیواد کښي دهغه غرورپر اساس چي افغانان یې لري له عادي خلکو نیولې ،سیاسي ګوندونو ،دولتي چارواکو او ددولت مشرانو ،(له شاه نه تر ګدا) پوري دافغانستان دملي ګټو په مفهوم یا پوه سوي نه دي او یایي نه دي غوښتي چي له ملي ګټو نه په میړانه دفاع وکړي ، تل یي وطن تر هغو ګټو قربانکړی چي دوي غوښتل

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

او دډېر غټو مسايلوسره يي داحساساتو پر بنياد برخورد کړی دی . نړيواله وضعه او په افغانستان کي سياسي حالت داسي راجوړ سو چي د مرحوم داودخان حکومت ډېر دوام ونکړ ، تر هغه ورسته په افغانستان کي د1357 ش کال دثور په امه ورځ دافغانستان دخلق دموکراتيک ګوند ديو وسله وال پاڅون په پايله کي واک تر لاسه کړ ، څرنګه چي دغه ګوند سياسي او اډيالوژيکي اړيکي له شوروي اتحاد سره وې ، او نړۍ چي پخپله دشوروي او امريکا په خوښه پر دو قطبو ويشل سوې وه افغانستان په شرقي قطب کي واقع سو ،ما مخکښې هم دامريکا دحکومت هغه يوه نظر ته چي دافغانستان په اړونديي ددوي پاليسي ښکاره کول ايشاره کړې وه چي دوي ويل اوس افغانستان موږ ته ستراتيژيک ارزښت نلري اوکه شرايط تقاضا وکړي نو شوري به افغانستان تر خپل کنترول لاندي راولي.

دپاکستان تبر ته خداي لاستۍ ورکړ ،موقع څکه غنيمت وه چي دپاکستان په دغه شوم پلان کي چي په افغانستان کي ددوي په اصطلاح دکمونستانوسره مبارزه او اسلام دشوروي له تعرض نه په ژغورلو کي اروپايي هيوادونه او امريکا هم خپله تياري او علاقه وښودل . دامريکا لپاره داسلام او افغانستان مسله دومره مطرح نه وه څکه دوي پخپله عيسوي مذهبه دي ،دهيڅ منطقو له مخي عسويان داسلام دپياوړتيا لپاره ځانونه مکلف نه بولي اونه هم ورسره علاقه لري ، داهم بايد ووايم چي پاکستان ته هم داسلام او پر افغانانو باندي دسرولښکرو دتيري مسلي هيڅ ارزښت نه لاره او نه يي پر افغان ولس زړه خوږېدی . دغه افسانه چي روسانو غوښتل دپاکستان له خاوري دهند سمندرته ځان ورسوي دډېرو لپاره څکه دقبول وړنه ده چي شورويانو هيڅ وخت دا نه غوښتل دامريکايي پوځ سره مخامخ په جګړه کي وجنګېږي . پاکستان له ډېر پخوا نه په سيمه کي دامريکا دستراتېژيکو اغېزو دمرکز په توګه پېژندل سوی و او شورويان پدې ښه پوهېدل چي په هيڅ قيمت هغوي دپاکستان پر خاوره تعرض نسي کولاي ،دوي البته لکه دافغانستان دتاريخ په اوږدو کي غوښتل چي په افغانستان کي بل هيواد لکه امريکا او يا دامريکا پلوی هيواد غوښن سياسي ځاي ونه لري ؛ په ساده الفاظو افغانستان روسانو هغه پوله ګرځولې وه چي له هغي نه بل هيواد دپخواني شوروي په جمهوريتونو کي دنفوذ امکان نه دی پيدا کړی .په دغه وخت کي چي په نړۍ کي سوړ جنګ اوج ته ورسېد ،د زروي وسلو، دليري او نږدې واټن دويشتلو د پرمختللوتوغنديو او عصري جنګي الوتکو دجوړېدو پر سر رقابت ودمره غښتلی سو چي دروناالد ريګن په وخت کي دستورودجنګ په نامه پلان طرحه سو،پر ګرينادادامريکا لخوا حمله وسول ،هره لهظه کيوبا ،نيکاراګوا ،جنوبي يمن ،ويتنام ،لاوس او کمپو چيا تر تحديد لاندي وه ،دبي پرې هيوادونو نړيوال سازمان او داسلامي کنفرانس هيوادونو سازمان ددواړو زبرځواکودځان په پلوې داستعمال په خاطر تر فشار لاندي راوستی ؛او له بلي خوا په افغانستان کي دسياسي حاکموکړيو په منځ کي اختلاف ،او دحاکم ځواک عملي تير وتني شورويان وه دې ته وهڅول چي په افغانستان کي دعملي شته والي په صورت کښي دنورو هيوادو دنفوذ مخه ونيسي ،او داسي ځوک دواک پر ګدۍ کښېنوي چي بيله قيد او شرطه نه دشورويانو خبره ومني ،دهمدغي موخي دسرته رسېدو په خاطر چي شورويانو په منطقه کښي دخپلو ګټو دساتلو يوازنۍ لار ګڼلې وه د1979زکال ددسمبر په اوه ويشتمه نيټه دټولو نړيوالو نورمونوخلاف يې دافغانستان پر حريم دپوځي تيري په پايله کي ببرک کارمل چي هغه وخت په شوروي کښي ودکابل پر تخت کښېناوه . پاکستان دشوروي ددغي تاريخي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

تیروتني څخه په استفادې سره غوښتل ددغه امکان څخه په ګټه پورته کولو سره خپل شوم پلانونه چي دافغانانو پر سرسیاسي تجارت ، دهیوادورانه ونه او دافغان ولس دابد لپاره کمزورۍ کول و.

دپاکستان داستخباراتو یو جګپوړۍ چارواکۍ ډګروال یوسف چي د1980راپدې خوا دآي ایس آي معاون او او دافغانستان دڅانګي د رئیس په توګه دنده لرل په خپل ((فاجعه قرن ما)) نومي کتاب کي د افغانستان سره دپاکستان ددښمنۍ نه ډکو پلانونو څخه چي خپله یې هم په دغه تاریخي خیانت کي برخه درلوده داسي پرده پورته کوي او لیکي:

ما دافغانستان دڅانګي دمسؤل په توګه مجاهدینوته پوځي ښووني تر سره کولې ،همدا شان مي هغوي په وسلو سمبالول ، دهغوي دعملیاتو دځاي ټاکلو او دعملیاتو لارښوونه مي پر غاړه لرل . هغه یو بل ځاي لیکي ،زموږ (پاکستان) موخه دا وه چي اهسته اهسته افغانستان اورته ور وغورځوو .. . . ،جالبه اودپاملرني وړتکۍ دي ؟ ولي پاکستان او دهغي جاسوسۍ شبکي غوښتل چي افغانستان دجګړي په اور کي وریت کړي ؟

امریکا او دهغه غربي ملګروپه ټوله نړۍ کښي د زیات شمیر اسلامي او عربي هیوادو په ځانګړي توګه سعودي عربستان ،منځني اسیا هیوادو او پاکستان په مرسته دشوروي پر خلاف جګړه داسلام په خطر کي دۍ تر نامه لاندي چي په 1980زکال کي پیل سوه توده ساتل ؛ددوي اساسي موخه پر شوروي باندي سیاسي،پوځي فشار او هغه د افغانستان په جګړه کي ښکیل ساتل و ،تر څو امریکا له شوروي نه دویتنام غچ (انتقام) و اخلي ، امریکا او غربي هیوادو ته داسلام ددفاع مسله مطرح نه وه او نه ددغو هیوادو دولتي چارواکو ته په قانون کي دا واک ورکړه سوۍ دۍ چي داسلام دغښتلتیا لپاره دي په میلیارډونو ډالره مصرف کړي ،افغانان باید دغه اساسي ټکي ته تل پاملرنه وکړي.

داښاغلۍ وړاندي اقرار کوي او لیکي ما په 1983زکال کي ((لس زره ټنه وسلي او مهمات))تر لاسه کړه ، دوسلو دا اندازه په 1987زکال کي ((65زره ټنو)) ته ورسېده ،ما دا وسله هغه چاته زیاته ورکول کوم چي په افغانستان کي یې زیاتي خرابې تر سره کولې . زه پدغه خبره باور نلرم چي دوي دټولو وسلو او مهماتو څخه چي دپه اصطلاح جهاد داور دلګونکو لخوا دوي ته لیږل کېدې په((سلو کي شل)) دپاکستان دپوځ په نامه اخیستې .جالبه خو دا هم ده چي دوي دا حق پخپله ځانته بیل کړۍ و ،او ولي شل په سلو کي ؟؟؟.

ډګروال یوسف خان اعتراف کوي چي دوي یوازي د1983زکال څخه تر 1986زکال پوري دمجاهدینو ((80زره)) کسانو ته پوځي ښوونه کړې ده . نوموړۍ وایي په افغانستان کي داور دلمبو دساتلو ورځنۍ مصرف نږ دې څلوېښت میلیونه ډالره و که داومنو دې ټکي ته رسېږو چي دافغنستان په سوځولو کي په دا دولس کاله کي تر 150((میلیارده ډالره زیات مصرف سوۍ دی .پداسي حال کي چي زموږ دا وړوکۍ هیواد په دغو پیسو څو ځله داروپا تر هر هیواد ښایسته جوړید اي سو !!! . دا چي پاکستاني پوځیانو دخپلو تر بیه سو نوکرانو سره دعملیاتو

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دکنترول لپاره دټولو بين المللي نورمو نو خلاف زموږ هيواد ته پر خپل سرسفرونه کول او يايې جعلي فلمونه جوړول تر څو نړيوالو ته ددوي په خوښه بازي ورکړي ،هغه څه دي چي زيات افغانان ددغه شان غولونکو نندارو شاهدان دي.

دا معاون صاحب وايي :کله چي شورويانو پريکړه وکړه چي خپل وسله وال پوځونه له افغانستان څخه وباسي امريکا ته دا ډار پيداسو چي اسلامي فنډمنتاليست گلبدين حکمتيار ديوه بل خميني په څير صحني ته رانسي ،په همدې خاطر يي خپلي مرستي پر مجاهدينوو دروليې ،او ديوې نوي طرحي او پلان دپلي کولو په فکر سول . ددغي ليکني څخه دا څرگندېږي چي امريکا له شوروې نه خپل غچ واخيست او هغوي يې دافغانستان څخه دديارلس زرو وسله والو کسانودژوند دلاسه ورکولو نه وروسته وتلو ته مجبور کړه ؛ داوه دامريکا اساسي موخه او ارمان چي تر سره شو. اوهغه چي لس کاله يې هغوي ته دوسلې او پيسو نه نيولې هر څه برابرول او دهميشنۍ دوستۍ او تل پاتو مرستو وعدې په ورکولو سره يې دشوروي په مقابل کي جنگول پر بتې بيابان پرېښودل او ټولو ته يي شا واړول ،او امريکا هم له شورويانو سره يو ځاي تنها روسانو په ناکامۍ او امريکايانو پهدې غرور چي شوروي يې پر گونډو کړ له افغانستان څخه لاس پر سر شول ،په امريکا کي دا څو وم ځل و چي امريکا داسي تير وتنه وکړه ،پر دغه تير وتنه دروان 2005زکال داکتوبر په دولسمه دامريکا دبهرنيو چارو وزيري کاندوليزا رايس دښاغلي کرزي سره تر ملاقات وروسته خبر يالانو ته په ډاگه کړه او ويې ويل امريکا نه غواړي پخوانۍ تير وتنه تکرار کړي او افغانستان پرېږدي.

ډگروال يوسف نور هم وړاندي ځي او وايي ،دسي آي اې افسرانو دپاکستان افسرانو ته پوځي ښووني ورکولي او هغوي بيا دافغاني تنظيمو کسان تربيه کول، هغه وايي يوازي په 1983زکال کي موږ په ځانگړو کمپونو کي دري زره نفرو ته پوځي تر بيه ورکړه.

که سړی پوره او ښه ځير سي او اسناد عميق وڅېړی داسي زياتي بيلگي ليدل کيږي چي ددعربي او اسلامي نړۍ څخه لکه داروپايي هيوادو نه هغه څوک دغه جگړي ته هڅول کيده چي ټول عمر يي په لاوبالۍ کي تېرېده ، دهمدغوکسانو څخه بيا پدغو کمپونوکي دافغاني جگړي او نړۍ وال تروريزم لپاره تر بيه کيدل.

متاسفانه دپاکستان دا کرغيڼ ارمان داسي تر سره شو چي تر اوسه هم افغانان دپاکستان ودال او چپاتي ته اړدي .او تر اوسه لاهم تر دو ميليونو زيات افغاني کډوال دپنجاپي تورلينگيو تر شلاخو لاندي له يوه ځاي نه بل ځاي ته کډي کوي ،دسپکاوي او تحقير په شرايطوکي دجلاوطنۍ شپې او ورځي تيروي ؛ په زرهاو افغانان ددي انسان دښمنو په زندانو کي بيله کوم جرم نه شپي سبا کوي ،خودافغانستان اوسني مشران هم دپخوانيو پر پله پل ايږدي او له هر څه نه يې ځان بې غمه نيولی دی ، که دغه دطالبانو ټک ټوک نه وي دسړي سره داسي فکر پيدا کيږي چي دافغاني جگپوړو چارواکو دپښتنو او بلو څو دسرنويشت دستونزي دهوارولومسله چي دا يوسل او دولس کاله يي افغان ولس پر سر زورېدلې دی ،کړېدلی دی اوځانونه يې شهيدان کړي به بيا هم ټول هيرسوه . زما خبر دا معني نلري چي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښاغلی کرزی دي هم دعمومي سپر بری اعلان وکړي ، په دې هر څوک ښه پوهېږي چې مرکزي حکومت او دولسمشر امر که دمحلي چارواکي خوښه نه وي تر ارگ دباندې دمنلو وړ نه گرځي دا خو پرېږده چې دبل سره پوځي ډغري ووهل سي،ولي دسولي او خبرودلاري ددغه ناسور دزخم دجوړېدو وخت څکه دی ، همدا اوس هغوي چې دډيورنډ دکرښې زېږېدونکي اويا پالونکي دي دواړه په افغانستان کي عملا وجود لري او داروپايي هيوادو داستازو په گډون ټوله نړی يې ويني چې غوا توره او شيدې سپيني دي.

تر دو لسيزو زيات پدې نامه چې دروسانو په مقابل کي جهاد دی زموږ دولس ((يوميليون او دري سوه زره)) انسانانو خپل خوږ ژوند دلاسه ورکړه او همدا اخس هم هره ورځ افغان او افغانستان ته راغلي بهرنيان دپاکستاني چارواکو ،آي ايس آي او اسلامي بنسټپالودترهگريو قرباني دي، هيواد پداسي کنډوالو بدل سو چې بيا جوړونه بي يې يوه پيړی وخت ته اړتيا لري.

زه اوس په تفصيل سره نسم کولاي په افغانستان کي دکورنۍ جگړي داور دلمبو دساتلو لپاره دپاکستان او بهرنيانو دټولو کړنو بيان وکړم ، خو له هغي ورځي نه چې دډيورنډ دکرښې سهيلي پلوته دکډوالو لپاره کمپونه جوړسول او دوسلو داستعمال اوپوځي ښونيزکار لپاره ځانگړ ي کمپونه وټاکل سوه له اروپا،امريکا،عربي نړی څخه ډول ډول مرستي پاکستان او ايران ته شروع سوې ،دهغه اختلاف په اساس چې دامريکا او ايران تر منځ موجود و دمالي مرستو او وسلو زياته برخه په پاکستان کي ميشت تنظيموته رسيدل اود پاکستان له لاري يې تر لاسه کول . دا بايد جوته سي بيله هغو عملياتو چې ((سي آي آې)) او نورو استخباراتي شبکو دځانگړو موخو دتر سره کولو لپاره سرته رسولې نور ټول کارونه او عمليات دپاکستان د،آي ايس آې او سي آي آې تر گډي اومستقيمي لارښودني لاندي تر سره کېدل ،څو څو ځله پاکستاني او امريکاي جنرالانو او دولتي جگپوړو افغانستان ته دوسله والو کسانو سره بيله کومي ويزي سفرونه کړي دي ،پاکستان دافغان جنگياليو لپاره زموږ دهيوادپه مختلفو سيمو کي سمڅي او تونلونه کيندلي دي ،پدې کار کښې بيا تر هر چااسامه بن لادن زيات مهارت درلود . تر 1982زکال پوري اسامه بن لاد څوځلي پاکستان ته دسعودي داستخباراتو په هڅونه راغلی ،هغه په عربي نړی کي دافغاني تنظيمونو لپاره مالي مرستي راټولي کړي او په پاکستان کښې يې داستاد رباني ،گلبدين حکمتيار، رسول سياف ، احمد شاه مسعودته رسولې دي . بن لادن پر وهابي طريقه ډير ټينگ سړی و څکه يې تر هر چازياتي مرستي رسو سياف ته رسيدې . هغه پر مالي بسپنه سر بيره تر مځکي لاندي دتونلونو او نورو مرکزونو دجوړولو کار شروع کړ.

پوهاند ډاکتر کاکړ ليکي : ((ديو امريکا يي ژورنالست رابرت فکس په وينا چې هغه دبن لادن سره دمرکه کولو په منظور په يو داسي تونل کي انتظار ايسته چې شل فوټه لوړ ديوکلک غره په ډډه کي دسل گونو مترو په اوږدوالي کندل سوی و.اسامه بن لادن دمولوحقاني لپاره خوست ته نژدې په ژوره کي ډير کلک مرچلونه او نظامي مرکزونه جوړ کړه دتوري بوري تونلونه هم دبن لادن په مالي مرسته او ابتکار جوړسول . نه يوازي اسامه بن لادن دتنظيمونو سره مرستي کولې ، په عربي نړې او سودان کښې يې خلک هڅول چې پاکستان ته ولاړ سي او دشوروي سره په جگړه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کي دتنظيمو ملا وتړي بلکه دغربي هيوادو نو ځيني حکومتونو هم پخپلو هيوادو کي هغه فاناتيک مسلمانان چي پر جهاد مين وه هم هڅول چي هلته ولاړ سي تر څو هلته مړه سي او دوي يې له شر، فساد او ورانکاريو نه خلاص سي . دسعوديانو په برخه کي ښکاره خبره داوه چي هغوي تل حاضر وه افراطي اسلامستان تمويل کړي څو هغوي له سلطنت نه چيرته ليري واوسيږي . په عمومي ډول عربي واکمنو خيال نه کاوه چي شورويان به په افغانستان کي ووهل سي اوله عربي ځوانانو نه به يو هم ژوندی راستون سي .)) پوهاند ډاکتر کاکړ طالبان او اسلامي بنسټ پالنه 274_275مخونه

جنرال ضيا غوښتل چي داسلامي نړۍ مشرتوب تر لاسه کړی او په منځنۍ اسياکي دشوروي پر ضد اسلامي مخالفت په حرکت راولي .او واشنګتن بيا غوښتل چي ټوله مسلمانه نړۍ دشوروي پر خلاف دافغاني تنظيمو تر څنګ ودروي ،سعوديانو موقع ومنده چي وهابيت خپور کړي ،او له خپلو نا راضه افراطيونو څخه ځان خلاص کړي . مګر په عمل کي بل څه وشوه ،اسلامي افرطيان ډير مړه نه سول او هغوي بيرته ژوندي ورسيدل ،دغو رضاکارو دشورويانو تر وتلو او په افغانستان کي دتنظيمي حکومت تروجوړولو وروسته ډيري غټي ستونزي را پيداکړې ، دهغو نه زيات شمير يي پخپلو هيوادو کي ددولت پر خلاف فعاليتو کي فعاله برخه اخيستې او يو زيات شمير يي دهغواړيکو په اساس چي بن لادن هلته ورسره نيولي وې تر اوسه دامريکا اروپا ضد فعاليتو کي بر خه اخلي . د1982زکال نه تر 1992زکال پوري درضاکارو شميردپاکستاني ژورنالست احمد رشيد په وينا پنځه ديرش زرو تنو ته رسېده ،چي دنړۍ د 43 ملکونو نه يي پدغه جګړه کي برخه اخيستې وه.

د پاکستان په مدرسو او ښوونځيو کي تعليمي نصاب او دمضامينو په منځپانګه کي داسي اووښتون راغلی چي ټول ماشومان يي په اصطلاح جهاد ته هڅول ،درياضي په کتابو کي د دوه جمعه دوه پر ځاي دوه ټوپکه جمع دوه ټوپکه څوکېږي او يا درياضي نوري ساده معادلي ددوسلو دنومو په يادولو سره ماشومانو ته ورزده کېدلې ،په کتابو کي دداشان تغير دراوستلو لپاره په سوېدن کي ديوه عربي اسلامالوګ (اسلام پوه) په وينا تر درې سوه ميليونه ډالرو زياتي پيسي ولګېدې،او ددغه کار لپاره له امريکانه څوتنه پوهان لېږل سوي وه . مګر کله چي په 2001 کال کي ددنړيوال تجارتي مانۍ دتروريستي حملي په پايله ړنګه سوه او امريکايانو تصميم ونيو چي بايد دتروريستانو او دهغو دحاميانو طالبانو دړژيم جرړي به باسي ،په پاکستان کي له سره په دغو کتابو کي دنوو اوښتنو او تغيراتو دراوستلو لپاره تر هغه پخوا مصرف سوو پيسي زياتي لګېږي چي دا ځل په ښوونځيو کي ماشومان او تنکي ځوانان دافرطيت څخه د نورمال اومتمدن ژوند پيژندلو ته راوګرځوي . دامريکا ،پاکستان او په جنګ کي دټولو شريکو هيوادو دميلياردو ډالرو دمصرف په پايله کي او دسي آي آې ديوې ځانګړي پروژي دبري په ترڅ کي چي ميخايل سرګيويچ ګرباچوف دشوري نظام وړنګولوته وهڅول سو ، دختيځي اروپا سوسياليستي هيوادو ته دشوروي له نفوذ څخه دخلاصيدو لپاره لاره هواره سول ، په نړۍ کښي دختځي اروپا او يو شمير نور هيوادونه يو په بل پسي دشوروي داغېزې څخه خلاص سول . پر دغو هيوادو باندي دشوروي پلوه رژيمونو دساتلو په موخي پخوا نۍ مرستي په ټپه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ودرېدلي ؛ طبعي ده چي پدغه شرايطو کي ټوله نړۍ په يوه عجيب او غريب سياسي توفاني حالت کي قرارونيو، هيڅوک نه پوهېدل چي څه کيږي دافغانستان په شان رژيمونه چي دجګړي ددوام په موجب يي بهرنيو مرستو ته حياتي اړتيا لرل دبهران سره مخامخ سول . او له بلي خوا روسي رهبرانو په افغانستان کي هغه پروژه چي پترکبير او نورو روسي مشرانو درلود ،ګويا دلږکيو دحق څخه دفاع چي په واقعيت کښي يې تر همدغه نامه لاندي خپل پلويان او نوکران روزل راوړاندي کړه. دهغه ګوند په دننه کښي چي دوي ورسره په کلنو کلنو ددوستۍ اړيکي درلودې ټول روابط قطع او دامريکا په شان يي هغه ته شا واړول ،دمرحوم نجيب الله دحاکميت په موجوديت کي يې دبرهان الدين رباني اودهغه دپلويانو سره په مسکو کي ددپلوماتيکو نورمونوپه اساس رسمي ملاقات وکړ، او ددغه ملاقات ټول جريان په پراخه پيمانه ددوهيوادو دمشرانو دملاقات په بڼه خپورسو ،دشوروي ټولو جريدو او مجلو دافغاني تنظيم درهبرانوپر دغه سفر سياسي تبصري وکړې . زه هغه وخت ديوه رسمي سفر په موخه هلته وم ،مسکو ته ددوي په راتګ سره دټول سياسي حلقوپه منځ کي دا ګنګوسي چي ډير ژربه ډاکټر نجيب الله له واکه ګوښه سي غښتلي سوې ،او له ورايه دا معلوميده چي نوردمرحوم نجيب الله دبخت ستورۍ لوېدلی دی . څېړنکي پدې باور دي چي په دغه لومړي علني ملاقات کي روسي مشرانو لخوا رباني ته دنجيب درژيم دړنګېدو په خاطردهمکاريو وعده ورکړه سوه ، ددوي دهغه پلان سره چي دګوند په دننه کي به پر نجيب پر خلاف کودتاکوي ملاتړ څرګند کړ . داحمدشاه مسعود په رهبرۍ يي دګوندپه لوړو مقامونو کي دهغو په وسيله چي له ډير پخوا يې داحمد شاه مسعودسره اړيکي لرې حاکم ګوند له دننه ټوټه ټوټه کړ،چي پايله يي مرحوم نجيب الله زنداني کيدل او له وطنه د دغه ګوند د اکثريت غړو جبري فرار شو.په 1992زکال داپريل دمياشتي په اتمه ورځ دولتي حاکميت ړنګ او دپاکستاني جنرالانو سره چي جنرال حميد ګل يي په سر کي و دتنظيمو رهبرا کابل ته راننوتل . دنواز شريف او نورو جنرالانو هغه ارمان چي په خوب يې نه ليده تر سره شو ،دافغانستان ددولت ،او وسله والو قواو دړنګېدو امر نوازشريف لخوا صادر سو. نواز شريف دپاکستان هغه صدراعظم و چي په خپله انتخاباتي مبارزه کښي يې په ټوله سپين سترګۍ سره دافغانستان دقوي او غښتلي اردو له منځه وړل دخپلو افتخاراتو اودافغانستان په مقابل کي له برياو څخه بلل ،ولس ته يې ويل که تاسو دا ځل ماوټاکۍ افغانستان به په پنځمه صوبه بدل کړم.

دتنظيمو رهبرانو لا دپاکستاني او سعودي عربستان له استخباراتي جګپوړو سره دپاکستان دبري شيريني نه وه خوړلې چي په هډکو او له پخواني حاکميت څخه پاته شوې ملي دارايي يې داسي سره وټکول او توپو سره وويشتل چي دکابل ښکلۍ ښار يې چي تر دغه دمه ودان ساتل سوی و په کنډواله کړ ،دښارکوڅي او واټونه په هديرو بدل سوه ،په حقيقت کښي اوس دکابل دښار هره لويشت ديوه نامعلوم وطنپرست چي دحکومتي څوکيو پر سر دتنظيمي جګړه مارو دګوليوقرباني سوي قبردی . دولتي اداري چور ،ملي موزيم ،ملي ارشيف ،ملي ګالري ،شفاخاني درملتونونه ،بانکونه ،دولتي ترانسپورت ،وسلې ،ښوونځی ،پوهنتون او حتا مسجدونه چور سول او هر څه دپاکستان په بازارونو کي دخرڅلاو لپاره کښيښودل سوه.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماته يو وخت يوه سپين ږري مشر سړي وويل چي له حزبيانو نه مي بدراتلل اودهغو پر خلاف جنګېدم ،کله چي مي دا مجاهد قوماندان صاحبان دواک دتر لاسه کولو وروسته وليدل چي پر څوکۍ،ملي شتمنۍ يي سره جنګ و، هر څه يې يوړه اودپاکستان په کباړي بازاروکي يې خرڅول ،په کلو او بازار کښي يې دترو سروپه بې عزتۍ لاس پوري کړ ، پر ځان مي لعنت ووايه او له ځانه سره مي وويل چي هغوي خو دوطن هډوکي دشوروي په بازارو کي نه خرڅول ،خير که شوروي پله وه.

دپاکستان دښمني له افغان ولس سره پر دغه ځاي پاي ته وه نه رسېدل ،ځکه په هيواد کي داسي لاس پوځۍ رژيم چي يوازي دپاکستان تر سياسي اغېزي لاندي وي جوړ نسو ،دمجددي صاحب تر دوه مياشتنۍ واکدارۍ وروسته دپاکستان دترون په اساس استاد رباني دڅلورو مياشتو لپاره واک پلاس کي واخيست ،کله چي دا څلور مياشتي پوره کېدي استاد رباني تر زياتو جګړو او افغان وژني وروسته پر دی بريالۍ سو چي د1992زکال په اخر داهل حل وعقدشوراداېره اوهمدا شوراربانې ته داتلسومياشتو لپاره دحکومت کولو وخت ورکړ، ګلبدين ددغي پرېکړي سره مخالفت وکړ ،له ډير پخوا نه ګلندين پر پاکستان ګران وهغه هم ديوه سياسي ګټي او ملحوظ په خاطر چي پښتونو ځکه يي درباني او هغه په اختلاف کي پاکستان په پټه دګلبدين ملا تړکاوه ، روسان په دغه کار دخپلو جاسوسانو له لاري خبرېدل او ددې لپاره چي پر رباني نور هم احسان واچوي او هغه روسانو ته نور هم نږدې سي هغه او احمدشاه مسعود ته يې يو سلسله مسايل ويل ، بلاخره روسې په دولتي واک کښي دتنظيمو څخه په دې نامه چي دافغانستان قانوني حکومت دی او دوي په رسميت پېژندلی دي خپل علني ملاتړ وښوداوهغوي ته يي هر ډول مالي او مادي مرستي ورکړي ،روسي وکولاي سوه چي دتنظيمونو حاکميت تر خپل سياسي اغېزي لاندي راولي ،دجمعيت اسلامي دګوند او شمالي ټلوالي سره دپخوانيو دوستيو پر اساس دا ځل افغانستان دمجاهد په لباس کښي ددوي پلاس ورغلی.

امريکا داسلامي بنسټپالو لخوا ددولتي واک دتر لاسه کولو څخه ډارېده چي حالت بل ډول سو . پيسې او وسله دامريکا او روپا مصرف سوه مګر حکومت دروسې سره دښو اړيکو علاقمندي له هيچا څخه نه پټول ،او دروسي سره داړيکو دټينګولو په منظور نوي پروتوکولونه لاسليک سول ،رباني پخل لومړي سفر کي روسي ته ددوستۍ دټيګېدو وعده ورکړه په مقابل کي روسي داومنل چي دشوراي نظار حکومت به دبل هر مخالف قوت په مقابل کي حمايه کوي او هر اړخيزي مرستي به ورسره کوي . په واقعيت کي روسانو تر 2001زکال دطالبانو درژيم تر رنګېدو پوري دوي ډير ونازول ددوي لپاره يي دطالبانو په حاکميت کي هم وسلي برابرولي او هم يي پيسې چاپولي او درباني حکومت چي يوازي دبدخشان مرکز يي پلاس کي وپه رسميت پيژانده.

کله چي مؤقته او بيا راوروسته عبوري اداري جوړېدې دروسانو ،ايران او هند په مرسته ددوي برخه تر بل هر سياسي او تنظيمي ډلي تل غوښنه وه ،په اوسنۍ اداره کښي خوپې تاسو لوستونکي پخپله وينۍ فکر کوم تکرار ته يې اړينه نه برېښي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

امریکا او پاکستان ددغه حقیقت په پوهېدو سره چي هر څه برباد ولاړل ،دهغي پروژي په عملي کولو پیل وکړ دکوم په خاطر چي یې تنظیمونو ته شا ور اړه ولې وه . له یوي خوا دداړمارو حکومت جوړسوی ود هیڅا ځان او مال په امن کښي نه و، پر هر څه دیوه عادي نادان لخوا چي ټوپک یي پلاس کي و تېري قانوني بڼه اختیار کړې وه ،دا حالت دکابل ښاریانو او دهیواد په نورو ښاروکي افغان ولس ته دزغم وړنه و ،زه یې ځکه زیات نه انځورم پدې پوهیږم چي تر اوس لادیوه کوچني ماشوم هم دا وحشیانه کړني نه دي هیري سوي او دکابل دښار دېوالونه دقدرت دتږودجګړې دقربانیانو او دکابل دشریفو اوسېدونکو له وینو څخه دا اوسنۍ ښاروالۍ نه دي پاک کړي.

هغه سیاسي پانګه اچونه چي پاکستان دافغانستان دراتلونکي برخه لیک او دهغه په درشل کي دډیورنډ دکرښي دسرنویشت په هکله کړې وه دمجاهیدینو څخه دامریکاد لاس پر سر کیدوسره ټول په دریاب کي لاهو سول . دپاکستاني چارواکو هغه خوب که افغانستان پاکستانۍ پنځمه صوبه نسي نو دډیورنډ دکرښي سرنویشت به هرو مرو ددوي په خوښه ټاکل کیږي په رښتیابدل نسو . که څه هم په اخر کي کله چي په افغانستان کي حاکمیت دروسانو تر سیاسي غښتلي اغېزي لاندي راغلۍ په واقعیت کې دپاکستان او امریکا لپاره غټ سیاسي ګذارو ،خو پاکستاني چارواکي ډیر مایوسه نشول ؛ دوي دداسي سیاسي نابېره ناکامیو دتلافي کولو لپاره خپل بل سیاسي پټ واریانت او امکان څخه چي هغه طالبي غورځنګ دی دګټي پورته کولوپروسه شروع کړه؛ دا پټه پروژه یې خپلو سیاسي موخوته درسېدو په منظور علني کړه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دريمه برخه

طالبان دپاکستان وروستۍ هیله ! یو فلسفي اصل دي چي هر اوښتون دذهني اوعيني شرايطو اماده کېدو ته ضرورت لري ؛ په افغانستان کي هم دپاکستانيانو له ((نيکه)) بخته هرڅه داسي برابر سول . درباني درژيم کړني (له پاټکو نيولو ،رشوت ،دملي اوشخصي شتمنيو چور چپاول، په زور هر څه خپلول،دخلکو پر ناموس تيرى،ژبني او قومي اختلاف داسي تازه کول چي داستانونه به يي دقرنونو لپاره به دټولو افغانانوپر ژبو وي اوداسي نور چي تر اوسه لا ده هيچا هير ندي ځکه يې راوړل تکرار پرېښي) هغه لاملونه سول چي پاکستان او دهغه پلويانو دلاسته وتلي افغانستان ددوباره تر لاسه کولو په موخه په اصطلاح طالبي نهظت سياسي ډګر ته راوړاندي کړ.

طالبان څوک وه او له کومي خوا سوه؟ دطالبي حرکت دپيدايښت په اړوند دافغان ليکوالو يو شمير ليکل سوي معلوماتونه چي دهمدې ليکني لپاره مالوستي دي داسي ښرګنديږي چي ګواکي ملا محمدعمر دکندهار له سنګيسار نه چي په يوه جومات کي ملا ودخپلي شخصي پرېکړي له مخي،ديو بل خپل ملګري سره دکندهار د((زنګاوات)) څخه يي له چانه موتر سيکل واخيست او يو بل ځاي ولاړی،او هلته يې څوتنو طالبانو ته وويل چي د خداي دين په خطر کي دي فجارو او فساقو ټوله سيمه ونيول،چورچپاول شروع دی ، پر ډمبر سړک دمسلمانانو ناموس کښته کيږي او. . . .،ملاصاحب بيا بل جومات ته ځي او بلاخره تر پنځوسو زيات کسان پيدا کوي او په سبا يي دوه موټره ،داچي له کومي خوا سول او تر کومي درختي لاندي په خاوروکي پټ وه څوک ندي خبر ؟ او دطالبانوحرکت شروع کيږي . ځيني بيا وايې ملاعمر په يوه کوچني جومات کي ملا و دمجاهدينو دغه ظلمونه چي دعام ولس سره يي کول دته دزغم وړنه وه ځکه يې دنور طالبانو سره په کندهار کي خبري وکړې او هغه يي ددغو مجاهدينو پر خلاف را وهڅول ،همدا شان نور افسانوي دليلونه . ولي دطالبانودحرکت ددغه شان دپيدايښت تاريخ له وقيعتونو څخه ليري برېښي دبشر په تاريخ کښي پدغه ډول داسي يو سياسي اجتماعي حرکت منځته نه دی راغلی . څنګه کيداي سي يو عادي ملا چي دشوريانو په وخت کي کله په يوه او کله بيا په بل تنظيم کي عادي قوماندان وپه 1994زکال کي دي يو دم دومره غښتلی سي چي دبرق پشان يي دافغانستان دخاوري))98((په سلو کي تر خپلي ولکي لاندي راوستل ؟ ډير ساده که فکر وکړو په کندهار کي تر ده نور ډير لوړ عالمان ،پوهان او داسي کسان وه چي پر وطن او ولس يې زړه خوږېده ، داچي له بهر سره يي اړيکي نه لري او داتوان يي په ځان کي نه ليده چي ددغه مجاهدينو په مقابل کي چي دپخواني شوروي اود افغانستان دحکومت ټوله امبار سوي وسله ورته پاته وه ،او له بهر نه هم حمايه کيدل وجنګيږي ؛دغو خواخوږو يوازي ددغه حالت نندازه کول او په انفراد توګه يي خلک له چور ،چپاول او بي ناموسيونه ليري ساتل . رښتيا داده چي پاکستان او دهغه ملګرو هيوادو دداشان حالاتو دتلافي لپاره چي پيسي دوي مصر ف کړې او واک پکښي روسي پلوه ځواکو ته ورسيد له ډير پخوا نه اماده ګي لرل . زيات داسي اسناد سته چي د1981 کال نه شروع دپاکستان استخباراتو او سي آي ايي دپاکستاني ديوبندي ملايانو په وسيله نه يوازي د فناتيکان په روزلو دشورويانو پر ضد په پاکستاني مدرسو کي پيل وکړ ، بلکه دهند په مقابل کي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي دکشمير دکشالي پر سر ورسره پاکستان لانجه لري هم ځوانان روزل کيده . دلومړي ځل لپاره دپخواني شوروي دمطبوعاتو په يوه مشهوره جريده کي چي((دليتراتورنايا گزيتا)) په نامه يادېده دشوروي دمشهور ليکوال او ژورنالست ((الکساندرپرخانوف)) لخوا پدغه کال يوه لويه مقاله خپره سوه هغه ليکلي وه چي اوس دشوروي ضد هيوادونه او پاکستان غواړي تنکي ماشومان دجگړي راتلونکي سپاهيانو په توگه په مذهبي مدرسو کي وروزي ،هغه پخپله دغه او نورو ليکنو کي په افغانستان کي دشورويانو دپوځي شتون او مداخلوسره مخالفت څرگند کړی واو دايي ليکلي وه چي دا جگړه به دشوروي لپاره يوه اوږده جگړه ،د ډيروانساني تلفاتو سره ،مالي او مادي لگښتونو ته به ضرورت ولري.

هغه وخت پاکستاني چار واکو دا پلان لاره ،ځکه دوي دا جگړه دومره لنډه نه بلل او له بلي خوا دوي غوښتل چي دافغانستان راتلونکې دمذهبي بنسټپالو په مرسته سمبال کړي . دنواز شريف په وخت کي دپاکستان استخباراتو او اوردو په خپلواکه توگه په افغانستان کي د((ستراتيژيکي جورتيا)) په نامه اجندا پر مخ بيوله چي دهغي په اساس هغوي غوښته دا چي پاکستان د هنداو ايراني شعيه دولت په منځ کي پروت دی دافغانستان له لاري به دهغوي ديرغل مخه نيسي ځکه يي غوښته چي دطالبانو کوټلې ملاتړ وکړي له وسلي تر ډوډۍ پوري يې هر څه پر خپل وخت ورته رسول . پاکستان غوښتل افغانستان ديو شاته پاته اوله تمدن څخه دلير پراته هيواد په توگه تل دوي ته احتياج وي ،او که پوځي فناتيک قوت ته ضرورت سو دوي به لا پخوا لا په افغانستان کي داسي روزلسوی پوځ په خپل واک کښي ولري . ملاصاحب دارزگان ولايت ددهراود دولسوالۍ په يوه کوچني کلي کي داټکل له مخي 1959زکال په يوه غريبه کورنۍ کي پيداسوی او هلته لوي سوی دي ،بيا دسنگيسار په سيمه کي ملا ود1367 څخه تر 1371 دنيک محمد قوماندان په رهبری ددولت پر خلاف جنگېدی . هغه کوم مشهور قوماندان هم نه و او نه يې قومي زور لاره يو عادي سړی و، داسي معلوميږي چي پاکستاني استخباراتي چار واکو هغه ډير پخوالا په نښه کړی و، دا چي پاکستان ولي نوموړی په نښه کړی واو په هغه کي يې کوم ډول امکانات ليدلي وه تر اوسه څېړونکي مکمل معومات نه لري . کله چي دپاکستاني چارواکود((دستراتيژيکي جورتيا)) دمخکي طرحه سوي پلان دپلي کېدو وخت راورسېد په داشان افسانوي شکل هغه ډير ژر موټرسيکل او په سبا يې دوه موټر پيداکړه ، دسړي هغه دسقاو دزوي کيسه دسړي ور په يادېږي ، دسقاو زوي چي له افغانستان څخه تښتېدلی و او هلته يې گويا ديو عادي سړي په توگه ژوند کاوه څه موده وروسته له کوم سموار نه حرکت کوي پر لاري يو جومات کي کوم ملا ورته وايي چي افغانستان ته دتگ پر لار دي يوه درخته مخ ته راځي دهغي بيخ وپلټه څه به پيدا کړي هغه دا کار وکړ او ددرختي وبيخ ته پيسي اوټوپکونه پيدا کړه ...قيصه يې اوږده ده خو انگليسانو دهغه په وسيله دهيواد اصيل بچی غازي امان الله خان له وطنه فرار ته مجبورکړ او پر هغه يې هم دخادم دين رسول الله نوم کښېښود.

لنډه داچي طالبان دپاکستان ،سعودي عرب او مريکا هغه پروژه وه چي دوي دهغوپه وسيله په زيات سياسي مهارت او داستخباراتو دمنظمو مشورو او لارښونوپر اساس لومړی په دي نامه چي طالبان به دگلبدين خلاف داستاد رباني

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

او تورن اسماعیل په حمایه کي قرار ولري دهغوي څخه پیسي او وسله تر لاسه کړه ،د نصیر الله بابر په ویناد پاکستان استخباراتو خپلو ټولو هغو قوماندانانو ته چي دوي غوښتل طالبانو ته تسلیم سي امر وکړ چي بیله چون وچرا دطالبانوسره یو ځاي اودهغوي ملگرتیا وکړي .کله چي طالبان کابل ته دگلبدین حکمتیارسره د جگړي په نامه رانږدي سوه نو احمدشاه مسعود او استاد رباني ته یي هم التوماتم ولېږه چي ژر تر ژره کابل تسلیم کړي او دکابل دښار دروازي ددوي په مقابل کي پرانستي پرېږدي . طالبانو په 1994زکال دکندهار دسنگیسار دسیمي نه ددولتي واک دتر لاسه کولو په خاطر حرکت پیل کړ په 1995زکال د دمې دمیاشتي په 28ورځ یې دکندهار ټول ښار پخپله قبزه کي راوست ، دکندهار ځینو مشرانواو عالمانو ته یي په یوه غونډه کي ملا عمر خپله لومړۍ وینا چي دتگلاري بنه یې لرل او دایې توضح کړل چي دوي ولي را پیدا سول . د1996زکال دسپتمبر په میاشت دوي کابل ته ننوتل . کابل ته په ننوتو سره تر هرڅه دمخه پاکستان چي له مرحوم نجیب الله سره یي پخوانۍ دښمني لرل په دغه گیرودار کي چي هیڅ نه معلومیده دټولو اخلاقي او اسلامي نورمونو او انساني کرامت خلاف پر هغه ځاي وځړاوه کوم چي دپاکستان پر خلاف یي دشورویاو تر وتلووروسته دپه افغانستان کي دپاکستان پر خلاف تاریخي وینا کړې وه ؛ پاکستان دطالبانو حرکت هغه وخت شروع کړ کوم چي دملگرو ملتو دسازمان ځانگړ ي استازي محمود مستري دافغانستان په هکله خپله دنده پر مخ بیوله او داستاد رباني نه یي دقدرت دلېږدوني نوي میکانیزم په عمل کي دپلي کولو هڅي کولې ،فکر کوم دغه دقدرت په لېږدونه کي به پاکستان خپل موقف غوښن نه لیده ځکه یې په ډیره عجله طالبي حرکت رادمخه کړ.

کېداي سي پوښتنه وسي،داځنگه یوخپل سرۍ له مسجدنه راولاړ سوۍ حرکت و؟ او ډیر ژر پاکستان په رسمیت وپېژاند ؟ سعودي او امریکا ددوي په وجود کي داولیدل چي دیونیکال دنفتي شرکت به دسعودي دنفتي کمپنۍ((دلتا)) په مرسته دمرکزي اسیا نفت او گاز دافغانستان له لاري تر پاکستان پوري ورسوي اوهم به په مرکزي اسیا کي ددوي په مرسته خپلي اړیکي ژوري کړي ،دا هغه امید وي چي امریکا یي دغه ته هڅولې وه تر څو په افغانستان کي دطالبانو سره د دولتي واک په تر لاسه کولو کي مرسته وکړ ي . داچي طالبانو پخوا دولت نه وکړۍ او دلیک لوست خاوند کسان یي نه درلودل ،هر ملا صاحب والي ،وزیر او بل دولتي جگپوړۍ چارواکي سو او هر چا پر خپل سر ډنگول . ملا عبدالصمد خاکسار دطالبانو دوخت دکورنیو چارو وزارت امنیتي مرستیال دگربت مجلي خبریال سره په مرکه کي ډیر شیان وایي یوله هغو داچي دطالبانو هر چارواکۍ خپلواک و،ددولتي منظمي اداري په بڼه کومه اداره نه وه، پسله هغو چي دوي کابل ونیو دطالبانو حرکت پر دو برخو وویشل سو ؛ دا سي معلومیږي هغه یو شمیر کسان چي پوه سول خبره څه ده او دوي څه کوي ممکن لږ سوچ یي کړۍ وي داورته دمنلو وړنه وي گرځیدلې چي هر څه دي ملاصاحب دکرنیل امام په مشوره تر سره کوي اویادي دنوروبهرنیو استخباراتو فرمانونه پلي کوي ،ځکه ملا خاکسار وایي هغه لومړي شعارونه چي مسلمانانو او اسلام ته خدمت و، ورک سوه او ځاي یې ددولتي واک تر لاسه کولو ونیو . گوربت پنځمه او شپږمه گڼه میرمن بوټو دبي بي سي دخبر نگار سره په مرکه هغه وخت ویلي وه چي : دطالبانو گروپ دامریکا ،انگلستان او سعودي عربستان په مرسته څوکاله پخوا جوړ سوۍ و،ددوي رهبري

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دپاکستان بنسټپالو مذهبي سازمانو لکه جمعیت علما او نور پر غاړه لرل دطالبانو لپاره وسلي دامریکا او انګلستان لخوا راتلي او پیسي دسعودي عرب وي . دامید اونېزه دامریکا چاپ 235ګڼه.

که په لنده توګه دطالبانو واک ته درسیدو ټول جریان انسان دقیق تر نظر تیر کړي چي دوي له شروع کوم شعار پورته کړ ،څنګه یي وکولاي سول دتورن اسمعیل ،رباني ، دوستم اوبیا نورو تنظیمو دمشرانو سره خبري وکړي ، یو او بل وغولوي او هغه ځواک چي دروسیې،ایران ،ازبکستان ،تاجکستان ،هند او حتا ترکیې له سخاوتمندانه مرستو نه یي ګټه اخیسته له واک نه ګوښه کړي ،په ټول پاکستان ،کندهار او بیا په جنوبي ولایاتو کي دا تبلیغ وچي دوي داسلام او اسلامیت سپاهیان دي او یوازي عدالت غواړي ،حکومت کول ددوي کار نه دی ،غواړي چي محمد ظاهر شاه بیرته کابل ته راولي او واک وروسپاري ، اوداسي نور هوښیارانه ځیرکانه حرکتونه . دا ټول دافغانستان دجوماتونو دملایانو تر سویه لوړي خبري وې ، په ډاډ ویلاي سو چي نوم دافغاني طالبانو او ملاعمر اخند و ، خو هر څه پاکستاني استخباراتي او پوځي جنرالانو سرته رسول . دطالبانودحاکمیت په ټول دوران کي دطالبانو په پوځي لیکو کښي تر افغانانو پاکستانیان زیات و،داچي څومره عرب او دنوروهیوادو چي شمیر یي څلویښتو ته رسېده غولېدلي او فناتیک کسان وه شمیر یې تر لسهاو زره زیاتیږي .په همدې اساس هیچاته دا دمنلو وړ نه ده چي طالبانو بهرنۍ سیاسي ،پوځي ښوونکي نه لرل او په افغانستان کي راپیدا سول.

پاکستان دواک پر ګډۍ دطالبانوپه کښېنولوکي دوي موخي وي ، لومړۍ موخه یي په افغانستان کي دداسي بیسواد حکومت جوړه ول و چي د حکومت غړي یې دوي په مدرسو کي روزلي وه هغوي ته دبل هیچا لاس نه دی ورسېدلی او نه یې ددوي سره داړیکو دنیولو امکان پیدا کړی دی ، دهمدغو مذهبي اړیکو پر اساس به تل دپاکستان خبرو او فرمانو ته غوږ نیسي ؛ان دځینو سیاسي تحلیل ګرو په نظر هغه پخوانۍ دشپړمي صوبي خیالات هم دځینو جنرالانو په مغزو کي راژوندي سوي وه ؛ پاکستان پلان لاره پسله هغه چي طالبان په ټول هیواد کي قدرت ترلاسه کړي په سړه سینه به دتل لپاره دډیوندډ دکرښي مسله حل کړی . دوهم امریکا غوښتل چي په سیمه کي دروسې او ایران داغیزو مخه ونیسي تر څو وکولاي سي دافغانستان له لاري دمنطقي نفت او ګاز لویو ذخیرو ته لار پیداکړي ،دطالبانو څخه دتعهد په اخیستلو سره چي دترکمنستان څخه دافغانستان له لاري ګاز پاکستان او له هغه ځایه چیري چي یي غوښتل دګاز لولي تیري کړي دطالبانو سره یې مرستي ډیري کړې ؛کله چي طالبانو کابل ونیو سمدستي امریکایي نفتي شرکت اعلان وکړ چي دا دسولي او دترکمنستان دګاز دپروژي دپلي کولوپه لوریو مثبت حرکت دی.

همدا شان امریکاغوښتل هغه ستینګر توغندۍ چي امریکا دشوروي سره دجګړې په ورستیو کي مجاهدینو ته ورکړې وه چي تقریبأ شمیر یي)) 150 ((ته رسېده او ټول نه وه استعمال سوي دطالبانو په وسیله بیرته راټول کړي ،تر څو دروسي او ایران لخوا تر لاسه نسي . که څه هم روسي ته څوداني ورسېدلي خو ایران پر دغه بریالۍ نسوه چي ستینګر توغندۍ تر لاسه کړي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاکستان دخپلوملایانو په وسیله پروپاګند شروع کړ چي دطالبانو خداي ملګرۍ دی ،وګورۍ په څومره چټکۍ په ټولو سیمو کي واک تر لاسه کوي ، او قوماندان ورته تسلیمېږي . مګر ددې اصلي علت چي دوي څومره ژر ټول هیواد تر خپلي سلطي لاندي راوست دپاکستان دکورنیو چارو پخوانې وزیر او په پاکستان کي دتنظیمونو مؤسیس نصیرالله بابر پسلاه څوکالو دپژواک دخبري اژانس سره په خپله مرکه کښي بیا له دغه راز څخه پرده داسي پورته کوي : ((... طالبان په افغانستان کي ځکه په تېزۍ سره پر مخ ورړاندي لاړل چي هلته خلک دجهادیانو له ظلمونو او کورنیو جنګونو څخه پوزي ته راغلي وه او طالبانو په افغانستان کي امنیت راوستی و ، او موږ هم جهادي قوماندانانو ته وویل چي طالبانو ته تسلیم سي . داچي هغوي دسایست او حکومت په چلولو نه پوهیدل ... موږ ورته ډیر وویل چي په افغانستان کي ازبک، تجک ،هزاره باید له ځانه سره په حکومت کي شریک کړۍ او دوي ته پوره ونډه ورکړۍ ولي دوي زموږ دا خبره ونه منل او کله چي پر سخته راغلل چا یي ملګرتیا ونکړه)) . واقیعت دادۍ چي طالبانو ځني مشرانو ته په پاکستاني مدرسو او ددیپلوماسۍ په کورسونو کي ښوني کیدې ،هغو هلته دوسلي له استعمال نه نیولي دبهرنیانو سره دخبرو او اړیکو ټول رمزونه ولوستل . څوک دامني چي دمسجد طالب دي حکومت وکړي ،جګړه دي پر مخ بوزي ،ټول سیاسي چلونه دي په کار واچوي ،له بهرنیودیپلوماتانو سره دي روابط ساتي ،دیپلوماتیکي مسایل او په دیپلوماتیکي دفترو کي دي کار وکړي ،دولتي وزارتخاني دي پر مخ بوزي، دا دافغان ولس قسم خوړلۍ دښمن بابر وایي : موږ یو وازي دومره کړې چي کله طالبان راپیدا سول ...نو دحزب اسلامي یا نورو کوم پښتانه قوماندانان چي به ددوي مخنیوي یا مقاومت ته راپاڅیدل نو موږ به ورته دجنګ نه کولو او طالبانو ته دتسلیمېدو وړاندیز کاوه ،ځکه چي موږ نه غوښتل چي په افغانستان کي یوه بله کورنۍ جګړه پیل سي . داهم ښکرور درواغ ،لومړۍ ده پخپلو خبرو کي پخپله ثابته کړه چي طالبان ددوي پر اوږو او مرسته دنورو هغو قوماندانانو په قانع کولو سره چي دپاکستاني استخباراتو سره همیشنۍ پیونددرلود دطالبانوسره دواک دتر لسه کولو په هکله مرسته وکړه . دوهم ، پاکستاني چارواکو یوه بله کورنۍ جګړه نه غوښت ، بلې ځکه یي نه غوښته کله چي واک په تش آمر کولوسره بل ته انتقال کیداي سي نو جګړي ته رښتیا هم ضرورت نسته ؛ مګرهغه نورو(شمالي ټلواله او ورسره نوري ډلي) چي له دوي نه یي پرته نور باداران پیدا کړې وه تر اخیره ورسره جنګیدل ، ځکه هغو ي ته بیا بل چا ویل ، جګړه دواک دتر لاسه کیدویوازنۍ لار ده ،اوپه همدې منظور یې دوي ته په میلیونو ډالره ،او افغانۍ له بهر نه مرسته رسېدلې . غواړم ښاغلي بابر او پرویزمشرف ته یو خبره وکړم هغه داچي په افغانستان کي ستاسو دهمیشنیو نوکرانو نه نیولي ، لوي او واړه ،لوستونکي او نالوستي حتي لیوني هم دا در سره نه مني چي دا اته پنځوس کالو تاسو په افغانستان کي کورنۍ جګړه نه ده غوښتې او همدا اوس دجګړې اور نه تازه کوۍ . ستاسو هیر سوه هغه مواقتنامه چي دژنیودتوافقاتوپه نامه یي شهرت پیداکړ اوتاسو دمرحوم نجیب الله دحکومت سره د1988زکال داپریل په 14نیټه دامریکا، روسي او ملګروملتو دسازمان دځانګړي استازي په مخ کي لاس لیک کړه څومره مو عملي کړه ؟ زه به ووایم یو فیصدمو هم پلۍ نکړ، او دپخوا په څیر مداخلو اولوټمارو رالېږل دوام درلود . تاسو اوس قضاوت وکړۍ همداجنرال بابر مجاهدین تر غاښو په وسلو سمبالول او افغانستان ته یې دخرابیو لپاره رالیږل چي هلته انسانان مړه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړي،پلونه والوزوي ،تعميرونه په خرابو بدل کړي ،ښوونځۍ له منځه يوسي ،ماشومان بي پلاره ، ميندي بي مړوښو او اولادو کړي ، دافغانستان پر ښارو باندي دا ړاندو راکټونو اورول دده او دده پشان ښاغلو په امر او قوماندہ سرته رسېدل ، هغه وخت چي دوي يې غواړي انسانان له منځه ولاړ سي بيا ظلم نه دی ، هر مقدس نوم چي زړه يې وغواړي پر ايږدي . همدا ددوي لخوا روزل سوي او په افغانستان کي دحاکميت پر ګډې کښېنول سوي وه چي ددوي په مخ کښي يې دکابل ښار چور او ددولتي څوکيو دتر لاسه کولو په خاطر يې دکابل ښکلې ښار په کنډوالو بدل کړ ، په زرهاو لوي او واړه ،ښځي او نارينه له منځه ولاړل دخلکو په سرو دميخونوټکوهل او په کانتينروکي اچول ، يادعام سړک پر سر خلک ويشتل کېده و پر هغوي نښه ويشتل زده کېده،دهيواد په ټولولويو او ورو ښاروکي پاټکونه جوړ سول ،دکورونو نه دخلکو ناموسونه پر خپل سر له کوره ايستل دااو نوري ناروا وي هيڅ وخت دافغان ولس نه هير ېږي . هغه وخت پاکستاني چارواکي ، دامريکا متحده ايالات ،اروپا او اسلامي هيوادونه ارام ورته ناست وه اوددوي دوحشيانه کړنو ننداره يې کوله . حقيقت خو دا وچي دپاکستان جنرالانو زړونه دهيواد او کابل دښار په خرابيو نه و سوړ سوی ، غوښتل يې د کابل دښار دسوځېدولمبي په خپلو سترګو وګوري ؛ دافغان ماشوم او کړېدلي مور چيغي چي دباروتو داور په لمواو دود کي خپل خوږ ژونددلاسه ورکوي په خپلو غوږو واوري ، پر هغه خوند واخلي . دپاکستان په لاس جوړ سوو طالب ډلي ته افغان ولس دپخوانيو په اصطلاح مجاهدينو د ظلمو ،ناروا اوزورونو له يوي خوا ،دهيوادپر ژبو ،قوم ،مذهب اوسيمو ويشلو ډار چي عملا دافغانستان دټوټه کيدو لپاره په چټکۍ کارروان دغه حالت حتي روڼ اندي مجبور کړه چي دطالبانو په مقابل کي موقتا مقاومت ونه کړي او چوپه خوله پاته سي،تر څو هيواد دټوټه کيدو څخه نجات ومومي ، بله چاره هم نه وه افغانستان دشمال او جنوب دطوتيو دقربانۍ کيده په حال کي قرار درلود.

طالبانويو ډول سوله چي پايلي يي تر جګړي خطرناکي وي ټينګه کړه خو وطن يي دسمدستي ټوټه کيدوڅخه وساته ، امادد‌غه په قيمت کي افغان ولس ډېر څه دلاسه ورکړه.

افغان ولس ديو تباه سوي اقتصاد،له منځه تللي پوهي ،ويجاړ زراعتي سيستم ،او ړنګ شوي فرهنګ پر وچه غونډې ولاړ پاته و، ديوهوښيار او مدبر قوت لار يې څارل ،چي څښتن تعلا به کله پر دوي رحم وکړې . مکار پاکستان داحالت تر هر چاښه درک او دطالبانو دغورځنګ په نامه يې چي يوازي دوي دظالمانو ، لوټماريواو بي ناموسيو دله منځه وړلو،هيواد دابادۍ او ولس دسوکالۍ جوګه دی راوړاندي کړه ؛په لومړي سر کي دهغو مجبوريتونو له مخي چي ما پورته ورته اشاره وکړه دوي دافغان ولس دهر کلي سره مخامخ سوه.

هغوي د1995زکال تر مني کابل ته ځان راورساوه ،استاد رباني او احمدشاه مسعود دپنجشير په لور وتښتيدل، دکابل په ښار کي دطالبانو لخوا اسلامي امارت اعلان سو . پلازمېنه کابل و مګر امرونه دکندهار څخه ورکول کېده دا ځکه چي ملا عمر دقدرت تر وروستۍ ورځي ارګ ته رانه غلۍ . کابل ته په رسيدو سره طالبانو ډېر ژر هغه څه شروع کړه چي چا فکر نه کاوه ،دنجونو دمکتبو دروازي وتړل سوي ،راډيواو تلويزيون کي پر موسيقي ړغولو،دښځو

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر کارو او هغوي بيله محرمه دکورنه وتلو باند بنديزاعلان شو ، دمنځنيو پېړيو په دوددلاسو او پښو پرې کول ، وژل ،اعدامول ټولو انسان ضد عملونو داسلامي شرعيت تر نامه لاندي ددوي لپاره قانوني بڼه اختيار کړې وه ، دکابل په سپورتي لوبغاړې دسپورتي لوبو پر ځاي دانسانانو دوژلو او سنگسارولو په ميدان بدل سو ،ښاغلي متوکل يوه بهرني خبرنگارته ددغي پوښتني په ځواب کي چي تاسو ولي په سپورتي لوبغاړي کي ښځي او نارينه وژنې په زيات غرور وويل تاسو موږ ته يوبل ځاي جوړ کړې بيا به موږ دلته خلک نه وژنو ... ، امر بالمعروف و... هغه اداره وه چي افغانانو يي له نامه سره حساسيت پيداکړ ،دځوانانو سرونه وچ خرېيل کېده ،اود ږيرو اندازه کولوته خط کشونه جوړ سوه ،لنډاچي يو وحشت پر ملک مسلط و.پاکستان دوي د داسي کارونو تر سره کولو او فتواگانو صادرولوته وهڅول کوم چي پايلي يې په ټوله نړې کي دبهرنيانو په ذهنيت کي له افغانانو او په ځانگړي توگه دپښتنوڅخه نفرت و، له هغوي سره داسي عقيده پيدا سول چي افغانان دنړې وحشي قوم دی ،دا هغه تاريخي جفا او خيانت دی چي دبې گناه پښتنو او افغان ولس سره په تاريخ کي چانه و کړې . په دغه هم پاکستانيانو اکتفا و نکړه دهغو پر شا يي لاس ورتير کړ او هغوي يي دهيوادد تاريخي او فرهنگي شتمنيو له منځه وړلو ته وهڅول لومړې يې په موزيمو او گالريو کي هر څه له منځه يووړه او په 2001زکال کښي يې دباميانو مشهور بتان چي دافغان ولس فرهنگي ميراث و دافغانانو په گډون دټولي نړې دولسونو او نړېوالو سازمانو دارادې او غوښتنو او وړاندېزونو خلاف دهغو په لاس والوزول ،دا بله تاريخي دښمني وه چي پاکستاني چارواکو دپښتنو اوافغانولس سره دهغوي دبدنامه ولوپه خاطر تر سره کړه ؛ کله چي امريکايانو طالبان دواک نه راوپرزول بيانو ددوي مشر استاد او هميشنې ملاتړې مولانا فضل الرحمن وايي ((طالبان پخپله بې عقل او ناپوه کسان وه، موږ دوي ته دهيڅ کوم داسي کار مشوره نه ده ورکړې ، مولانا وايي موږ جمهوري ائېن لرو)) . دغه يوازنې خبره مولانا رښتيا کوي ، بلې په پاکستان کي ښځه حق لري چي دصدارت مقام ته ورسيږي ،په فابريکو ،او نورو مؤسسو کي کاروکړې ، په ښوونځې کي تعليم او پوهنتون کي تحصيل وکړي ،حتا دمولانا فضل الرحمن دلور په شمول زياتي پاکستانې ښکلي پيغلي په بهر ملکونو کي تحصيل کوي ،په تياتر ،سينما او نورو فرهنگي کارو کي فعال گډون لري ،په روغتونو او کلينيکونو کي ډاکتري او نرساني سي بيله جنسي توپير نه دمريضانو سره مرسته کوي او هغو ي ته دارو درمل ورکوي ، ديو اړخ نه يې پر بل اړخ رااړوي ،دا ټولو ته دپاکستانې ښځو لپاره اجازه شته ؛ مگر افغاني ميرمني او پيغلي ته دهيڅ کار اجازه نشته بايد په کور کي ناسته وي، بدبختي داده زموږ بيچاره خلک يي مني چي پاکستاني ملايان ډير ښه خلک دي او هر څه رشتيا وايي ؛ زموږ اوسني ځني چارواکي خو ځکه ددغو پاکستاني ملايانو سره دتصديق سر ښوروي چي هر څه ددوي په خوشحالې کيويني او دوي هم نه غواړي چي دا ولس رابيدار او پوه سي . يو عربي مشهور ليکوال دښځو سره دطالبامو دغلط چلند په خلاف په 2001زکال داگست په مياشت کښي دالحيات په جريده کي ليکي ((گرچه موقف طالبان در قبال زن پديده جديدي در فقه نيست،ليکن انچه ابها بنام اسلام بر زن افغان روا ميدارند،درحقيقت ((تطبيق حرفي))موا فق قيهان متحجر کهن است،که همواره در برابر مشارکت زن در امور حيات اجتماعي جامعه ايستاده اند. به قول محقيق از اصحاب رسول اکرم ((ص)) بيش از بيست مقوله درمورد عورت ونقش زن موجود

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

است اما چنین معلوم میشود که طالبان افغان فقط بر یک مقوله از عبدالله بن مسعود اتکا کرده،که گفته بود ((زن همه اش عورت است)) . ایا طالبان دیوبندي مي دانند ابن عباس و ابي یوسف قدمي گفته بودند که ((بازوان وموي افشان زن عورت نیست))... به قول نویسنده تعداد از امامان اجازه داده اند که زنان میتوانندوظایف مهمي در مقام وزارت وقضاوت در حیات اجتماعي جامعه بدست آورند . نویسنده به نقل از کتاب به قلم الحافظ المقدسي ارقام را ارائه میمکند، عایشه بنت ابو بکر براي 399شاگرد تدریس میکرد که در بین ان 67زن و232مرد بودند،حفصه بن عمربه 20شاگرد درس مي دادکه در بین انها سه تن مرد بودند...)) جریده آمید شماره 487.

ولي پاکستاني بنسټپال مولاناصاحبان بیا زموږ په وطن کي ټول هڅوي چي محمدي شریعت په افراطي بڼه پلې کړې او بس . ډیر په دې نظر دي چي پاکستاني مولویان دکوم بهرني قوت په لمسون او له هغو نه درشوت په تر لاسه کولو سره غواړي په دغه شکل اسلام بدنام کړي.

یوې مسلي ته غواړم دټولو پام راوګرځوم ، طالبان په افغانستان کي دهیڅ قوم نماینده ګان نه وه او نه هم اوس دپښتنو دستر قوم نماینده ګي کولاي سي ، نه هم کوم قوم دوي خپل استازي ټاکلي دي طالبان لکه دانور تنظیمونه په پاکستان او ایران کي رازېږېدلي ،هلته لوي سوي ،وسله وال سوي اودپاکستان ،امریکا ،سعودي عرب او یو شمیر نورو زبر ځواکو په اراده یي جګړې ته وردانګلي دي تر څو دولتي قدرت تر لاسه کړې ،داچي دطلب په نامه دپښتنوپه ادرس سپکي سپوري ویل کړي له انساني اخلاقو او ادب نه لري او ملي یووالي دروحیي نه لیري کاردې . دایوه پوځي ډله وه چي په پاکستان کي روزل سوي ، پر افغانستان دپاکستان ، سعودي عرب او امریکا په مټ مسلطه سوه ، دایو غیر روڼ اندې حرکت و ،ښاري روښنفکرانو او پوهانو پکښي ونډه نه درلوده په عصري پوهو سمبال کسان پکښي نه لیدل کیده او نه هم خپله طالبانو غوښتل چي دا ډول کسان دځان ملګري کړي . یو شمیر متعصب کله چي یې زړه وغواړي پښتانه روڼ اندي وټکوي او یا په پښتنو پسي څه ووایي بیانو سمدلاسه په خپلو لیکنو او وینا وکي د ((طالب پلوه ،طالبي سیاست وال او داسي نور القاب ،دادب له چوکاټ او انصاف نه لیري مختاړي او وروستاړي دپښتنو په اړوند لوروي)) ، پداسي حال کي چي دطالبانو په حرکت کي نه یوازي د پښتنو بلکي دنورو قومونو روڼ اندو ،دعصري پوهي خاوندانو، ډاکترانو ،استادانو ،انجینرانو ،لیکوالو ،شاعرانو ادیبانو او دنورو قشرونو لوړو او پېژندل سوو شخصیتونو، فرهنګیانو او فرهنګپالو ځاي نه درلود . هرڅه دپاکستان او سعودي عربستان دچارواکو له خوا اداره کیدل ،دطالبانو په حکمرانۍ کي د عربي او اوردنومونوغوره کول ،مثلا دخپل نشراتي ارګان نوم یي ((خلافت)) او ورځپاڼي نوم یي ((شرعیت)) ، راډیو افغانستان ، راډیو شرعیت دا اوداسي نوري بیلګي دا ښکاره کوي چي دطالبانو په وخت کي هم دسعودي عربستان او پاکستان دفرهنګي تېریو پر اساس دپښتو ځاي آهسته آهسته عربي او اوردو ژبو ته خوشي کېده ؛ دپلازمېني کابل او دولایتونو په ښارونوکي دهټیو او رستورانونو دنوملو لپاره اوردونومونه کارېدل . پدې باید هر څوک قناعت وکړي چي که دطالبانو په لیکو کښي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

هوښيار پښتانه او يادنورو قومونو روڼ اندو ځاي لرلې واي پاکستان او دهغه پلويانو په طالبانو دالوبي او ملنډي نسواي وهلاي.

زموږ دهيواد په دغه سياسي او جګړه ايز ګيرودار کي اسامه بن لادن چي دسي آي آيې په مرسته دساړه جنګ په دوران کي دشوروي پلوه رژيمو په مقابل کي په اسيا، عربي نړۍ اوافريقايي هيوادوکي ښه ځلېدلې و يو ځل بيا افغانستان ته راغلې ،البته دا هغه وخت دی چي طالبان لا واک ته نه دي رسېدلي په کابل کي حاکميت داستاد رباني پلاس کي دی ، هغه دننګر هار له لاري افغانستان ته راځي لومړی دجلال آباد دښار ظاهر شاهي ماڼۍ ته نږدي کور ورکړه سو ،خو ډير ژر له ډار نه دهېډي سيمي ته دمولوي خالص يوې کلا ته کډه سو او تر يوي مياشتي ورسته دسپين غره هغه سمڅو ته چي دوسلو دزيرمتون په خاطر جوړي سوې وي کوچ وکړ ، زه دده په هکله زيات بحث ځکه نه کوم چي ټول په خبر دي چي نوموړی له هغه وخت نه چي په پاکستان کي دمجاهدينو سره له 1981زکال راپدې خوا اړېکي لرلې ، افغانان يي جګړي ته هڅول ، له هغوي سره يې مالي ، مادي او دلوژستيکي مرستي کولي ټولو ته څرګندي دې ، په 1988-1998زکلونوکي کله چي شورويان ووتل او دجهاد کليمي کرار کرار خپل مفهوم دلاسه ورکاوه هغه افراطي اسلامي ډلي او کسان چي دجهاد لپاره راغلي وه ددوي په منځ هرج مرج راپيدا سو او ځينو يې دستړيا خبري کولي په دغه وخت کي همدا اسامه بن لادن ديوکوټلې پوځي لښکر دجوړېدي په فکر کي سو او دده دپلويانو په وينا هغه ديو لوي جنګ لپاره ديوه نړېوال بنسټپال پوځ دتنظم په جوړېدو پيل وکړ اوهغه يې په غالب ګمان دعبيده البنشيري په ملګرتيا جوړ کړ.داحمد رشيد پاکستاني ليکوال او ژورناليست په ويناد ((1982زکال نه تر 1992زکال پوري په افغانستان کي دجګړي دګډون لپاره دمنځني اوليري ختيځ ،شمالي اوختيځي افريقا ،منځنۍ اسيا او نورو هيوادو څخه چي شمير يي 43 ته رسېده ((35زره)) زيات رضاکار مسلمانان راغلي و)) ،طبعي ده داټول مړه نه سول ډير يي ژوندي پاته سول ددغو ټولو سره اسامه بن لادن نږ دې اړېکي پيدا کړي وې ،دا هغه امکان و چي په افغانستان کي دشوروي او امريکا تر منځ داغېزي دسيمي دپراختيا جګړي د بن لادن په واک کي ورکړ .کله چي طالبانو کابل تر لاسه کړ بن لادن هم څه موده وروسته کندهار ته راغلې او دملا محمد عمر سره يې دوستۍ ډيري کوټلي اړېکي ټينګي کړې ،تر هغه وخت چي امريکا دطالبانو په وجود کښي سيمه ايزي ګټي ليدلي دبن لادن او ملا عمر په دوستۍ يې بي تفاوتي ښکاره کول ،مګر کله چي نړېوال وضعيت تغير وخوړ ،دطالبانو کړه وړه نور دافغانانو لپاره دمنلو وړ نه وه او پاکستان په هغوي هغه څه کول چي افغانانو زغملاي نه شوه ،دترکمنستان څخه دګاز دلولي مسله هم ځنډمنه سوه ، ديونيکال کمپنۍ مشران په دې باور سوه چي دطالبانو په وجود کي دوي دا پروژه لکه څنګه چي دوي اټکل کړی و پلي کېدل يې ناشوني دي،طبعي ده کله چي ګټه نوي زبرځواک هر قوت او ګورپ چي وي قرباني کوي .له بلي خوا بن لادن ځان داسي احساس کړ چي په رښتيا سره دی کولاي سي داسلام څخه پخپله دپيسو په زوراو دغو فاناتيکانو په وسيله دفاع وکړي . هغه په افغانستان کي هم داسي اکټ کاوه لکه دی چي ددغه هيواد اصلي اوسېدونکی او برلاسی چارواکی وي او طالبان يې دامريکا په مقابل کي هڅول . دغه او هم به نور دلايل موجود وه چي دبن لادن او امريکا تر منځ توره پيشي تيره سوه آن ددښمنۍ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

تر سرحده اختلاف پیداسو . په لومړي ځل پسله هغه چي په 1990زکال امریکا د کویټ څخه دعراقي عسکروتر ایستلو وروسته شل زره امرکایي عسکر په سعودي عربستان کي میشته سول ،دبن لادن دامریکااو سعودي چارواکو لخوا دا کار داسلام پر مقدسو ځایو لکه بیت المقدس تېری وباله او له دغه عمل سره یي خپل مخالفت څرګند کړ . دسعودي حکومت له ډار چي ځان یې په خطر کي ولید په 1992زکال په خپله شخصي الوتکه کښي له پاکستان څخه چي په دغه وخت کي ګویا دطالبانو او جمیعت دپخلاییني لپاره تللی و سودان ته ولاړ، او په 1994 زکال دده سره دشاهي کورنۍ مخالفت اوامریکا په غوښتنه او مشوره له هغه نه دسعودي تابعیت واخیست . بن لادن په 1992زکال په مګه دیشو او یمن کي دتروریستي حملو په تور تر تورن وپیژندل سو . بن لادن کله چي د1996زکال په سپتمبر افغانستان راغی دمجاهدینو دمشرانو سره لکه رباني ،ګلبدین ،احمدشاه مسعود او مولوي خالس سره یې ښې اړېکي ټینګوي ،طالبانو ته بیا دومره نږدې کیږي چي له افغانستان څخه دده دایستلو په قیمت تر اوسه افغان ولس اوپه خاصه توګه پښتانه او نړیوال جزاویني.

له طالبانو څخه دنورو ناامیدیو په څنګ کي دبن لادن او امریکا تر منځ دښمني او دهغه لخوا دافغانستان څخه دامریکایي استخباراتو په قول په (1998) زکال داګست د میاشتي په اومه دکینیا په مرکز نایروبي او تانزانیا په مرکز دارالسلام کښي دامریکي په سفارتونو کي دنهو، لسو دقیقو په تفاوت غټې چاودني چي)) 219 ((افریقایان او))12 ((تنه امریکایان پکښي تلف سوه ددي باعث وګرځېدل چي امریکا دطالبانو څخه رسمي غوښتنه وکړي تر څو هغه امریکا ته وسپاري اویاپې له وطنه وباسي . کله چي طالبانو دپاکستان په مشوره دهغه دتسلیمېدو سره مخالفت وکړ ، پدې نامه چي ګویا هغه مجرم نه دی‌او زموږ میلمه دی‌ له افغانستان څخه دبن لادن دایستلو پر سر سره جوړ نه سول ؛که څه هم پسله هغه چي پر افغا نستان اقتصادي بندیزونه ولګېدل او دافغانانو حالت خراب سو په داخل او بهر کي ټولو افغانانو له ملا عمر نه غوښتنه وکړه ، دا نابللی مېلمه چي موږ ته زموږ دملي ګټو او افغانستان دویرانۍ په قیمت تمامیږي له افغانستان څخه وباسي ، متاسفانه طالب چارواکو یوازي دپاکستان منل د افغان او نورو پر خبره یي غوږ نه نیوی.

پاکستان هم امریکا داوس پشان غولوله څو ځله کلینټن نواز شریف نه په تلیفون کي له هغه نه غوښتنه وکړه چي پر طالبانو فشار راوړي تر څو هغوي بن لادن امریکا ته تسلیم کړي او یا یې بل هیواد ته دمحکمي لپاره ولېږي ،نوازشریف به هغه ته وعده ورکول مګر په عمل کي یې هیڅ نه تر سره کول . پاکستان پدې ښه پوهېده چي امریکا دپاکستان په مقابل کي دسخت اوغوڅ دریزنه کار نه اخلي ځکه امریکا پاکستان ته په منطقه کي دپلانونو دپلي کولو په منظورتل اړتیا لري ،کنه دبن لادن دنیولو یا وژلو لپاره څومره پروژې جوړي سوي ،لومړی پنځه او بیا پنځه ویشت میلیونه ډالره جایزه وټاکل سوه ، د مرکزي اسیاته دنفت او ګاز دترلاسه کولو په منظور دطالبانو سره مرستي عبث ولاړې،دیونیکال او دلتا دکمپنیو ټول پلانونه په اوبو کي لاهو سول ،دا ټول تاوانونه امریکا ومل ، خو یوه ورځ امریکا یي جګپوړو پاکستاني چارواکو ته ونه ویل چي تاسو څه کوی؟ او پر کومه لار روان یاست ؟، فکر کوم دا

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دامریکا لپاره هغه نازولې دې چي ټوله نړۍ يې تر قربان کړي ده ، داسي يو نظر هم دعام ولس سره سته چي ممکن دامریکا استخباراتي سازمان په منطقه کي دامریکا دسیاسي ،اقتصادي او پوځي نفوذ تر ټینګولوپوري نه غواړي داسامه بن لادن ،القاعدي دسازمان او طالبانو جنګي سيريال ته دپاي ټکۍ کښېږدي . زموږ افغانانو سره هم دا ډار زيات سوی دی پداسي حال کي چي دامریکا په ګډون دنړۍ))37 ((هيوادونه له افغانانو سره دامنيت په راوستلو کي يو ځاي خپل ځوانان دلاسه ورکوي ،او آهسته آهسته يي د نړيوالو په سترګوکي اعتبار ته ضرر رسيږي داسي نشي چي يو ځل بيا افغانستان دپاکستاني جنرالانو تر ناولو غوښتنو قربان کړي ؟ که داسي نده نو ولي امريکا دادنړۍ سوپر زبر ځواک پاکستان ته سپينه او لنډه خبره نه کوي او ورته نه وايي چي پر ځاي دي کښېنه ،افغانان نور مه زوره وه . کوڼ او ړوند په دي پو هېږي چي دافغان ولس دټولو بد مرغيو اساسي عامل پاکستان دي اوبس ،څنګه داومنل سي امريکا ،انګلستان ،اسرائيلو،روسې ،چين ،هند ،فرانسي ،المان ،ايټاليا اونورو هيوادونه چي همدا اوس عملا دافغانستان په لانجه کښي دپاکستان دخاوري څخه دالقاعدي دسازمان ، بن لادن او طالبانو سره ښکيل دي نشي کولاي دهغوي ځالګې پيداکړي ؟.

بن لادن هم ځاي ګرم او ګدا اسوده وليد، دادې تر اوسه پاکستاني جنرالان وايي په افغانستان کي دې،او افغاني چارواکي ادعا کوي چي هغه په پاکستان کي دی ،دغه حالت چي په دغه سيمه او قوم کي به دده پيداکېدل تر ډيره وخته دټولولپاره ستونزمنه وي بن لادن په خپله هوښياري ډير ښه درک کړی و . دا چي دا ډرامه به کله پاي ته رسيږي تر اوسه څوک نه پوهيږي.

د امريکا دغوتلاښو چي دطلبانو مشران راضي کړي تر څو هغوي بن لادن امريکا ته دمحاکمي لپاره وسپاري له ناکامۍ سره مخ سوه ،که څه هم امريکادطالبانولپاره وروستۍ نيټه د1999دفبروري په مياشت وټاکل مګر ډير ژر طالبانو اعلان وکړ چي اسامه بن لادن ورک دی . دملګرو ملتو امنيت شورا په 1999داکتوبرپه 15 نيټه دپريکړي په ترڅ کي دطالبانو نه وغوښتل چي پخپله خاوره کي دترهګرۍ مخه ونيسي او هغه کمپونه چي شته وتړي او . . . ، دامنيت شورا بل کال (2000)ددسمبر په 19 نيټه په خپل بل 1333 لمبر پرېکړه ليک کښي پر طالبانو باندي خپل پخوا ني بنديزونه په ټينګار سره تايد کړه ،اما طالب چارواکو په دغه پرېکړه ليکو نو عمل ونکړ،نه يې بن لادن وسپاره او نه يې دالقاعدي دروزني کمپونه و تړل . د 2001زکال په پيل کي دامريکا نوي ولسمشر بوش ته دمنځنۍ اسيادهيوادو نو دنفت او ګاز مسله چي دچين او روسې دګډ قرارداد په اساس به دهغوي پلاس کي لويدلي واي جالبه وبرېښېده او له بلي خوا دامريکا لپاره داسي يو تړون هم دمنلودمنلو وړ نه و،خپلو اقتصادي موخو ته درسېدو خاطر امريکايي چارواکو پرېکړه وکړه دطالبانو سره يو ځل بيا دخبرو له لاري مخ ته ولاړ سي دخبرو چاري دبهرنيو چارو په وزارت کي ((کرستين روکا)) ته وسپارل سوي هغه دطالبانو سره شپږ ځله او دوه ځله يي په برلين کي نوري پټي غوندي جوړي کړې ، دغونډو کومه نتيجه ورنکړه ،په دوهمه غونډه کي دطالبانواستازي برخه وانه خيسته ځکه دوي بنديزونه غندل او دملګرو ملتو پر سازمان يې نيوه کي لرلي . دجولاي په مياشت کي ((دشراپ شاير))په وسټن

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پارک کي چي دانگلستان په لوديځ کي يوه ډيره ښکلې سيمه ده ديويشت هغو هيوادوداستازو په ګډون غونډه وکړه کوم چي دافغانستان له موضوع سره علاقمند و ،دغه غونډه دملګرو ملتو په مشرتوب دانګلستان دباندنيو چارو دوزارت لخوا په غير رسمي توګه رابلل سوي وه ، هلته دا وړانديز چي په افغانستان کي دي د پخواني پاچا محمدظاهر په مشرۍ يوه ائتلافي اداره جوړه سي مشوره وسوه ، دمسله دشمال ټلوالي لخوا استقبال سوه او پدي ډير خوښ سوه ،خو هغوي دا دکار پيل باله اويل يې بيا به وروسته ګورو چي څه وشي ،دهغوي لپاره ظاهرشاه هدف نه بلکه هدف ته درسېدولپاره يوه وسيله وه . تر دغي غونډي لږ وروسته دپاکستان استازي ((نياز نيک)) په فرانسه کي داپه ډاګه څرګنده کړه چي دامريکي دهيئت يوه غړي ويلي و که طالبان دبن لادن په هکله په خپل دريز کي تغير رانه ولي پر خلاف به يې دزور نه کار اوخيستل سي . هغه داهم وويل چي ددوي پر ضد به دتاجکستان له اډونه کار واخيستل سي ، هلته پخوا امريکا يي مشاوران ځاي پرځاي سوي و ،ازبکستان هم خپله اماده ګي وښودلې وه روسي يولس زره پوځ دامادہ ګۍ په حال کي قرار درلود. دپاکستان دغه چارواکي دا خبره ديوه پلان په اساس چي دوي يي لري افشاکړه ،غير مستقيم يې طالبانواو دهغوي پلويانو ته څرګنده کړه چي امريکا او دهغې ملګري هيوادونه څه پلان لري ، که طالبان دامريکا خبره ونه مني دهغوي پر خلاف حمله کوي ،پاکستان تل ((غله ته وايي غلاوکړه او دکور خاوند ته وايي بيدار اوسه)) سياست پلي کړی دی.

((فرانسس ويندرل)) لا دمې له مياشتي نه راپدې خوا په روم کي له پخواني پاچا سره افغانستان ته دتګ په هکله ليدني کولې ، دجولاي دمياشتي نه راوروسته ظاهر شاه ته داسي کتل کيده لکه دافغان واکمن چي وي.

په دغه وخت کي دطالبانو مشرانو ته دامريکا لخوا دوه پيغامونه واستول شوه چي په يوه کي يې غوښتي وه چي دبن لادن دنيولو لپاره دي عمل وسي ، اوبل دظاهر شاه په مشرۍ ديوي ائتلافي اداري دجوړېدو په هکله د خبر دپيل مسله وه . دپردي شاته حالت داسي معلوميده چي دوي نوره دتل لپاره دطالبانو سره وداع کول ، خو تر هغه دمخه يوه بله لويه حادثه پېښه سوه چي هر څه يې پر دابله خوا راواړول . دا څرګنده معلومېده چي پاکستاني چارواکو او استخباراتي سازمان يې په افغانستان کي دملي پخلايني پر اساس دحکومت له جوړېدو سره مخالف وه،هغوي تر وروستيو شيبو تلاښ وکړ چي طالب چارواکي په افغانستان کي پردولت واک وساتي.

په امريکا کي داسي پېښه وشول چي دپاکستان ټول پلانونه يي تر يوه حده په اوبو کي لاهو کړه، په بربنډه توګه په افغانستان کي داسامه بن لادن داوسېدو او طالب چارواکو دقدرت کمبله مخ پر ټولېدو سوه ، وايي خداي دي داسي شر پېښ کړي چي زموږ پکښي خير وي ،موږ ددغي پېښې دقربانيانو سره ځانونه په غم کي شريک بولو ځکه تر هر چا افغان ولس ته معلومه ده چي کله څوک دفاميل غړی دلاسه ورکوي څومره درد لري . د2001زکال ددسپتمبر په 11مه 19 ترهګرو چي پنځلس يي دسعودي عربستان وه په نيويارک کښي دنړيوالي سوداګرۍ مرکز دوه غبرګوني))107 ((پوړيز ي مانۍ اوپه واشنګتن کي دملي دفاع پر وزارت يا پنتاګون دملکي الوتکو په استعمال حمله وسوه دريمه الوتکه چي غوښتل يې پر سپينه مانۍ حمله وکړي دسورليو دفشار په اساس دپنسلوا نيا ښار ته نږدي پر

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مځکه ولويدل ،تجارتي مرکز اور واخيست او ماڼۍ ونړېدي تر دريو زرو زيات په مختلفو قومونو پوري تړلوداور په لمبو او دتعمير تر دېوالو لاندي خپل ژوند دلاسه ورکړ. هيچا فکر نه کاوه چي په امريکا غوندي هيواد کښي دي داسي لويه پېښه وسي ،او دومره خلک دي ديوي ترهګري حملې په پايله کي مړه او په ملیاردو زيان دي ورسېږي . که څه هم د کتي کلارک په وينا ((دسپتمبر له تراجيدی نه څو اونۍ مخکښي دطالبانو دبهرنيو چارو وزير متوکل دکوم مرستيال په لاس په پېښور او اسلام اباد کي دامريکې قونسلګری اود ملګرو ملتودسازمان اداري ته خبرداری ورکړی و ، چي بن لادن په امريکې باندي دډېر غټ بريد کوونکی دی په دغه مقصد چي په زرګونو امريکائيان له مينځه يوسي خو دهغه اخطار ته چا غوږ ونه نيوه شايد له دې امله چي مرستيال يې دخبر سرچينه نه وه ښودلې)). مولانا ابو العلي مودودي نقل قول ،چويري 106

دامريکا سنا ولسمشر ته دومره پيسې او واک ورکړ چي چا تصور نشو کولاي ، تر څو ولسمشر دامريکا دښمنان هر چيري چي پټ دي ورک او نابودکړي . ددغي زړه بوږنوونکي پېښي دورځې په ماښام دامريکا ولسمشر جورج بوش دامريکا خلکو ته په وينا کي وويل : موږ به دهغو تروريستانو او هغو تر منځ چي هغو ته يې پناه ورکړې فرق ونه کړو . کانګريس دسپټمبر په 14ولسمشر ته دغه واک ورکړ چي دهغو ملتونو،موسسو ،ياکسانو پر ضد له ټولوضروري او مناسب زور نه کار واخلي ... کانګرس ددغه موخي دترلاسه کولو په منظور حکو مت ته د څلويښتو ميلياردو ډالرو دمصرف اجازه ورکړه.

جورج بوش دسپتمبر په شلمه دکانګريس په يوه غونډه کي بن لادن او دهغه سازمان په دغه پېښه کي تورن کړه ، اود طالب چارواکو ته يې داسي التيماتوم اعلان کړ : ((دامريکي چارواکو ته دالقاعدي ټول هغه مشران وسپارۍ چي ستاسي په هيواد کي دي ... سمدلاسه او دتل لپاره په افغانستان کي دتروريستانو دروزني کمپونه وتړۍ ، تروريست دهغو روزونکی او ملاتړ کوونکی اړونده مقاموته وسپارۍ ، ددي لپاره چي مونږ باور وکړو چي هغوي نور نو عمل نه کوي امريکا ته دترهګرۍ په کمپونو کي پوره لار ورکړۍ . دا غوښتني دخبر يابحث لپاره نه دي . طالبان بايد سمدلاسه عمل وکړي .دوي بايد ترهګر وسپاري يادي دهغو په برخليک کي ځانونه ګډ وشمېري)) بي بي سي او امريکا بږغ راډيو . دا لومړۍ ځل و چي امريکا طالبانو ته داسي ګواښ وکړ ،کاشکي داسي ګواښ يي دپاکستان ولسمشر ، استخباراتي او پوځي چارواکو ته هم کړۍ واي نوبه يي ثمر عملي او ګټي به يې زياتي او تاريخي واي .که رښتيا وويل سي او امريکا حق ته غاړه کښېږدي پاکستاني چارواکوته داشان التوماتوم به نه يوازي افغانستان بلکه دامريکا په شمول ټوله نړۍبه دترهګرۍ او لاس وهنوله شرڅخه خلاصه سوې واي . داپاکستان دیچي ددوي په خاوره کي رزول سوي تروريستان په مصر ،هسپانيا ،فرانسه ،جرمني او انګلستان کي دترهګرۍ دعملونو دتر سره کولو امکانات تر لاسه کوي ،ځکه همدا اوس دپاکستان په مذهبي مدرسو کي چي شمير يي تر لسزرو زياتېږي دآي آيس آي تر بشپړي حمايي او کنټرول لاندي دي ترهګر روزل کيږي ، په افغانستان او دنړۍ په نورو هيوادو کي دهمدغو مدرسو روزل سوي خلک ترهګريز ي کړني تر سره کوي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسوداګرۍ دمرکزو تر ړنګېدو وروسته دامریکا خلکو ته دجورج بوش دلومړۍ وینا څخه دورایه څرګنده سوه چي دهغه هدف بن لادن او طالب چارواکي دي ،کله چي دامریکا حکومت دکانګرس ملاتړ تر لاسه کړه دځو دیپلو ماتیکوسفرو څخه وروسته امریکا دنړۍ په کچه دامکانات برابر کړه چي دطالبانو دغه ځواب او بي ځایه مقاومت ته چي بن لادن مسول نه دی ،او یا یې څرګندول چي امریکا دي دبن لادن دمجرمیت اسناد دوي ته دي ښکاره کړه کي او داسي نور دلایل چي منطقي نه برېښېدل ، دوسلې داستعمال په زوردطالبانو حکومت را وپرځوي . داکتوبر په اومه ورځ یي دبمونو اوراکټونو،مېړنو پوځي الوتکولخوا دافغانستان پر پاکه خاوره دطالبانو دځېلو په موخه حمله او تعرض شروع سو،امریکا دغي موخي ته درسیدو لپاره دروسي چاراوکو په مشوره پر شمالي ټلوالي تکیه وکړه ، دا هغه ځواک و چي ددوي دظلم او وحشت په پایله کي دپاکستان روزل سوي طالب قوت ته افغانانو په دې منظور چي دشمالي ټلوالي او هغوي دملګرودځواکونو له تیریواو ظلم نه خلاص سي هرکلۍ ویل سوی و . زموږ په هیواد کي داد یوې بلي غمیزي شروع سوه ،په پاکستان کي په بربنډه توګه مولانا سمیع الحق او مولانا فضل الرحمن او نوروفاناتیکو بنسټپالو ډلو په وسیله دټولو مدرسونه ځوانان دپاکستاني داستخباراتواو ملیشو په لارښودنه او ملګرتیا دامریکا په مقابل کي دطالبانو په دفاع کي دجګړي لپاره دافغانستان په لور جوپي جوپي روان سول ،افغانستان ته په رسېدو سره طالبانو هغودهیواد شمال ته ولېږل ،چي هغوي هلته ایسار او زیات یې ووژل سوه . په پاکستان کي یې دامریکا دبیرغونو په سوځولو سره هره ورځ مظاهري پیل کړي ، پاکستاني پوځیانو دموقع نه په استفادې سره دپښتنو په سیمه ورننوتل او دلومړي ځل لپاره یې دډیورنډ کرښي ته ځانونه ورسول . جالبه او دپاملرني مسله خو داده چي پاکستان دامریکا نږدې او نازولې دوست دی مګر ددوي په حضور کي دامریکا پر خلاف شعارونه ورکول کېده ،دولسمشر جورج بوش عکسونه او بیرغونه دبنسټپالو او فناتیکو مسلمانو ځوانانو او احساساتي خلکولخوا په مظاهروکي سوځول کېده . له دغه حرکت څخه په ګټه پورته کولو سره دپاکستان اساسي هدف داو چي امریکا او نوري نړۍ ته ښکاره کړي چي په پاکستان کي مذهبي ډلي ډیري قوي دي، ددوي دځپلولپاره زیاتو پیسو اوکوټلي ځواک ته ضرورت سته ،ځکه امریکا دوي ته دپخواني قرض دبخښلو په ګډون تر دریو ملیاردو زیات ډالره پیسي او یو په بل پسي نوي جنګي الوتکي او موډرني وسلې ورکړې ، تر څو پاکستان تروریستان په وځپي ،خو دا هغه خوب دی چي دپاکستان په مقابل کي داوسني سیاست په تعقیب سره به هیڅکله رښتیا نسي.

دامریکا دبمباریو پایله داسوه چي داکتوبر له اومي څخه ددسمبر تر اتلسمي ورځ پوري دنږدې))10915 ((کسانو دژوند دلاسه ورکولو په ارزښت ، ددسمبر په دوهمه نیمایي کي دطالبانو دواک هغه ماڼي چي دوي ورته عمارت وایه ړنګه او ملامحمد عمر اخند چي پر موټر سیکل یې دواک تر لاسه کول شروع کړي وه د همدغه موټر سایکل په سوارۍ یي دکندهار ښار او دعمارت تخت وتاج پرېښود. دپاکستان هغه پلان چي ددوي په وجود کښي به دډیورنډ لعنتي کرښي برخلیک دتل لپاره ټاکي یو ځل بیا راتلونکي مهال ، دنوو پلانو دجوړولو او پلي کولو ته معطل پاته سو . ملا محمدعمر اخنداو طالب چاراوکي په رښتیاسره دخپل بي بنیاده غرور،دهیواددبرخلیک ټاکلو دساده ارزوني، او پاکستاني استخباراتو دنووګټو قربانیان سول . داسي معلومېږي چي دوي لا اوس هم په دې نه پوهېږي چي پاکستاني

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چارواکي ددوي اوګران وطن اصلي او اساسي دښمن دی . تر څو چي دډيورنډ دلعنتي کرښي په هکله اساسي پرېکړه نه وي سوې افغان ولس به دپاکستان اودهغوي دنړيوالو دوستانو د سياسي لوبواودرغليو قرباني اودقدرت پر سر جنګي سياليوميدان وي .افغانان به دکورسوځوني په جګړه کي خپل خوږ ژونددلاسه ورکوي . زموږ زورېدلي ولس به دبهرني پوځيانو تر پښو لاندي دتحقير او توهين ښپي او ورځي سباه کوي . ځوان کنړي شاعر فرهادجان دشعر په ژبه داحال ښه تمثيل کړی دی هغه وايي:

ماپکي خپل قاتل ونه پيژانده ----- راغځېدلي وو بلا لاسونه

دا اوسنی افغان وژنه او ټاټوبی ورانونه چي دپاکستان د ديوبندي بنسټپالو دتشويق او فتواګانوله مخي افغانان هڅوي او ورته وايي ، وجنګېږی له خپلي خاوري امريکايان او نور اروپايان وباسی ددغي غميزي دحل لاره نه ده . دا ددوي اوددوي دباداررانو ددسيسو، او دډيورنډ دکرښي پر سردخپلو تاريخي عقدو او دښمنيو دتر سره کولو پايلي دي چي زموږ په هيواد کي پردي وسله وال ځواکونه پراته دي ، کاشکي موږ دا تعقل درلوداي چي هر څه مو دخپل هيواد تر پرمختګ او افغان ولس تر بسياينې او ښېرازی قربان کړي واي . له بده مرغه يو تريخ ولي رښتيا حقيقت بايد ومنل سي چي افغانانو تل يوه او بل ته دقناعت سر نه دی ټيټ کړی ،قناعت يې بل ته تسليمي او تسليمي يې عار بللی دی . داچي خپل هيوادوال او عزيز ته دماتي پر سر يې پردي ته لاس اوږد کړی او يا يې دهغه په پوځي مرسته د ځان لپاره برياوي ترلاسه کړي ، دهغوناوړو او شرمونکو پايلو ته يې هيڅ وخت پاملرنه نده کړې ،او د پردې پوځي ځواک راوستل يې د ځان حق بللی دی . په هره اندازه چي بهرني پوځيان په افغانستان کي پاته کېږي په هغه اندازه زموږ دخاوري قسم خوړلي دښمنان سياسي ،مالي ،پوځي او مادي ګټه ځيني پورته کوي .همدا علت دي چي پاکستاني چارواکي او جنرالان امريکا او نړی والو ته دتروريستانو په ځپلو او نيولو کي ډوکه ورکوي . دا جګړه ددوي لپاره هغه چرګه ده چي طلايي هګی اچوي . فکر وکړی !!! دااوسنی خپل منځی تاوتريخوالی ،دعلماو ،بيګناښځو او ماشومانوو ژل په ځان پوري بمان ترل او ژوند دلاسه ورکول زموږ دبيچاره خلکو هيڅ درد نسي دواکولاي . پدې ټول بايد پوه وي هغه کسان په هرنامه چي غواړي دمنځنيو پيړيو په دودتنګ نظره افراطي رژيمونه پر افغان وتپي ولس ته به دقبول وړنه وي . داډول کړني داستونزي او زموږ دهيواد څخه دپرديو پوځي ځواکونو دوتلو دحل لاره نه برېښي . ځوان شاعر فرهاد وايي:

اوس راته وايه چي ټول زړونه غاټول زړونه چا وګټل

ستا سره ماشه وه او زما سره ګلونه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

درنو لوستونکو!

دا لاندي عکسونه د پاکستاني نجونو دي چي غواړي په اردو او هوايي قواو کي کار وکړي ،پوښتنه داده چي دديوبندي ملا يان په ځانګړي توګه مولوي فضل الرحمن دغو نجونو ته دکوم روايت له مخي اجازه ورکړي چي دځوانانو سره يو ځاي پوځي ډښوونه سرته ورسوي ، يو ځاي پوځي تعليمات او عمليات تر سره کړي ؟

زه ددغه کار ملاتړ کوم زما لپاره ښځه او نارينه دبيولوژيکي جوړښت په تفاوت يوشان ارزښت لري ،دواړه دخداي بنده ګان او انسانان دي ، دټولني په وړاندي يو شان حقوق او مکلفيتونه لري . عکسونه مي ځکه راوړل چي همدغو دپاکستان بنسټپاله مولويانو له مجددي څخه نيولي تر رباني او طالب پوري ټولو ته ويل ښځه بايد په کور کي وي ،ښځه ټول عورت دی ،دښځي مخ بايد بيرون ځوک ونه ويني او اواز يې وانه وري ،هغه ښځه چي دا نه مني بايد سنګسار سي . پوښتنه کيږي چي مولانا صاحب ! دانجوني به څوک سنګسار کړي ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلورمه برخه

په نوي تاکتیک دپاکستاني چارواکو هلې ځلې

دطالبانو دواکمنۍ پر خلاف دامریکا لخواد جګړې پیل دوې برخې درلودې .یوه یې دوسله وال تیریو لپاره دپوځې پلانونو جوړول ،او بله دطالبانو پر ضد دمیډیاله امکاناتو څخه په استفادې سره دهغوي پر خلاف دنړیوالو ذهنیت اماده کول و . امریکا دمطبوعاتو ،راډیو ،ټلوېزیون او انترنټ له لاري په نړیواله کچه دوحشت،بربریت،تروریزم او انسان وژنو اصلي ترسره کوونکې یوازې طالبان او دالقاعدې سازمان معرفي کاوه ، امریکا ډیر ژر وکالاې شوه نړوالو ذهنیت دخپلو راتلونکو پوځې او سیاسي کړنو سرته رسولوپه موخه اماده کړې ؛ دهمدغو تبلیغاتو پایله وه چې ټوله نړۍ دطالبانو دحکومت دپرزولو او القاعده سازمان دله منځه وړلو غوښتونکی سول.

دامریکا حکومت دسي آي آې دکارمندانو په وسیله دافغانستان په دننه او بیرون کې دځینو افغانانو سره اړیکې ونیولې دهغه جملې نه دشمالې ټلوالې په څنګ کې یې د مرحوم حاجي عبدالحق جبارخیل چې په خپل قوم کې دلوي اعتبار خاوندو او حامد کرزۍ چې دپوپلزو په قوم کې دخپل مرحوم پلار دشناخت او اعتبار څخه په استفادې سره یې کولاي شوه دطالب چارواکو پر ضد خلک راوپاروي ،او پخوانۍ پاچا محمد ظاهر شاه وچې امریکا دهیواد په راتلونکي برخلیک کې د ونډې خاوند ګاڼه او دسولي په راوستلو کې یې دده ونډې ته زیات ارزښت ورکاوه . امریکا داسې انګېرلې وه چې داکسان کولاي سي خلک دطالبانو پر خلاف راوپاروي . ډیر په دې نظر دي تر کومه ځایه چې پاکستان په دغه پلان خبر و او دحاجي عبدالحق دسفر مقصد او لار ورته معلومه وه دطالبانواوالقاعدې دسازمان په وسیله وتوانېده چې حاجي عبدالحق جبار خیل افغانستان دتګ پر لار مخکې له دینه چې کابل ته ورسېږي بیله کومې محکمې ناځوان مردانه اعدام کړ . د هغه په مرګ زیات پښتانه خفه سول اوډځه دمرګ په غندلو سره یې پر طالبانو یې ډیري سختي نیوکې وکړې . پدې ډول دطالبانو په مقابل کې دپښتنونفرت لانور هم زیات سو،او دا هڅ چې پاکستانپه هیڅ صورت په افغانستان کې دیوغښتلې حکومت دجوړېدو سره علاقه نه لرې په پښتنو کې نور هم غښتلې سو. حامد کرزۍ تر دهراود ولسوالۍ ورسېد او هلته دیوه نفر لخوا چې په مطبوعاتو کې یې ځان معلم اشرف معرفي کاوه حمایه کېده،دته دامریکا یانو لخوا ډاد ورکړه سوی و چې دطالبانواو یا بل چا دحملې په مقابل کي به هغه ساتې . کرزي ونه سوه کولاي دارزګان خلک دطالبانو په مقابل کې راوپاروي ،یو خو طالبانو تر کرزي هلته زیات نفوذ درلود او بل کرزي په ارزګان کې کومې شخصې دپېژندګلوۍ ښې اړیکې نه درلودې .فکر کوم کرزي هلته یوازې پدې خاطر لېږل سوی وچې دطالبانو دحکومت دراپرزېدو څخه وروسته هغه دملا عمر دزېږېدو له ځایه دملا عمر څخه پاته شوېتخت پر کښېنستو لپاره کابل ته روليږ ،دا شان ژیستونه اوکړنې دسیاست په ډګر کې رواج لرې . ځکه کرزۍ تر هغه وخته هلته پاته سو کوم چې بیا دامریکایي چورلکي پوسیله دبن دکنفرانس ترموافقي وروسته دبګرام هوایي ډګر ته په کابل کي دمؤقتي اداري دریاست دواک دتر لاسه کولو لپاره راوړسو،دبګرام هوایې ډګر ته فهیم ، یونس قانوني او شمالي ټلوالي نور غړي مخته ورغلي وه.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دامریکا متحده ایالاتو دانگلستان په نیغ ملاتړ او همکارۍ دطالب حکومت دوسلوال ځپلوپه خاطردسي آي آې جګپوړي کارمندان دروسې په مرسته دتاجکستان او ازبکستان له لاري په چورلکو کي پنجشیر ته راغلل او هلته یي دفهیم ،یونس قانوني ،دعبدالله دبهرنیو چاراوسنۍ وزیر سره دکتلو په ترڅ کي ددوي سره دراتلونکې په هکله خبري وکړې ،شمالي ټلوالي دنده تر لاسه کړه چي دطالبانو پر خلاف دامریکا یانوسره په عملیاتو کي برخه واخلې ، شمالي ټلوالې پدې خاطر په راتلونکی کښي دامریکا په مرسته غښتلې موقف پیدا کړي دامریکا یانو دغه خدمت ته یې غاړه کښېښوده ،که څه هم امریکا یانو به همدا درک کړې وې . روسیه چي دتروریزم پر ضد مبارزه کې دامریکا ملګرې سوې وه دشمالي ټلوالي څخه دامریکا داستفادې په هکله خوښي ښکاره کړه او هغه یې دروسي او منځنۍ اسیا په ګټه وبلل . متل دی وایې ((ما پر آسمان غوښته خداي پر مځکه راکړه)) .روسانو دا انتظار نه درلود چي امریکایان دي بیا داسي تېروزې او شمالي ټلوالي بندنامي ډلي ته چي په سیمه کي دروسانو یوازنې دوستان وه داامکان پلاس ورسې چي دا ځل دامریکا د B52 او C130 ډوله الوتکو دبمباریو په مټ دي کابل ښار هغه ښارته چي اوسېدونکو یې ددوي له نامه سره حساسیت پیداکړی و یو ځل بیا داخل سې.

توماس والکوم پخپله مقاله ((ائتلاف نامقدس)) کي چي دافغان رسالي په 23-24ګنه کي خپره سوې ده لیکې : ((دامریکا په نظر شمالي ائتلاف په حقیقت کي هیڅ ائتلاف نه دی او باور وړباندې نشي کېداي،لیکن پرته له دوی نه امریکا بل انتخاب نه درلود ،.... ځمکني پو ځونو ته دزیاتي اړتیا له مخي په کار وچي دشمالي ټلوالي له ملېشو څخه دطالبانو پر ضد کار واخیستل سي ،نه دامریکا او لوېدیځ دځمکنیو ځواکونو څخه)) امریکا له دې ډارنه چي په ځمکني جګړه کي به د زیات تلفاتوسره مخ سي پرېکړه وکړه چي د شمالي ټلوالي څخه چي دطالبانو سره کوټلې دښمني هم لري استفاده وکړي .دیادولو وړ ده چي دامریکا ولس هم ددې سره مخالفت کاوه چي دجګړې په پېل کې دي په ځمکنیو عملیاتو کې امریکایې سربازان برخه واخلې.

ددي لپاره چي دشمالي ټلوالي نړېوال اعتبار غښتلی سي دروسي مشر ولادمیر پوتین هم ددي حقیقت نه پرده پورته کړه او دژورنالستنو سره یې په خبرو کې دابربنده کړه چي روسې دتیرو پنځو کلو په دوران کي دطالبانو پر ضد دشمالي ټلوالي اود هغوي قوماندان احمدشاه مسعود سره دوسلو او پیسو زیاتي مرستي کړي او دادۍ اوس دغه مرستي نوري هم زیاتوي . فکر کوم د2005زکال دسپتمبر په میاشتي ځوتېنه مواد او توکي چي دپنجشیرولسوالۍ (ولایت) ته دمسکو دوالي جنرال ګروموف لخوا راولېږل سوه هم دهغه پخوانیو دوستیو دیوځل بیاډاګیز کېدو او پخلې په خاطر به وه ،که نه تر پنجشیر نورې زیاتې مستحقي سیمي وي ،او بل داچي ولې دیوي خاصې منطقي په نامه ؟ ځکه هلته خداي مکړه کومه طبعي ټکه نه لوېدلې.

امریکا دتروریزم سره دمبارزي په نوم داروپایي هیوادو ،روسې ، بېله ایران څخه دافغانستان همسایه هیوادو ملاتړ تر لاسه کړ او داکتوبر په میاشت کي یي دیویشتم قرن دموډرنو الوتکو او بماوریوپه زور دطالبانو او دالقاعدي دسازمان دپټېدوپر ځایوشپه او ورځ مرګوني ګذارونه شروع سوه،امریکا په دغو بم اوریو کي وچ او لانده یو ځاي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

وسوځول .او دپښتنو داوسېدو پر سیمه په دې نامه چي طالبان پښتانه دي او دطالبانو سره به مرسته وکړي هم تر بمبارد لاندي ونیول ، په دښت کې چوپان او په کلي عادي خلک وویشتل سوه . کلي ،کورونه ، ،ژرندي ، کارېزونه اودکوچیانو خېمې ،پر لارو دسوارلیو ګاډې د بم اورونکو الوتکو او توغندیولخوا په نښه سول ،په زرګونو کورنۍ یې کلیو او ښارونو پرېښودلو ته مجبورکړه ،دولسونو دژوند اډانه یې خرابه او تباه کړه . په کابل ښارکښې یې هم دښار سهیلې او شمالي برخې ،دتلوېزیون غر (انتن)دبالاحصار او مرنجان تپه او یو مسجدپه بمانو او توغندیو کلک وویشتل ،په سلهاو انسانانوو ژول سوه .که څه هم دامریکا داشان کړنه په داخل او بهر کې دافغانانو داعترضونو او احتجاجونو سره مخ شول ، دامریکا وحشیانه خپل سري بمبارۍ یې وغندلې مګر دامریکا او دلوېدېځو هیوادو مشرانو وربانديغوږ هم ونه ګراوه . دسویډن دمالمو په ښار کي دسویډن افغانستان دکمېټې او افغانانو په ګډون مظاهري وشوې ،په همدغو مظاهرو کي هغو افغان ماشومانوسره دمرستي په خاطر چي دامریکا دوژنکواو ړندو ګذارونوپه پایله کښې یې دژوند هر څه دلاسه ورکړي وه مالي مرستي راټولي سوې ، دمالمو دښار په هغه تعلیمي موسسه کي چي ما سویدني ژبه لوستل دسویدني استادانو په همکارۍ مې تر 8000 زیات سویډني کرونه مرسته ټوله کړه ټولي پیسې چې دمالمو دافغانانو لخوا ټولي سوې تر دېرشو زروزیاتي وې . دامریکا او هغوی دمتحدینو له پوځې کړنو او عملیاتو څخه دا سې ځرګندېده چي شاته کوم پښتون دښمنه قوت وو ،او امریکایانو ته یې غلط راپورونه ورکول او هغوی یې دپښتنو داوسېدو پر ځایو بم اوریو ته هځول ،تر څو له یوې خوا پښتانه وځپل سې او له بلې خوا دپښتنو په زړونو کي دامریکا په مقابل کي کرکه او دنفراحساس راپیداسې ، تر څو امریکا او اروپایي هیوادونه دتل لپاره دپښتنو په مقابل کي حساس اوسې اودوي ته دشک په سترګه وګورې.

دا عملیات دومره درانه وه چي دلوېدېځو مطبوعاتو او ان دامریکا د CNN ټلوېزیون یو تن مفسر((فیشر)) وویل :دامریکا بمبارۍ دویتنام له جګړي نه وروسته ډېري درنې او زیاتي سختي وې ،ځکه شپه او ورځ په پرله پسي توګه یې دوام درلود.

په هغه وخت کي چي پر کابل او کندهار د بمانو او توغندیو باران ودروسې دولت اعلان وکړ چي شمالي ټلوالي لپاره یې پنجشیر ته ټانکونه ،توغندۍ او کلاشینکوفونه رسولي دې ،روسې غوښتل دموقع څخه په ګټه پورته کولو سره دنظار شوراتر غاښو په هر ډول وسلو سمبال کړي تر څو داړتیا په وخت کي وکولاي سي له ځان او روسې دګټونه دفاع وکړي ،همدغه مهال ازبکستان هم دجنرال دوستم څخه خپل ملاتړ اعلان . البته دا باید هېره نشي چي ترکیې تل خپلي ګټې دشوراي نظار په څنګ کي ددوستم په وجود کي لټولې دې او دهغه څخه یې تل ننګه کړې ده . همدا دلیل و کله چي دوستم دطالبانو له خوا ځغلول کېده سمدستي به ازبکستان او له هغه ځایه ترکیي ته تلی .دترکیې په تلویزیون کي ډېر ځله په پوځي لباس کي راښکاره سوی دی او کله کله دده څخه پداسي حال کي چي هیڅ دولتي واک یې نه درلود دیوه رسمي شخص په بڼه استقبال سوئ دی . د2001زکال داکتوبر په 20ورځ یو روسي پوځي جګپوړي جنرال ((پاپوف)) و ویل :موږ دشمالي ټلوالي سره په کافي اندازه کومکونه کړي ، دافغانستان شمال

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ دسیاسي اغېزې دنفوذ سیمي بولو ،او دافغانستان دراتلونکي دولت لپاره ښاغلی رباني یو مناسب شخص ګڼو.((امریکا ږغ راډیو)) دغو څرګندونو دا فهمول چې روسیه په هیڅ ډول حاضره نده په افغانستان کې پاکستان پلوه حکومت ومنې.

دکابل دښاریانوپه ګډون د ایران ،پاکستان او ملګروملتو دسازمان سره داتشویش پیدا سو چي دطالبانو تر وتلو وروسته به څوک په دې ښار کي واکمن کیږي ،ځکه درباني دحکومت دپخوانیو ناوړه اعمالو په اساس نه دکابل خلکو او نه هم ملګرو ملتو غوښته چي شمالي ټلواله دې په کابل کي حاکمه سې . کله چي دطالبانو ماته یقیني سوه ملګرو ملتو ،امریکا او لوېدیځو هیوادو پرېکړه وکړه چې هیچاته باید حق ورنکړه سې کابل ته پر خپل سر ننوزي.

دملګروملتو دسرمنشي ځانګړي استازي لخدر ابرهیمي او دهغه مرستیال فرانسیسوندرل لخواپه افغانستان کي دنوي حکومت درامنځته کولو په هکله پر پلان او طرحي جوړولو کار شروع سو . دبیلو ډلو ټپلو سیاسي او جهادي ګوندو او تنظیمو سره تماسونه ونیول سوه ، په دې جمله کې ددقبرس او روم جریانونه هم شامل وه . له بلي خواشمالي ټلوالي دموقع نه په ګټه پورته کولو سره ځانونه سره منظم او په شمال کي یې دامریکا تر هوایي بمباریو وروسته ولایتونه او کابل ته دننوتلو په هیله یو په بل پسې نیول . برهان الدین رباني چي دکابل تر تخت دلاسه ورکولو پې په تاجکستان ،ایران او روسیه کي شپې او ورځې تیرولې دنوامبر په 21 یې په تاجکستان کي دداکتر عبدالله سره دراتلونکي حکومت په هکله خبري وکړې . هغه دامریکا دهوایي حملو او شمالي ټلوالي ته دلاري دخلاصېدو په هکله معلومات ورکړ. په دغه وخت کي روسي یو ځل بیا په ګوته کړه چي دطالبانو تر سقوط وروسته باید استاد رباني دجمهوري ریاست واګي پلاس کي واخلي . دروسې ددغه ورانديز نه تاجکستان،ازبکستان او ایران ملاتړ وکړ ،مګر پاکستان دروسې له دغه نظر سره خپل مخالفت وښود . له بي بي سي اومسکو راډیو څخه زما شخصي یاداښتونه . دپاکستان لپاره هم دا دقبول وړ نه وه ،یوځل بیا هغه کسانو ته ددولت واګې پلاس ورسې کوم چي ددوي په زور یې دافغانستان دورانۍ او افغان ولس دسر په قیمت چي دتلفاتو شمیر یې تر یو میلیون اوړي واک تر لاسه کړ، خوهغوي دقدرت دتر لاسه کولوسره سمدلاسه پاکستان ته شا وګرځول ، دروسې ،ایران او هندوستان سره یي دوستانه اړېکي ټینګې کړې . په امریکا کي هم جمهوریت غوښتونکواو دموکراتانو سناتورانودبوش له اداري نه غوښتنه کول چي شمالي ټلوالي ته اجازه ورنکړي تر څو کابل ته ننوزي ،دبرطانیې صدراعظم توني بلیر هم علاقه نه لرل چي دا بدنامه ډله یو ځل بیا دکابل دښا دفاتح په توګه دغه ښار ته داخله سې.

دملګروملتو استازی لخدر ابراهیمي دشمالي ټلوالي له مشرانو سره خبري وکړې او هغوي ته یې دنړېوالو دا تشویش چي نه باید کابل ښارته داخل سي څرګند کړ ،ولي حالات دومره ګډوډ وه چي دامریکا دلیونیو راکټونو او توغندیو په اورولو مصروفه وه ،یو شمیر هیوادو لکه المان ایټالیا او انګلستان په دې هکله کار کاوه چي ډیر ژر دافغانستان دبرخلیک دټاکلو لپاره غونډه جوړه سې . له بلې خواافغان ولس دوحشي بمباریو له امله هک پک پاته واو دخپلو نازولو په ویر سرګردانه او فرېشانه وه ، دا دقدرت لیوالو وخت غنیمت وباله پر خپل سر دنومبر په 13ورځ دماذدیګر

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر شپږ بجو په هغه روسي پوځي لباس کې چي څو ورځي پخوا یې روسي چارواکو شمالي ټلوالی ته دګنډلو او ددوي په ا ختیار کي دورکولو خبر خپورکړی و)) 12000 ((وسله وال کسان دکابل په وینو لړلي او زخمي زخمي ښار ورننوتل او دکابل زورېدلو ښاریانو یو ځل بیا هغه مخان ولیدل کوم چي له لېدو نه یي نفرت درلود . په هغه لهظه چي دا ټلواله دکابل په ښار ورننوتل سمدستي فهیم ځان ددفاع ،یونس قانوني دکورنیو چارو او عبدالله دبهرنیو چارو وزیران اعلان کړه ،دمالي وزارت چاځکه وانه خیست هلته هر څه په ګډه چورسوې وه . ددغو مقامو دتر لاسه کولو پر سر یې دبن په کنفرانس کي هم دومره چنې ووهلي تر څو همدا مقامونه همدغو ښاغلو ته ورسېدل . برهان الدین رباني یو ځل بیا دکابل په ښارکي دمطبوعاتو او راډیو ګانو په وسیله خپل ږغ دارګ له ماڼۍ نه پورته کړ . فقط څلور ورځي وروسته تر هغه چي دا ښاغلې په کابل ور ننوتل دروسې دبهرنیو چارو وزیر سرګې ایوانف اعلان وکړ ، چي یو نفر پوځي او بل دسیاسي چاروجګپوړي کار پوهان کابل ته ولېږل سوه تر څو په کابل کي دهغه حکومت دچارواکو سره چي اوس پر وضعه مسلط دی، او هغه په رسمیت پیژنو لیدنه کتنه وکړې او دخپل مینځي مناسباتو دټینګولو په هکله بحث کوي . روسي پدغه د تلوارې سیاسي حرکت کولو سره امریکا او نړېوال دیوه تر سره سوې عمل سره مخامخ کړه او داسي یې وښودل چې دحکومت درياست مسله ختمه ده ، هغه دی رباني پردولت مسلط دی اداره یې جوړه.

دشمالي ټلوالي کابل ته داخیلېدل ، او پر خپل سر حکومت جول داروپا او امریکایي چارواکو دخوابدی سبب وګرځېده،کابل ته دشمالي ټلوالي ورتګ دیوي شورا تر جوړېدو وروسته چي امریکا پلان درلود په نظر کي نیول سوې وه .درباني داسي خپل سری ته امریکا او انګلستان داسي ځواب ورکړ چي دبن تر کنفرانس وروسته یې هغه ته یوازي د ((X))پریزیدنت لقب ور پرېښود او بس.

ملګرو ملتو،امریکا،برتانیې ،جرمني ،فرانسي دافغانستان لپاره د راتلونکې حکومت دجوړېدو ،اساسي قانون ،دمؤقتي او عبوري ادادرې ددندو او نورواړینو مسایلو دڅېړلو په منظور دالمان په وړاندیزدهغه هیواد دبن په ښارکي ددوې دخوښي افغانانو په ګډون دیوې غونډې دجوړیدو لپاره ګامونه ګړندي کړه سوه.

دملګرو ملتو د سازمان دسرمنشي استازی لخدر ابراهیمي په ایتالیاکي دمحمدظاهر شاه ،دهغه دکورنۍ دغړو او هغه له سلاکارانو سره وکتل په خبرو کي موافقه وسوه چي دبن په کنفرانس کي به دپاچا استازي برخه اخلي . په دغه وخت کي چي دظاهر شاه سره دنړېوالو په ګډون دافغانانو لیدني کتني زیاتي شوې ،موږ په اروپاکي دیو شمیر فرهنګي ټولواستازې دتلیفون په مټ سره سلا شو چي یو هیئت دي دافغانستان دمسلېدعادلانه حل په هکله دپاچا سره دکتلو لپاره روم ته ولاړ سي . دفرهنګي ټولنو پلاوی روم ته ولاړ له پاچا او دهغه دکورنۍ دڅو غړو سره یي دافغانستان دراتلونکي سرنويشت دټاکلو ،افغان ولس دغوښتنو زموږ دوړاندیزونو او یو شمیر نورو دعلاقي وړ مسلو په هکله خبري وکړې ، دښاغلي زرین انځور په وینادلومړې ځل لپاره همدغه پلاوي یو ټوک پښتو کتاب دپخواني پاچا کورنۍ ته ډالۍ کړ.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

په افغانستان او له هیواد نه بهر ټولو افغانانو ددې لپاره تلاښ کاوه چي دا ځل دبهرنیو هیوادو په مرسته او افغان رون اندو په مشوره او ګډون داسي یوه اداره جوړه سي تر څو افغانولس وکولاي سي خپل سرنویشت په خپله خوښه او دولس له ارادې سره ورته وټاکي . ددي کار لپاره زیاتورونې اندو افغانانو منلې تر ړي وکړې ،مګر له بده مرغه دتل پشان زموږ دهیواد دبرخلیک دټاکلو په هکله د هغو څخه چي دهیواد دودانېدو او ښېرازۍ سره یي علاقه لرل چا پوښتنه ونکړه، دافغانستان راتلونکې سیاسي سرنوشت یوځل بیا دابرقدرتولخوادافغانستان په راتلونکې اداره کي دغوښن ځاي دتر لاسه په خاطر د 2001د نومبر (27څخه دسمبر تر5) نیټې دالمان د بن د ښار د پترسبورګ دتاریخي هوټل دکنفرانسونو په تالار کې تر سختو امنیتي تدابیرو لاندي دګوتو په شمارڅوهغو کسانو په ګډون چي دوي غوښتل دتړلو دروازو شاته په جوړسوې کنفرانس کې و ټاکل سو. دکنفرانس کار او ټول جوړښت او افغانې مشروعیت دهیوادزیات شمیر نظر خاندانو او سیاسي څېړونکو لخوا تر سوال لاندې ونیول سو،او زیاتي نیوکي پري وشوې چي دا سلسله تر اوسه اوږیره وخته به دوام ولري.

دا ځل بیا دافغان ولس ټولي هیلې په ناهیلو بدلې سوې ،همدا دپردیو لخوا دحکمتونو دجوړېدو پایله ده چې اوس هم دمیلیارډو ډالرو په رالېږلو سره افغانانو دآرامۍ ګوله نه ده په خوله کړې.

د دکنفرانس کارچې دافغانستان په چاروکې دملګرو ملتو د سازمان د عمومي منشي استازي لخدر ابراهیمي او ددغه سازمان دویاند ښاغلي فوزی په مشرۍ پر مخ بیول کېده دامریکا دولسمشر ځانګړی استازي ښاغلي خلیلزاد ، دامریکا او روسیې دبهرنیو چارو وزیرانو کولن پاول ،ایګور ایوانوف او شپږو همسایه هېوادونو دبهرنیو چارو وزیرانوچي د (6+2) هېوادو په نامه هم یادیږی ،المان ،برتانیې ، ایتالیې،هالند اوجاپان استازو دکتونکو په توګه حاضر وه .دافغاني لورې نه په غونډه کي دشمالي ټلوالي استازي زیات واو هغوي داحمدشاه مسعود یو لوي عکس هم دغونډې تالار ته له ځانه سره وروړی ؤ،لوستونکي خبر دې چي دهمدغه کال دسپتامبردمیاشتي په نهمه نیټه احمدشاه مسعود دخواجه بهاالدین په ولسوالۍ کي دناپېژندل سو کسانو لخوا ووژل سو . خو داچي د شمالي ټلوالې استازو له ځانه سره دهغه عکس تالارته راوړ ټول حیران سول چي دا دځه لپاره؟؟؟

دبن په کنفرانس کې دګډون لپاره دغو ډلو ته دامریکا له خوا بلنه ورکړه شوې وه.

-1د روم دسولې دجریان استازي 9 نفره.

-2د قبرس دسولې دجریان استازي 3 نفره.

-3د اسلامي متحدې جبهې استازي 11 نفره.

-4دپېښاور دسولی له جریان څخه 3 نفره.

-5دمشاورنو او څارونکو په توګه 44 نفره.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا باید جوته سي چي داډلې په هیڅ صورت دافغان ولس داستازیتوب جوګه نه وې، ددوي دعوت دغه شان سرنویشت جوړونکې غونډې ته کاملا د بهرنیوهیوادونوداړیکو پر اساس تر سره شوی و . دا هغه اساسي جفاوه چي زموږ دهیواددبرخلیک دټاکل په وخت کي په دې نامه چي وخت حساس دی ژربايد هر څه تر سره سي دافغان ولس سره وسوه .ددغي لویې تیر وتني اویادځینو لخوا دقصدي او له دښمنیو څخه ډکي کړني دروند پېټی اوس دافغانانو ملا ماته کړېده.

دبن دکنفرانس ژبه فارسي وه ،اوهم دهغي غونډي ګډون کونکې کوم چې دافغانستان دراتلونکی په هکله یې پرېکړي کولې غوڅ اکثریت دهیوادد لږه کیو قوموااستازي وه،په ټوله دنیا کي دامعمول دی کله چې د یوهیواددسرنویشت او یانورو ورته سترومليې مسلو په هکله بحث کېږي نو دهغه دډیرکیو سره تر هر چا زیات خبري کیږي او دهغوي ګډون دشمیر په تله ضروري برېښي ،ځکه دهري پرېکړي په پلې کولو کې په طبعي ډول ډیره کې ډیر رول او نقش لري ،مګر دلته دهغه دښمنیو له مخي چي دنړی یو شمیر هیوادونه یې له پښتنو سره لري ونه غوښتل دغونډې اکثریت دپښتنوااستازي او په کل کې روڼ اندي او اهل خبره خلک وې . دغه حالت چي له یوي خوا پښتانو استازې لږ او له بلې خوا دکنفرانس ژبه فارسي وه پر پښتنو استازو بد تاثیر وکړ او هغوي له غونډې سره بایکاټ کولو په هڅه کې شول ، دتالار نه ووتل دغي مسلي ته تر هر چا زیات مرحوم حاجي عبدالقدیر متوجه سو و ، هغه دملګرو ملتو دااستازو سره دکنفرانس دژبي په هکله زیات جروبحث کړی وبلاخره هغه داحتجاج په توګه له غونډې دوتلو اعلان کړی و ،دهمدي ورځې دماذدیګر پنځو بجو شاوخوا وه چي ماته له جرمني څخه ښاغلې زرین انځور چي موږ دنورو سره په ګډه دغونډې کار څاره تلیفون وکړ او دا جریان یي راته ووایه ، ماته یي وویل چي دحاجي صاحب قدیر سره وږغیږه او هغه پخپل نظر پوه کړه ،ماورته وویل چي زه دحاجي صاحب سره بلد نه یم زه به څنګه ورسره وږغېږم که ورسره بلدیې ته خبري ورسره وکړه ، داسې پوه سوم چي انځور صاحب هم خبرې ورسره کړې ،ماته یې په ځواب کې وویل هغه تاپه غیاب کي پېږنې دا((0049 171 549 1822 ((دده دموبیل نمبر دی وېې لیکه او ورسره خبري وکړه . ما سم دستي نمر ولیکل او دمرحوم حاجي صاحب سره مي خبري وکړې په خبرو کې راته معلوم سوه چي وطن او افغانان ټول له یوه مخه په هر قوم اوهره ژبه چي خبري کوي پرګران دي هغه ماته په دغه غونډه کي دیوشمیر استازو دسپین سترګیو او شرارت لنده قیصه وکړه ،تر کومه ځایه چي زه پوهېدم مااوهغه خبري سره وکړې او هغه ته مي وویل چي موږ دبن دکنفرانس دجوړېدو پلویان یو خو په دې شرط چي دکنفرانس دجوړېدو موخه په افغانستان کي داوسنی کشالي دسیاسي عادلانه حل لاره لټول وي ،ولې که هدف دا ځل بیا له بن څخه پر افغانولس دیوې داسې پرېکړې او لاس پوڅي اداري تپل وي چي افغانستان ته نوې بدمرغی‌په خپلو زړو او پېژندل سوو څېرو له ځانه سره راوړي ښه داده چي دا کنفرانس هیڅ دایر نسې . په اخیر کي مي ورته وویل موږ په غونډه کي دټولو هغوکسانو سرسخت پلویان یو کوم چي دوطن دعمومي مصالحو او ګټو دساتلوپه خاطر په کنفرانس کې خپل اواز پورته کوې ، تاسو ډاډه اوسی موږ هم حالات څارو،ستاسو له معقول او هغه ملي دریځ څخه چي په هغه کي دوطن او خلکو ګټي نغښتي وي په ټول قوت ملاتړ وکوو،په پام کې لروپه اروپا کي دافغاني روڼ اندو په ګډون پدغو نږدې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورځوکښې په فرانکفورت کې غونډه جوړه سي تر څو هلته ټول افغانان دهیواد دراتلونکي په اړوند خپل نظر څرګند کړي . په همدغه ورځ ډېر ژر دهغه سره دبي بي سي راډيو مصاحبه جوړه سوه او هغه په مرکه کې ټولي خبري نړېوالو ته بربنډې څرګندي کړې ،له هغې ورځي دشمالي ټلوالي اومرحوم حاجي قدير تر منځ مناسبات تاريک سول .دهغه تر مرګه ماهغه سره دهغي شپي په ګډون چي دده په وينااله تورخمه دوروستي ځل لپاره را اوښت دهمدغه موبيل تليفون په وسيله څو ځله دمسايلو په هکله خبرې کړې اونظرونه موسره شريک کړي دي . اوس دي هغه خداي وبخښي او روح دې ښاد وي

غواړم يوه ټکي ته ايشاره وکړم ، ټولو فرهنګيانو او فرهنګپالو په افغانستان کې د تکنو کراتانو ،ملي اوسياسې شخصيتونو او هغو چي کولاې يي سول هيوادته له جګړې په ميراث راپاته بدمرغيو څخه نجات ورکړي په دولتي اداري کې دګډون غوښتونکي وه.

په جرمني کښي دفرهنګيانواو روڼ اندو لخوا دبن دکنفرانس ځاي ته نږدې درنده غونډه دايره سول دهيواد په راتلونکې اداره کي دتکنوکراتانو اونورملي شخصيتونودګډون څخه ملاتړ او دجنګسالارو يو ځل بيا واک ته رسولو پر ضدشعار دغونډې اساسي موخه وه ،دبن دکنفرانس دتالار نه مصطفي ظاهر او پاچاخان ځدراړدغونډې برخه والوته راغلل او دهغوي دغوښتنو او وړانديزونو تر اورېدووروسته يې هغوي ته وعده ورکړه چي ديو افغان په توګه به دوطن ملي ګټي په پام کي نيسي . دمخکنې پلان له مخې په اروپاکې دفرهنګيانو او فرهنګپالو په زياردجرمني دفرانکفورت په ښارکي ددسمبر په لومړۍ ورځ دتر ((نهه سوه)) زياتو روڼ اندو په ګډون چي دامريکا او ټولو اروپايې هيوادو دفرهنګي ټولنو استازو او نورو علاقمندانو برخه درلوده ستره غونډه جوړه سوه.

ديادولو وړ يې بولم چي ددغې درنې غونډې لګښت دځوانو وطنپالو نثار احمدشېريندل او خالد احمدديانې په مالي مرسته برابره سوې وه ، غواړم ددوي دنومو نو په ذکر کولو سره وښيم چي ښه او دوطن لپاره چوپړ دهيچا نه هېرېږي .

دهمدغه کنفرانس د پرېکړو په اساس دغيري متجانسو او مختلفو نظرياتواو عقايدو لرونکو په ګډون چي اکثريت يې افغان ولس ته د قبول وړنه وه يوه اداره د ((موقتي اداري)) په نامه جوړه شوه او ښاغلی کرزی ددغي اداري دمشر په توګه وټاکل سو. دهمدغې مؤقتي اداري په وړاندې پس له هغه چې اوبه تر ورخ تېرې شوي و ې دومره ستري او دېرې مودې دندې په نښه شوې چې له هغه لمړی ورځې هر هوښيار او پوه سړی پدې پوره پوهېده چې دا اداره او دا دندی ډېری سره ليري دي . له بلې خوا ددغودرنو دندو سرته رسول هغه چاته سپارل شوي وه چې داټولې بدمرغی دغه ملک ته دهغوی لخوا ډالی سوي وې . په هر صورت دبن دپرېکړو په اساس دموقتي اداري په دوران کي يوه استراري لويه جرګه د((2002 دجون په 22)) نيټه جوړه سول . دجرګې پاله ښاغلې کرزې ته دعبورې اداري مسؤليت په غاړه ورکول اودحکومت نوې وزيران ټاکل و. عبوري اداري هم همداشان هغه څه کول

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي دوي غوښتل . پدغه دوره کې دبن دکنفرانس دپرېکړو له مخي داساسي قانون لپاره کميسيون جوړ سو ،دمطبوعاتو او سياسي ګوندونو قوانين دښاغلي کرزي دفرمان له مخي اعلان سول ، ددغه قوانينو اعلان ، دولسمشرۍ او ملي شورا ټاکنې پدا پخوکلو کي يوازنۍ لاسته راوړني دي .په عبوري اداره کي جنګسالارو او تنظيم سالارو غوښن مقامونه تر لاسه کړه کوم چي دهمدي لپاره ئی شپه او ورځ تلاش کاوه ، په دولتی ادارو کښی پوهو او لايقو کسانو ته ګمارل يو ځل بيا هير شوه. پر دغو ټولو سر بيره يې دحکومت له نوۍ تشکيل سره ناخوښي ښکاره کول ،البته دليل يې داو چي دغو ښاغلو غوښتل هر څه پخپل واک کي ولري، په پښتو کی يو متل دی وايی :�کونډی هم ژاړی رنډی هم ژاړې ، هغه چی نن ئی راودکړې هغه په ناورين ژاړي� . دهمدوی په واکدارۍ کښې په لسهاوو زره وړ مسلکی او دپوهی خاوندافسران ،کارپوهان،معلمان، ملکی مامورين، انجينران ، ډاکټران نر اوښځې له کاره ګوښه شول،هغوي دخپل اولاد لپاره ديوې ګولې ډوډۍ دپيداکولو پخاطر دکابل نه تر پښاوره،ايران ،ډوبۍ او مسکو بازارونوته پلنډيتوب ، ورځنۍمزدورۍ او ختګرۍ په خاطر ورسول.

دعبوري اداري ددندوپه اساس داساسی قانون دتصويب لپاره لويه جرګه راوغوښتل شوه ،داجرګه دتيري جرګې په پرتله دقدرت پر سر دسياليو اوهيوادسره ددښمنۍ په کچه ډيره تاريخی وه . تر شلو ورځو زيات ئی د وام وکړ ، ځکه پدی جرګه کی زياتی چني ووهل شوي،پرخوله مهرونه ولګيدل،هر چا غوښته خپل واک ا وقوت دافغانانو او بهرنيانو ننداري ته وړاندی کړی، نړدي ؤ چی جرګه بيله کومی پريکړی پاي ته ورسيږي ، د بهرنيانو ئی کور ودان چی خپلولاس پوځو ته يی غاښونه و چيچل او هغوي ئی يو ډول جوړجاړي ته وهڅول ترڅوجرګه د يو پايلې په لرلو سره پاي ته ورسيږ ي ،هير بايد نشي چې په همدې جرګه کښی دافغان ولس دلوي اکثريت دروا او مسلمو حقو قو پر خلاف پريکړې وشوې او داسی اساسی قانون تصويب شو چي تر هيڅ ښه ولې دپلی کولو پايلی به ئی زيات ناندريز وي

په 2002زکال دجنوري د مياشتي په21نيټه دجاپان دتوکيو په ښارکي دمرسته کوونکو امريکايي،اروپايي هيوادو ،نړيوال بانک،داسيادپرمختيا بانک ،دملګرو ملتو وجهي صنوق،جاپان ،سعودي عرب ،روسې هند او ايران په داستازوپه ګدون لويه غونډه جوړه سوه ، دنړۍ زياتو هيوادو دهر اړخيزو مرستو وعدې وکړې ،په مليارډو ډالر افغانستان ته راغلل . په 200زکال دمارچ په 31نيټه د پنځوسو هيوادو دبهرنيو چارو دوزيرانو او استازو په ګډون په برلين کي دافغانستان سره دمرستو کولوپه خاطر بل کنفرانس داير سو ،پدغه کنفرانس کي کرزي د 28ميليارډ ډالرو مرستو دتر لاسه کولو وړانديز وکړ ، وروسته پرېکړه وسوه پر پخوانيو وعده سوو مرستو سربيره دي د افغانستان سره نور 8,2 ميلياردډ ډالره مرسته وسې . خو متاسفانه افغانانو ته کوم څه پکښې وه نه رسېدل ،غټه ګټه يې چې هره ورځ يې چارواکې يادوي دکندهار کابل سړک دی ، هغه هم پسله شپږمياشتوبيا جوړونې ته ضرورت پيداکړ ،او يادا چې ځيني چارواکي وايي موږ هر کلي ته نږدي ديرش زره ډالرو په ارزښت دبيا رغوني لپاره په مصرف رسلې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

،ماته څه موده مخ کي يو افغان چي تازه له وطنه راغلی و قيصه کول ،ويل يې کله چي په راډيوکي دولتي چارواکي ولس ته دخدمت خبري شروع کړي پخوا به يې پرې خندل مگر اوس راډيو گوله وې ،موږ نه پوهېږو چي ددغو پروژو ثمره ولي سيلابونه يوسي ؟؟،او ولي په کال کې تر يو ميليارډ زيات دپلاستيکي شيانو درانيولو لپاره پاکستان گټه تر لسه کړي ، داچي ايران ، چين ، ډوبۍ او نور هيوادونه ته ځومره پيسي دهمدي تجملي شيانو درانيولو لپاره لېږل سوي که يې سړی حساب کړي پر بدن يې وربښتان جگ جگ دريږي . موږ هر څه لرو خو هيڅ نلرو او تر غوږوبه که خير و دهمدغو نا عقبت اندېشو مسؤلينو دکار په برکت په بهرنيو پورونو کې ډوب سوا!!!

ځرنگه چي دافغان ولس دبرخليک خبنته دبن په کنفرانس کي کړه ايښودل شوې ده ،درون اندو او خواخوږو په عوض ټوپکمار او جنگسالارو ته دولتي واک پلاس ورکړه سو ،او پر قدرت باندي ددوي پاته کېدل دوام لري نو هرومرو به تر ځوچي داکسان او همداتنظيمونه وي په هيواد کي به دهر اوښتون دمانۍديوال کوږ وي . هغه دلوي شاعر شعر دی چي وايي : سنگ اول چون نهد معمارکج تا ثر ياميرود ديوار کج

دمطبوعاتو قانون تصويب د يوازني نسبي مثبت اوښتون په توگه دهغو نيمگړتياو پر اساس چي لري يې په عمل کی پلی کول ستونزمن شول، مثلادمطبوعاو آزادی يو وازی دا معنا نلرې چی په سلهاوو ورځپاڼی نشرات وکړی ،مختلفي تلويزيونی او راډيويي دستگاه وې فعاليت ولری، مهمه دا ده چی داخپرونی په هيواد کښی دآزادی، دموکراسۍ ،سولی او امنيت دټينگښت ،ځوان نسل دعلم او تخنيک په برياوخبرول اوافغان ولس يوپر مختللي متمدن او معقول ژوند ته هڅول وې . له بده مرغه اوس دغه دډله ايزي خبرونی وسيلې دحقايقو دانعکاس توان نه لري ،هغه کسان چه هغوي عملاً دافغان ولس دگټو پر خلاف کړني سرته رسوې ،رشوت خوري ،دخلکو پر ملکيتو تعرض کوې ،ملي شتمني لوټوي ،دتارياکو او هيروئېنو تجارت کوې په هيڅ ډول ځانته دهغوي دافشأ کولو جرات نسي ورکولاي . دوي دبنسټپالو جنگسالارو او تنظيم واکو،دپلانونو دپلي کولو ناوړه پايلې نسې برملا کولاي ، تر اوسه په هيوادکې ځوک خپل نظر اوعقيده نسې ځرگنده ولاي ،هر څه چي دچارواکو ،جنگسالارو او تنظيم واکانو خوښ نه وې تر سره کونکې يې سمدلاسه په کفر او داسلامي احکامو څخه په سر غړونه تورن کېږي . همدا اوس ددموکراسۍ څخه ددوي په گټه دتعبير په اسا س هر لهظه ليکوال،خبر لوڅ ،هنرمند، فرهنگيان اود خپلواک اند خاوندان تر جدي دتهديد او توهين لاندي شپې ورځې سباه کوي ، دهغوي خبرو او وړانديزو ته ځوک غوږ نه نيسې او نه يې هغوي له ډاره اظهارولاي سې.

بلې په هيواد کي ولسمشر وټاکل سو ،دادی نن سباه دملي شورا دټاکنو پايلې چي دپيسو او درغليو و تهديد په زور دهمدغو دموکراسۍ او ملي گټوخلاف کسانوونډه به پکې زياته وي پداسي حل کې روښانه کيږې ،چي دافغانانوغوڅ اکثريت له ولسمشر نه خفه اوملي شوراته دټاکنو بهير په مختلفو بڼو دگټونکواوبايلونکولخوا دلاس وهنو او درغليوتر نيوکو لاندي دی . بيچاره او دربدره ولس اوس پوهيږې چي دوي به دکوم ډول پارلمان درلودونکي وې .په رښتيا سره هغه ارزوگاني چې ولس دبن دکنفرانس دپرېکړوله پلي کيدو څخه لرلې يو په بل پسې په ناهيلو بدلي سوې.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبن دکنفرانس دپریکړوله مخي دعبوري ادادرې چي دپارلمان تر لومړۍ غونډې پورې يې معياد اوږد دی اساسي دندې په افغانستان کې بيله قيداوشرط نه دوسلو ټولول ،دملي اردو،ملي پوليسو اوملي امنيت ادارو پر سمبالتيا سر ببره پدغو اداروکي دتشکيل له مخي دپوهو اومسلکي افسرانو ګمارل ،هغه چا ته چي لاسونه يې دافغانستان دبې ګناه خلکو په وينو سره او دعامي شت منۍ په لوټولو او ملي خيانت متهم وي له حکومت څخه شړل ،دښځي او ماشوم دحقوقو تظمين ،دکوکنارو دکرلو او هيروئينو دسوداګرۍ مخنيوی ، دبهرنيو مالي او مادي مرستوڅخه په استفادې سره دهيواد په ښارو او کليو کې دبيارغوني کار،دښونې او روزنې رواج ، دهلکانو او انجنو لپاره وښوونځۍ اوعالي تحصيلاتو مؤسسو ته دتګ امکانات برابرول،روغتيايي خدمتونه ،ديوې سالمې دولتې ادادرې جوړول ، کار دکار واهل ته سپارل ،په دولت کې دافغان ولس له ستوني څخه دپخواني قوماندان ،پاټکوال ،تنظيم سالار او جنګسالار لاسونه لنډول په ګوته شوی وه،له بده مرغه دايوه دنده هم چي افغانستان به يې له همدا اوسني حالت او بې امنيتيو څخه ژغورلۍ واي تر سره نه شوه.

ددواړو لويو جرګو جوړېدل اواساسي قانون تصويب دافغان ولس دګټو پر خلاف د مصلحتونو پر بنأ تر سره سول ،جنګسالار په نوي بڼه ،پاټکوال او محلي قوماندان په دولتي جامه ،ددموکراسۍ او متمدني ټولنې دجوړېدو،دښځې او ماشوم دروا حق ،دبيان او عقيدې دآزادۍ مخالفين دقضاوت کونکوپه توګه ،داړمارو او چپاول ګرو ددولتي کارپوهانو په نومونو پر دغه زوربېدلي ولس دانږدې پنځه کاله حکمرانې کوې،او څوک يې مخه هم نسې نيولای . دکوکنارو کرل ددولتي جګپوړو چارواکو دبربنډې او نيغي لاس لرنې اودهېروئينو دپټې دسوداګرۍ نه دګټې ترلاسه کولو په خاطر ددې پر ځاې چي کم سي ورځ په ورځ زياتيږې دنړۍ په سلو کې 87 ترياک زموږ په هيواد کې تو لېدېږې،افغانستان اوس دترياکو او هېروئينو دتوليد کونکو هيوادو له جملې څخه لومړنۍ هيواد دی چي په دومره پيمانه انسان وژونکی توکی توليدوې ،ددې ګټه په ميليارډوډالره ده مګر دا پيسې هيروئنوسوداګرهيواد ته نه راوړې دخپلو نازولو او يا له دې ډاره چي ممکن کومه ورځ ددغه کړېدلي ولس دصبر کاسه ډکه سې او ديو ملي پاڅون په نتېجه کې يې له هيواده ورک کړې په بهرنيو بانکو کښې ساتې . ځکه هم داښاغلي نه غواړې چي افغان ولس دې په نس موړ سي او يادې دلته زراعت ،صنعت او مالداري پياوړې سې . د افغانستان دخلکو بې وزلی ددوي په ګټه ده ، دنړيوالو دمعلوماتو پر اساس افغانستان دنړۍ د 187هيوادوله جملې څخه 173هيواد دی .دادۍ دهېروئينو اوکوکنارودخرڅلاو او توليد له درکه افغانستان ته دزياتو پيسو برکت.

د2001زکال دسپتمبر ديولسمي نه بيا تر ننه پوري زموږ دولس تاريخي دښمن پاکستاني چارواکو له دغوناخوالو، نيمګړتياو اوددولتي چارواکو نه دافغانانو دخوابدۍ څخه پوره ګټه اخيستې تر اوسه په برى دالقاعدې دتروريستي سازمان ،په پاکستان کې دنورو بنسټپالو سازمانو دمشرانولکه مولانا فضل الرحمن پشان خلکو په مدرسو کې هغه کسان چي مغذونه يې مينځل سوي او فناتيک ځيني جوړ سوي وې د افغاني بنسټپالواو طالبانو په وسيله زموږ په وطن کې دبې امنيتۍيو او نا ارامۍ يو داور لمبې تازه ساتې . له 1972زکال نه راپه دې خوا دپاکستان آي آيس اې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

او پوځي استخباراتو په افغانستان کې دومره ریښې ځغلولې چې نور سل کاله به لاهر حکومت چې په افغانستان کې جوړیږي پاکستان به په هغه حکومت کې هرو مرو خپل کسان ولري . پدې باید هر هغه ځوک چې په رښتیا ځان افغان بولي پوره پوه وې چې پاکستان دتاریخ په اوږدو کې له هغه ورځې چې له انګلیسي مور نه دهند په خاوره کې زیږیدلی دی د افغانستان او افغان په مقابل کښې یې دبیطرفی او دوستی د سیاست پر ځای زموږ په خاوره کې دبې شرمانه سیاسي او وسلوالو لاس وهنو او دسیسودپلې کېدو څخه ندی ستړی شوی .په زیاته خوښی سره یې ددوستی تر نامه لاندې دافغانستان دبربادی او ویرانی ننداره کړېده ، پر افغان وژنه ، ربړېدنه او ژړا یې خوند اخیستی.!

پاکستان تل ددوستی او اسلامي اخوت تر نامه لاندې خپل کرغیړن سیاسي ،اقتصادي او فرهنګي دښمنانه پلانونه دافغان ولس پر خلاف متاسفانه دافغان په وسېله پلي کړي او دا لړی په زیاته هوښیاری همدا اوس هم روانه ده.

یو فلسفي اصل دي که دولت او حکومت ونسې کولاي دخپل رعایت یعني عام ولس غوښتنو ته مثبت ځواب ووایې ،ولس ناراز او خوابدی وې په هغه صورت کي هر مخالف ځواک په ډیره اسانی سره کولاي سې ولس دخپل دولت پر خلاف راوپاروې . پاکستان ددغه ټکې په پوهېدو سره دخپلو استخباراتې شبکوپه وسیله چې په افغانستانکې یې کمی نسته اوس دخپلو لاس پوځو په وسیله دامریکا او امریکا پلوه دولت سره دجهاد په نامه افغانستان ته دترهګریاوو وسله والو بریدونو دسرته رسولو لپاره را استوې ، دلته علاوه پر دغه چې امنیتې حالت یې له سخت ګواښ سره مخامخ کړی دی بې ګناه افغانان وژني . همسایه هیوادونه دهغه جملې په ځانګړې توګه ایران هم دخپلو سیاسې مذهبي او ژبنیو اړیکو او هغو تنظیمو په وسیله چې په ایران کي دافغانستان لپاره جوړ سوي وه دخپلو سیاسې او اقتصادې موخو ته درسېدو لپاره دوامداره مداخلې او لاس وهني تر سره کوې چې دعامو خلکو له نظره پټې نه دې پاته . ایرانې اخندان غواړې د امریکا سره خپله دښمنې دلته زموږ په هیواد کي دافغان معصوم انسان دژوند په قیمت تر سره کړې هر ځومره چې امریکاپه افغانستان کي ښکیل پاته وې په هغه اندازه دایران په ګټه ده تر ځو ایرانیانو ته وښې وګوری امریکا په افغانستان کې څه وکړه چې له ایران سره به یې وکړې په یوه خبره دافغان ولس په بدبختی کې ددغو اخوندانو داقتداردوره اوږدېږې.

کله چې دامریکا لخواطالبان اودالقاعدي سازمان وځپل سوپاته شونې یې له افغانستان څخه پداسي حال کې چې ټولو لیدل پاکستان ته وکوچېدل او یاپخپله په هیواد کې دڅه مودې لپاره غیرې فعال پاته سول ، هغه چې ولاړل هلته یې پسله څه مودې ځانونه دوباره منظم کړه او دپاکستانې استخباراتو لخوا ورته دپټېدوټاکلې ځایونه په ګوته سول . ماته دوه کاله پخوا یو افغان چې دپاکستا څخه راغلیوویل ((د طالبانوله کښته نه تر پورته ،عرب او نور ټول هغه چې په افغانستان کې دامریکا پر ضد جنګ ته راغلي وه ،کله چې یې ماته وخوړه پاکستان ته راغلل ټول دپاکستان په ښاروکي چکري وهې ،کورونه ، دفترونه لري او تبلیغات کوي . باید وویل سې چې دطالبانو اوالقاعدي جګپوړې همدا اوس هم ټول په پاکستان کې اوسې . د یولړزیاتوبېلګوله مخې دا باور پیداکیږي چې پاکستاني چارواکې له

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره درواغ وايي او دوه مخې سياست چلوي ،امريكا او نړيوالو ته وايي موږ ته پيسي او وسلي راکړې چي تروريستان په وځپو مګر دوي هغه پيسې او وسلې بيا تروريستانو ته ورکوي او افغانستان ته يې زموږ سره دډيورنډ دکرښې پر سر دتاريخي دښمنۍسرته رسولو لپاره رالېږي.

دپژواک دخبري اژانس سره جنرال بابر په يوه مرکه کښې دخپل رهبرضياألحق څخه په سر ټکولو سره چي ګواکې تر دغه زيات يې بايد دافغانستان په کورنيو چارو کې مداخله کړې واي له پټو رازونو پرده داسي اوچتوې وايې : ((زموږ له ټولو مشرانو سر ښې اړيکې وې،،له استاد رباني سره مو هم د1973زكال څخه اړيکې درلودې،خو کله چي په 1992زكال مجاهدينو داستاد رباني په مشرۍ په کابل کې واک تر لاسه کړ ،نو له پاکستان سره يې اړيکې ښې نه وې چي لامل يې دپاکستان دپخوا نې ولسمشر ضيأ الحق ناکامه پاليسي او پلانونه وو،افغان مهاجرين يې په اوو تنظيمو ووېشل او په خپل سر يې له عربو او نورو مسلمانو هيوادو څخه دمرستو په راټولولو پيل وکړ ،بله داچې ضيأ الحق بايد دپروفيسر رباني په مشرۍ کې له افغانستان څخه بهر دافغانانو يو عبوري حکومت جوړ کړي واي،خو ضيأ الحق دا کار ونه کړ)). بلې جنرال بابر بايد خفه وي ځکه لومړۍ خو همدغو دتنظيمو رهبرانو ضيأ الحق ته دستر مجاهد خطاب کاوه او بابر يې هېر وو،دوهم دا چي بابر او هغوي چي بابر يې استازيتوب کاوه غوښتل کله چي استاد رباني دوي دکابل پر تخت کښېناوه هغه دډيرو پخوانيو اړيکو له مخې چي پاکستانيان په خبر لانه وه دروسانو پلوۍ حکومت جوړ کړ ، ضيأ الحق بايد يو ځل بيا لکه دمرحوم نجيب الله په وخت کې ، له افغانستان څخه بهر دتنظيمو درهبرانو څخه يو جلا وطنه حکومت جوړ کړې واي ،او هغوي يې په افغانستان کې واک ته رسولې واي ،چي بابرخيلو بيا دضيأ تر مرګ وروسته دا کار وکړ .اساسې خبره داده چي دپاکستان دداټولوهڅاو تلاښو محور دادۍ چي په افغانستان کې داسې ډله او يا تنظيم په حکومت کې واک ته ورسوې تر څو دهغوي په مټ دډيورنډ دکرښې په رسميت پيژندلو او برخليک ټاکلو مسلي ته دپاي ټکې کښېږدې.

يو امريكا يي پوځي چارواکې دآزادي اروپاله راډيو سره په مرکه کښې وايي : . . . پاکستان او دهغه امنيتي سازمان (آي آېس آي) اوس مستقيم دطالبانو پاته شوني ،دالقاعدي سازمان او ګلبدين حکمتيار حمايه کوي . زموږ دراپورونو له مخي داډلي په پاکستان کي پټي سوی دي ،اوپه افغانستان کي دپاکستان په اشاره تخريبکارانه کړني کوې . ښاغلي کرزي د2002 دسپتامبر په مياشت کي پر پاکستان رسمي تور ولګاوه چي هغو ګلبدين ته پناه ورکړې او همداډول دالقاعدې سازمان دپاکستان له خاوري دطالبانو په وسيله زموږ په جنوبي او جنوبي غربې سيمو کي دافغانستان او ائېتلاف دقواو پر خلاف وسله والي غلچکې حملې کوي.

دامريكا دپوځونو نطاق په همدغه کال اعلان وکړچي طالبان او دالقاعدي سازمان دبيا جوړوني په درشل کې دې او دحکمتيار سره يي يو ځاي دامريكا او افغانستان دحکومت پر خلاف جهاد اعلان کړې.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځرنګه چې دافغانستان په کورنیو چارو کې دګاونډیو هیوادو لاس وهنې دطالبانو دله منځه وړلو په موده کې ډیرې زیاتې سوې د2001زکال ددسامبر په میاشت کې دهمسایه هیوادو سره دنړیوالو نورمونو په فام کې لرل ، یودبل په کورنیو چاروکې دمداخلو او لاسوهنو دبندېدو په خاطر یو سند چې دکابل داعلامیې په نامه یاد سو دافګانستان او ګاونډیو هیوادوتر منځ لاسلیک سو . مګر دزمان واقیعتو یو ځل بیا وښودل تر څو په بهرنیو پورې تړلې له واکه بې واکه نسې داسې او دافګانستان په اړوند دنه لاس وهنو موافقه دسوپر پاور امریکا او ملګرو ملتو دامنیت شورا تر مستقیمې څارنې لاندې نه وې دګاونډیانو،لیرېې پرتو هیوادواو پاکستان مداخلې او لاس وهنې به دوام ولرې.

که له هغه نه وروسته چې په افغانستان کې دښاغلې کرزي په مشرۍ مؤقتې ادارې په کار پیل وکړ او پاکستانې استخبارات وتوانېدل په خپله خاوره کې د طالبانو ، القاعدې سازمان او ګلبدین حکمتیار تر منځ اسلامې متحدې جبه جوړکړې . پاکستانې استخبارات او بنسټپاله مذهبې ځینې رهبران په دې نامه چې بهرنیانو افغانستان اشغال کړې او هلته اسلام ته توهین کېږي ، امریکا داسلام دښمن هیواد دی،په افغانستان کې امریکا پلوه کسان حکومت کوې ،دخپلو تر بیه سوو په وسیله په وسله والو حملو او بریدو پیل وکړ، تر اوسه په افغانستان کې یوه ورځ هم نه ده تېره سوې چې څو تروریستې حملې دې نه وې اجراسوې ،که دپنځوکالو ورځې وشمیرو 1825ورځې کیږي که هره ورځ په اټکل توګه څلورنفره مړه سوې وې نو شمیر یې ((5900))تنو ته رسېږي دا په دې معنې چې دپاکستان سره زموږ ګاونډیتوب افغانستان ته بیله جګړې داعلان څخه ددومره انسانانو دژوند په قیمت تمامېږي، دا چې نور به څومره افغانان په خپل وطن کښې ددې لعنتې کرښې دسرنویشت دټاکلو قربانیان سې تر اوسه څوک نه پوهېږې . وکرزي ته لاد مبارکۍ ویلو مراسم نه وه خلاص سوې چې د 2002ز کال دجنورې دمیاشتې په څلورمه ورځ ګردیز ته نږدې پر افغانې او بهرنیو ځواکونو حمله وسوه چې په هغه کې پر افغان سربیره یو نفر امریکایې عسکر هم ووژل سو، دا لومړۍ امریکا یې عسکر و چې په افغانستان کې یې ژوند دلاسه ورکړ.

دهمدغه کال دفبروري په 25ورځ محمد خاتمې دکرزي نه دموقتې ادادرې دمشر په توګه استقبال وکړ مګر تر دغه دولس ورځې مخکښې یعنې دفبروري په 10 مه ورځ افغانې سر تېرو په شینډنډ کې دایرانې ګارد جنرال داتو نفرو سرتیرو سره یو ځاې ونیول او امریکا یې ځواکونو ته یې وسپارل ،دهمدې میاشتې په 22نیټه دکابل ښار په غرب کې پر برتانیایې عسکرو حمله وسوه ، دفبروري په 19 نیټه په خلم کې دتر هګریز بریدپه نتیجه کې څلور افغانان او یو دمرستندویه ټولنې کارمند ووژل سوه.

د2002زکال داپریل دمیاشتې په پنځمه ورځ دکورنیو چارو وزارت او امنیت اداري لخوا160نفره دګلبدین دطرفدارانولخواددولت پر ضد دکودتا په نامه ونیول سوه.

پاکستان له یوې خوا دافغانستان سره ددوستۍ خبري کوي او ائیتلافي قواوته دروغجنې وعدي ورکوې چې ګویا دوي دتروریزم او په اافغانستان کې دنااړامیو دعامیلینو پر ضد مبارزه کې هر اړخیزه تلاش کوي ،کله چې لومړۍ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځل 2002زکال داپریل په درېیمه پرویز مشرف افغانستان ته دیوي لنډي کتني لپاره افغانستان ته راتلې ژورنالستانو ته وویل : پاکستان به هیڅ وخت دافغانستان په چارو کي مداخله ونکړي .داپه داسي حال کي وایې چې دطالبانو یو مشهور قوماندان ملا جانان یو ژورنالست ته په خبرو کي وویل ،اوس موږ تر بل هر وخت منظم یو او تر(((40زرو زیات کسان دتیارسۍ په حالت کي لرو که ضرورت سي هغه لهظه جنګ ته وردانګو ،دا کسان اوس افغانستان ته نږدې دپاکستان په غرونو کي اوسېږي ،موږ له هغوي نه کوچنۍ ډلې افغانستان ته دعملیاتو لپاره لېږو.

یو وازې په 2003زکال دجون په 29مه په ننګرهار،جولاي په دوهمه ، پنځمه او اتمه ومهمندو په سیمه ،دجولاي په 13مه دمهمنداجنسۍ ته نږدې ،داګست په 17مه چمن ته نږدې دافغانستان او پاکستان دسرحدې قواوو تر منځ وسله والې نښتې ځکه وسوې چې هر ځل پاکستانیانو تیرۍ کړې و. دسپتمبر 13نیټه ښاغلې کرزې په خپله یوه وینا کې دپاکستان او په پاکستان کې د مذهبې رهبران دطالبانو په حمایه او افغانستان ته

دهغوي په رالېږلو ترن کړه.

دافغانستان حکومت څو ځله ددطالبانو دمشرانو او قوماندانانودنومو لیست پاکستاني چارو ته لېږلۍدۍ خو هغوي دتل پشان غوږونه کاڼه اچولي دي ،یوازي که دامریکا او نړیوالو تر زیات سیاسي فشار لاندي راسي بیانو هغه کسان چي نور یي دوي نه شي ساتلاي قرباني کوي او دنیولو اعلان یي کوي لکه لطیف الله حکیمي او نور ،دا په واقیعت کي هغه کسان دي چي نور دوي بایدپاکستان قرباني کړې . وایي ((درواغجن دي درواغ وایې او هوښیار دي قضاوت کوي)) ،دابه څوک ومني چي لطیف الله حاکیمي دورځې لس ځله دپاکستان له خاوري په غڅ ګمان له خپله دفتره چي دآیس آي اي کارمندانو ته ښه معلوم و په افغانستان کي به په هر بریداو تروریستې عمل خبرېده او دنړۍ ټولو خبري اژانسو ته یي په زیاته دلاورۍ دطالبانو لخوا ددغو حملو دپړي پر غاړه اخیستلو خبر ورکاوه ،ولي پاکستاني استخباراتو تل ویل موږ ته دهغه دپټېدو ځاي ندۍ معلوم او هګه په پاکستان کي نهاوسي،ددوي درواغ تل ښکرورې هغه په پاکستان کې اوسېده ځکه یي هلته ونیوه .که هغه معلومات چي دطالب جګپوړو چارواکو او القاعدي دسازمان مربوطو کسانو دنیولوپه هکله خپاره سوې دي وڅېړو دا به څرګنده سي چي 85 په سلو کي دا کسان دپاکستان په خاوره او یا له پاکستان څخه افغانستان ته دراتګ په وخت کي نیول سوي دي ،د2005زکال دمۍ دمیاشتې تر پنځمې نېټې پورې تر)) 700 ((زیات کسان چي دالقاعدې دسازمان سره یي تړاو درلود امریکا ته سپارلې دې ،ولي بیا هم له پرویزمشرفه نیولې تر ټولو پاکستاني جنرالو نو پورې په زیاته سپین سترګۍ سره دنړیوالو په سترګو کي خاوري اچوي او څرګندوې چې طلبان ،القاعده او نور ترهګر په پاکستان کي نشته او نه به دلته ځاي ولرې . په افغانستان کي دامریکا سفیر دبي بي سي سره په مرکه کښې واضح څرګنده کړه چي بن لادن او ملا عمر په افغانستان کې نسته ،هغه دپاکستان کې دې هغه دیوې تلویزیوني شبکې ((ژنو))سره دطالبانودیووتلې قوماندان ملا اختر عثماني سره مرکې ته ګوته ونیول او څرګنده یې کړه څنګه ومنل سې چي یو خصوصې تلوېزیون کولاي سي دیو قوماندان ادرس ولري مګر دپاکستان حکومت دهغوي داوسېدو له ځایو نه ځانونه بې خبره ښې . دروان کال

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددجولاي دمياشتي په شپږمه ورځ امريکادCIA دسازمان درئېس ((پورترگوس)) ديو خبري اژانس دسوال په ځواب کي ويلې يې وه امريکا ډير ښه پوهېږي چي اسامه بن لادن چيري پټ دی ولې دبل هيواد دحريم دمسلي په اساس دهغه محاکمه ستونزمنه ده . پرويز مشرف ABC دخبري شبکي سره په مرکه کښي وويل : ممکن بن لاد تر اوسه ژوندی وي ،که بن لادن په پاکستان کي هم ويې دبل هيواد مامورين دهغه دنيولو حق نه لري ،هغه ايضافه کړه زه فکر کوم هغه دافغانستان او پاکستان دسرحد په منځ سيمو کي اوسېږي . هغه ديوبل سوال په ځواب کي چي که پاکستان بن لادن پيدا کړي امريکا ته به يې وسپاري ،وويل هغه شرايط به گورو. خو هغه زياته کړه ارزو مي داده چي امريکا اسامه بن لادن په افغانستان کي ونيسي . جا لبي خبري تاسو قضاوت وکړی دا جنرال صاحب يو ځل په غرور وايي موږ به چاته اجازه ورنکړو چي زموږ په خاره کي پردي عمليات وکړي ،اوکه بن لادن موږ ونيسو پخپله به يي محاکمه کړو ،مگر کله چي دامريکا نوم مطرح سي بيا داجنرال دسرباز مقام ته راټيټ سي او وايي هغه ساعت او مصلحت . خو ددې لپاره چي بن لادن او مذهبي بنسټپالي له پرويز مشرف نه مخ وانه ړوي او دهغه سره مخالفت ونه کړي وروسته وايې ،داچي امريکا او لندن يانور پاکستان دترورستانو په ساتلو او حمايه کولو تورن کوي دا غلطه خبره ده ،هغه وويل د ادتروريزم څخه حمايت نه ده دپاکستان خلک دامريکا دسياست مخالف دي او اسامه بن لادن هغه کس بولي چي دامريکا پر ضد مبارزه کوي . دا هغه رښتياوه چي پرويز مشرف دبنسټپالو دخوشحاله کولو لپاره وويل او هم يې امريکاته دا وښودل چي زه داسي ستاسو مخالف ولس اداره کوم کنه نو ټول ستاسو دسياست مخالفت کوي . ولي داچي پاکستانيان دامريکا دکوم سياست مخالف دي دا ښاغلی هغه نه رسواکوي ،نو ځکه افغانان وايې دامريکا او يابل هيواد ددوي په وينا دغلط سياست قرباني ولې افغان ولس سې؟د پاکستان حکومت ولې تر هگروته اجازه ورکړي چي زموږ په خاوره کي دامريکا سره دښمني تر سره کړي؟ بلې که رښتياهم بن لادن لومړی درجه تروريست دی او امريکا پسي گرځي بيانو ولي پسله هغه چي داستخباراتي معلوماتو دشريکولو او گډو عملياتو پروتوکول يي له پاکستان سره لاسليک کړی دی امريکا يي پوځيانو ته اجازه نسته چي بن لادن په پاکستان کي ولټوي ؟داپه دي مفهوم ده چي پاکستان نه غواړي ټولي هغه افراطي او تروريستي زالي چي دا ديرشکاله يي جوړي کړي نړېوالواو امريکا ته رسوا او ددوي نوکران يو په بل پسي ونيول سي . دا هم جالبه ده چي امريکايان په دبن لادن او نوروتروريستانو پسي دگرځېدو او نيولو په ډنډوروډنړېوالو غوږونه کاڼه کړه اودلته پرويز نشرف وايي هر څه زه په خپله کوم او بل چاته حق نسته . دامعلومه ده چي دطالبانو او القاعدي دسازمان په برکت به پاکستان نړيوال لوشي او ډالر به تري تر لاسه کوي ، په افغانستان کي به خپل تاريخي کرغېړن هدف يعني دډيورنډپرکرښې باندي خپله خېټه اچوي ،او پدې بهانه چي دترهگرو مخه ونيول سی پر په اصطلاح سرحدباندي داغزيو لرونکې ديوال دغزولو حق په جانبه وړانديز هغه هم دملگروملتو دسازمان په شپېتمه غونډه کي دامريکا دبهرنيو چارود وزيري ته ،جالبه لانجه له افغانانو سره ولي دحل وړانديز يي بهرنيانو ته ؟؟؟ . همدلته پوښتنه کېږي .ښاغلی پر ويزمشرف دادومره پوځايان ،دپاکستان اتباع ،او په پاکستاني مدرسوکي روزل شوې کسان چي په افغانستان کي نيول سوې دي له کومه شوه ؟ له اسمانه راکښته سول ؟دا په ميرام شاه کي دمنبع العلوم او حقانيه مدرسې چي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مولوي جلا الدين پورې اړه لري څوک او دڅه لپاره روزي ؟ ايا ستاسو استخبارات ددغو مدرسو په موجوديت نه دي خبر؟هرومرو خبر دی . هغوي چې ستاسود استخباراتو او هغو افراطيونو چې ستاسو دنيغ ملاتړ نه برخمن دی ، غواړي ستاسو له دولتي امکاناتو څخه په استفادې سره ځانونه داسلام ټيکداران وښيې او پر موږ دخپلې خوښې حکومت تپې دا څوک دی ؟ داچې کله دامريکا الوتکي دکرښي پر غاړه دتروريستانو په ځپلو پسي عمليات شروع کړې او يا ستاسو پوځ چې دبهرنيو دفشار له مخي گويا دالقاعدې او طالب چارواکو پر ضد عمليات شروع کړي د I.S.Iالمبر پليټ لرونکو موټروکي تاسو څوک بل دامن ځاي ته رسوی ؟ او ستاسو په دغو موټروکي اياطالب او دالقاعدي کسان چکرې نه وهي؟ دغه وسلې له کلاشينکوف نه نيولې تر راکټه دهشکې ،هوان،لاسي بمونه ماينونه ،موټر سايکلونه او نور وسايل دوي له کومه کړه . زه پوځې نه يم ولي دومره پوهېږم تر څو چي يو قوت ته وسله په دوامداره توگه ونه رسېږي هغه جنگ نسي کولاي ، داوسله ودي له کومه پيدا کوې ؟ په 1382زکال ستاسو اجنټانو او استخباراتي کارمندانو بريکوټ،ناري،اسمار ،وانگام،مروری، سرکانو،دخاص کنړ ولسوالۍ ،يعقوبيو،لعل پورې په سيمو کي څه کول ؟او دخلکو سره مو په څه خاطر پټي او ښکاره ليدنې کتنې کولې ؟ او دڅه شي وعدې مودڅه په مقابل کي روکولې ؟ زه هغه ننگرهارته څيرمه سيمو، يا کنړ او خوست کي ستاسو دوسله والو پوځې تيريو پوښتنه نه کوم !!! چي دکوم حق له مخي تاسو زموږ پر پاکه خاوره تېری کړی و؟ او زموږ په هيواد کي مو زموږ دوسلوال پوځ سره جگړه کول هغه دڅه پر سر جگړه وه ؟ او څوک ملامت و؟ داچي مولانا فضل الرحمان وايي : لکه څرنگه امريکاپه عراق کي ونسول کولاي امنيت راولې همداسي په افغانستان کي هم حالات ښه نه دي . دا او دحافظ حسين احمد ويناوي دبل هيواد په کورنيو چارو کي مداخله نه بولی ؟ دا اوپه سلهاو نوري پوښتني دي چي ځواب يي يوازي پرويز مشرف ، دهغه پوځ او استخباراتي لعنتي اداره ويلاي سي . دهيڅ منطق له مخي ديو هيواد عادې خلک په بل هيواد کي نه اسلام گټي او نه هم دچاپه دفاع کي دربېږي.

پاکستان غواړ ي افغاني چارواکو او دهغوي بهرني مرستندويه هيوادو ته څرگنده کړي چي دوي بيله پاکستان دمرستي څخه نشي کولاي په افغانستان کي امنيت ټينگ کړي . کله چي سږکال په افغانستان کې دبن دتوافقاتو په اساس انتقالې ادارې ته دورکړه سوو دندو له جملې نه دوروستۍ دندې په توگه دملې شوراو ولايتې شوراگانو لپاره دټاکنو ځانگړې جرگه گۍ ته دولسمشر کرزي لخوادفرمان په اساس دنده وسپارل سوه ،اودټاکنو کمېسيون په کار پيل وکړ ، پاکستان هم سمدستې دطالبانو په وسيله دملې شورا او ولايتې شوراگانو پر خلاف دتبليغاتي کمپاين په څنگ کي داورپکو په وسيله دهيواد په يوه او بل ځاي کي تروريستي بريدونه او ترهگرۍ ته زور ورکړ.

پنځمه برخه

دملې شورا دټاکنوپه درشل کې دپاکستانې لاس وهنو پراختيا:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پدې ورستيو کې چې افغانان ملي شوراااو ولايتي شوراګانو ته دوکيلانو دټاکلو لپاره په اماده ګۍ مصروف وه تر هر وخت زيات دطالبانو او القاعدې دسازمان دسله والو حملو لمن پراخه سوه ،دافغانستان په مختلفو سيمو کې دټولټاکنو دکميسيون غړي، ملې شورا اوولايتي شورا کانديدان دبريد له ګواښ سره مخامخ سول . له بدمرغه يوشمير کانديدانواو دکميسيون غړو دهمدغوتروريستې بريدو په پايله کې ژوند دلاسه ورکړ . همدا شان په کندهار ،خوست ،هلمند او نوروځايو کې يو شمير دولت پلوه عالمان دووژلوپړه طالبانوپرغاړه واخيستل . دغه بې ثباته حالت دافغانستان او پاکستاني چارواکو تر منځ مناسبات خړ پړ کړه، افغانستان دټولو نړيوالو امکاناتو څخه په استفادې سره پر پاکستان فشار وارد کړ تر څو دافغانستان په چاروکي دلاس وهنواو اورپکودرالېږلو نه منصرف شې . حامد کرزي لندن ته تر تګ دمخه خبرنګارانوته په ډاګه وويل : په افغانستان کې امنيتي بې ثباتې دګاونډيانو دلاس وهنو پايله ده . دروان کال دسپتمبر په مياشت کې يې يو ځل بيا اعلان وکړچې امريکا او نور هيوادونه دې دتروريزم پر ضد مبارزې پر ميتود او شکل نوی نظر وکړي .هغه وړاندې علاوه کړه بايد عمده او اساسي پاملرنه هغو سرچينو ته وسي کوم چې هلته ترهګر رزل کيږې او له هغونه الهام اخلې . ټول څېړونکې پدې نظر دي چې دکرزي هدف په پاکستان کې دهغوې روزنتونونه او دمذهبي افراطينو مدرسې وې . دااول وار وو چې کرزی دافغان ولس دفشار په نتيجه کې مجبور سو امريکا او نورواړونده هيوادوته ووايې چې دوې دتروريزم سره دجګړې لار غلطه کړې ده . دبن دتوافقاتو راپدې خوا دلومړي ځل لپاره دافغانستان او پاکستان تر منځ په څو هفتو کي يو دبل پرخلاف ويناوي وسوې د امريکا ولسمشر مجبور سو دوځله يې دتليفون په مټ ددوي تر منځ دپخلايني په خاطر ددواړو مشرانو سره خبرې وکړې.

سره له دې چې پاکستان په خپله خاوره کي دطالبانو دمنظم پوځي ځواک ، سياسي جوړښت او القاعدې سازمان ته دپراخ تر هګريزفعاليت دامکاناتوپه واک کښې ورکولو څخه سترګې پټوې او دهغوي موجوديت په خله خاوره کې نه مني ، په سلهاو داسي انکار نه منونکي شواهد سته چې دپاکستان دبر بنډې لاس وهنې او بې شرمانه مداخلو څرګندويه دې ، دبيلګې په توګه دامنيتي ادارولة خوادافغانستان په مختلفو ښاروکښې دتروريستې بريدونو دسرته رسولو په وخت کې او يا دا چې په وسلو سمبال افغانستان ته راځي ډير کسان چې دبهرنيو هيوادو او پاکستان اتباع دې نيول سوي دي ،دا نيول سوې څوک دې ؟

په پاکستان کي د1980زکال راپدې خوا دپاکستاني بنسټپالو او مذهبي افراطيونو په وسيله دآې ايس آی ، CIA،او سعودي عربستان په وسيله لومړی دشوروي پر خلاف جګړه کې دفانتيکانو دروزلو لپاره يو په بل پسي مدرسې جوړېدل شروع سول چي شمير د))2000((زکال تر اخير پورې)) 6761 ((مدرسو ته رسېده او د سپتمبر ديولسمې تر حادثي وروسرته يي شمير تر((لسو زرو)) اوړې . ددغو مدرسو له جملې نه په د ريو زرو (3000 (مدرسو کښې دافغانستان لپاره تنکي ځوانان روزل کيږې او افغانستان ته دترهګری لپاره رالېږل کېږي ،او ډير يې هغه دې چيپه افغانستان کې دشورويانو دموجوديت په وخت کې دشورويانو او شوروې پلوه رژيم سره دی ګړې او ترهګريزو

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بريدونو لپاره روزل سوې وه ،اوس داددوي په لاس تر بيه سوې ددوي لپاره ستونزې جوړوي ،جالبه ده څو مياشتي دمخه دپاکستان صدراعظم شوکت عزيز دسل ميليونه ډالرې مرستي سره کابل ته راغلی او په کابل کښې يې دلر اوبر افغانانو سره دخورا ژورې خواخوږی خبري کولې ،مګر دا ښاغلی لاتر جنرال مشرفه نه ورسېدلی چې دکورنو چارو وزير افتاب شير پاو او استخباراتو يې دوې پښې په يوه موزه کې کړې او افغانان يې دکچه آبادی له مشهور پنډغالې اونوروځايوڅخه چې هلته داديرش کاله اوسېدل وتلومجبورکړ ه،او اعلان يې وکړ چې په افغانستان کې امريکا او اروپايې هيوادوپوځيانوامنيت راوستلی خپل هيواد ته ولاړ سی . دغو تور مخو او افغان دښمنو دا تبليغ ددې لپاره نه کاوه او نه يې هم اوس کوي چې دوې غواړې افغانان په آرام زړه خپل هيواد ته ستنېدو لپاره وهڅوې ،بلکه موخه يې داده چې د افغان په وسيله د افغانې جګپوړې چارواکو خبرې رد کړې او ووايي کوم امنيت ؟ او چيرې امنيت سته ؟يعنې دافغان په وسيله پر دولت فشار راوست چې دهغوي تبليغات دروغ ښکاره کړې . پاکستان تل افغانې چارواکو او امريکايانو ته داښکاره کړې ده چې نسي کولاي بيله پاکستان له همکاری اومرستې نه په افغانستان کې امنيت تأمين کړې . زه هم په دې عقيده نه يم چې په افغانستان کې امنيت سته ولې هغه دپاکستان دوسله والو لاس وهنو تر څنګ نورلاملونه هم لري . دمثال په توګه ددولتې ټولو ارګانو غير مسولانه برخورد،دجنګسالارو پر واک پاته کيدل، په محلاتو کې دقوماندانانو له خواپر غريبو خلکو ظلم او دهغوي زورول،ددولت لخوا دورکړه سوووعدونه پلې کول ،په دولتي اداروکې رشوت،فساد،اختلاص اونور!.........

سوال دادی که په مدرسو کې ترهګر نه روزل کيږي بيانو ولې کله چې دانګلستان صدراعظم پرويزمشرف ته غاښونه وچيچل که څه هم مشرف د ABC دخبري اژانس سره په مرکه کښې يواکې وکړ اوڅرګنده يې کړه چې هيڅ مدرک نسته هغه ترهګر چې په لندن کې يې عمليات کړيې وه پاکستاني اوسې ، لندن يې په دې تورن کړچې هغوي څه کړې دې ؟ خپل امنيت دې پخپله ونيسي . دا تر ټولو جالبه وه . ددې لپاره چې پاکستان ځان بې ګناه وښې دپاکستان دکورنيو چارو وزير آفتاب احمد خان شيرپاوخبريالانو ته وويل چې موږ لاډير پخوا په لندن کې دترهګری دپېښېدو خبر ورکړی و. يعني دوي خبر وه چې داسي کارکېږي ولې چې څوک يې تر سره کوي نه پوهېدل . دتونيبلير تر غاښ چيچنې وروسته پرويز مشرف داستخباراتو او پوليسو دچارواکو سره غونډه وکړه ، هغوي ديوې هفتې په جريان کې دالقاعدې دسازمان سره په تړاو کې 150نفره دمسجدو خطيبان ونيول .درنو لوستونکو دا ددې ښکارندوي ده چې دپاکستان له مدرسو نيولې دجوماتو ټول ملايان يې هم دتروريستانو سره تړاولري کنه نو انګلستان وايي دتروريستانو مخه ونيسی ، پاکستان سمدستي ملايان بنديانوې ، اويادمدرسو دکنترول امر صادر کړي . پسله ډير بهرني فشارنه دران کال دسپتمبر په 29 مه ورځ دپاکستان ولسمشر دديني دمدرسو څخه دنږدې00 14بهرنيوطالبانو دايستلو امر ورکړ ،مګر واضح يې نه ويل دکوم هيواد طالبان ؟ خوا دايې په جرات اعلان کړه چې دافغانستان اتباع طالبان نه باسي ځکه هلته هيڅ نسته او امنيت ويجاړدې . که له پنډغالو کډوال باسې چې په هغو کې ښځې ،ماشومان ،سپينږرې او سپين سرې شته ،او په هيواد کې داوسېدو ځاي نه لرې په هغه صورت کې لکه مخ کې چې مې وويل خيريت دی ،بايد له پاکستان څخه ووزې ، ولې افغان طالب دې ځکه نه ځې که هغوي ولاړ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سي ترهګرې به څوک زده کړي ؟ حقيقت دادی چي دبهرنيانو شمير په دغو مدرسو کې تر دغه ډير زيات دی ،دپاکستان په لسزره شاوخوا مدرسو کي د((26 ((هيوادونو ځوانان ګويا په مذهبي ولې په واقعيت کې (دانسان وژنې او دهشت اچوني) لپاره په روزنه مصروف دې.

دپاکستان مشهور ليکوال احمد رشيد په خپله يوه مقاله کي چي سږ کال دجولاي په مياشت کې دبي بي سي دانترنيت پاڼي لخوا خپره سوه دطالبانو دفعاليتونو په رابطه واضح لېکې :((. . . دک چينی دامريکادولسمشر مرستيال او پورتر ګوس دامريکا داستخباراتو دسازمان رئيس ويلې دي چي دوي دبن لادن دپټ تيادځاي په هکله اطلاعات لري اوښه پوهېږي چي هغه په افغانستان کي نه دی . داليکوال وړاندي ليکې پسله هغه چي په 2001 ز کال طالبانو شکست وخوړ ټول پاکستان ته ستانه شول هغوي ته پاکستان کي ځاي ورکړه سو او دهغوي څخه خپل ملاتړ ته دوام ورکوي . مګرپرويز مشرف په دې عقيده دی چي داکار دپاکستان دوسله والو قواو په ګټه دی ،ځکه پدې پو هېږي چي دپاکستان ائتلاف دامريکا سره دتروريزم دريښو تر ايستلو ممکن دوام وکړي)).

که زه دپاکستان ټولې مداخلي دلته وليکم کتابو نه به ځينې جوړسي لنډه يادونه مي ځکه وکړه چي دټولو پاکستاني بي شرمانه لاس وهنو اومداخلولومړۍ موخه د افغان ولس په اور کې کړول او دوهم په افغانانوددیورنډ دکرښې منل دې . ددوي سياست دافغانستان په اړوند ديو نړيوال نورم سره هم برابر نه دی ، يوځل وايې موږ په افغانستان کي مداخله نه کوو او نه به چاته اجازه ورکړو دبلي خوا په زياته بېشرمې په همدا خوله وايي :افغانستان دي پر خپل سرحدکتاره جوړه کړي چي څوک ورنسي،پاکستان نسي کولاي دهغومسوليت پر غاړه واخلي چي په غير قانوني عملياتو کي برخه اخلې . ددوي دولتي چارواکې برعلا وايي موږ په افغانستان کي دنااراميو مسوليت ځکه نلروچي کرزي ونسوه کولاي خلک راضي وساتې ځکه يي طالبانو ته مخه کړېده . بلې متاسفانه کرزې ونه شول کولاي افغان ولس ته څرنګه چې لازم وه خدمت وکړي ځکه افغانان اوس له هرڅه نه نااميده دې ،مګر يو همسايه هيوادته چې ددوستۍ او همدردۍ خبرې کوې نه بايد افغان ولس دکورنې ناورين او ناخوالو څخه دخپلو سياسي او اقتصادې ګټودترلاسه کولو په منظور ظالمانه استفاده وکړي . پرويز مشرف پدي ورستيو کښې وايي ممکن پسله لس کالو په ډير زحمت په افغانستان کې سوله راسې ،نه پوهېږم چي ولي پرويز مشرف په افغانستان کي دسولي راتګ امکانات پس له لس کاله ويني ؟ ممکن پدغه لس کاله کي پاکستان دالقاعدي ،طالبانو اوامريکايانو په اړوند نور نوي پلانونه ولر ي ؟ او لکه امريکا په سيمه کي پاکستان هم په دغه موده کي خپل هغه پټ پلانونه چي تر اوسه چاته نه دې معلوم پلې کړي او خپلې موخې ته ورسېږي ؟ يا غواړي تر هګر لس کاله نور وروزي ؟افغانستان او نړۍ ته يي وليږې تر څو پاکستان وکولاي سې دنړۍ دسوپر پاوراو نورو اروپايي هيوادوڅخه په ميلياردوډالر دتروريزم سره د مبارزې په نامه تر لاسه کړي.

پاکستان غواړي تر څو دنړيوالو په مرسته وکولاي سي پر افغانستان دا ومني چي سرحد بايد وتړل سې .زه دسرحد دتړلو مخالف نه يم ،سوال دادی چي دافغانستان او پاکستان تر منځ دسرحدمسله لومړۍ بايد حل سي او بيا يې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دتړلوپر سر خبره وسې . پوښتنه پیدا کیږي کله چې طالبانو په افغانستان کي حاکمیت درلود،هلته دپاکستاني جنرالانو نه نیولې بیا تر عربو او عجمو نابلل سووټولو میلمنو زموږ په هیواد کي دطالب په نامه خپل شوم او کرغېړل اهداف پر مخ بیول هلته ولې په دغو سیمو کي چي اوس جګړه روانه او هره ورځ افغانان وژل کېږي ، ارامي وه ؟ ځواب به يي دا وي چې هلته پاکستاني جنرالانو نه غوښتل چې دطالبانودحاکمیت په سیمه کښې دې وضعه بې ثباته او نا ارامه وې ،په همدې خاتر داسې امنیت ټینګ و چې چاپې تصور هم نه کاوه.

په یوه ټکي بایدامریکا ،اروپا ،عربي شیخان ،داسلام ټېکداران ، پاکستاني بنسټپالي ،دپاکستان دآي آس اي ټول له یوه مخه بایدپدې ښه پوه وې چې لوي خو پرېږده آن یو افغان ماشوم هم په دې پوهېږې چې ددغو ټولو ناارامیو ،ورانیو ،انسان وژنو ،مسجدو ورانه ولو، عالمانو وژلو یوازنۍ عامیلین پاکستاني چارواکي او دپردې شاته دهغوي ملاتړ کوونکی دې . هرهغه څوک چي وجدان ولري په دې پوهېږې چې ددغو ټولو ټګیو برګیو او دوه مخي سیاست ،او نړۍ وال غولونې ټاکلې موخه داده چې پاکستان غواړې په خپل بغل کي یو غلام افغانستان چې هلته یوګوډاګۍ حکومت چې هر څه دکرنیلانو په اشاره سرته ورسوي غوښتونکی دی . پاکستان یو غښتلی پر ملې بنسټونو او دملي ملاتړ خاوند حکومت اوپرمختللی افغانستان چې دهرې درغلۍ دمخنیوې جوګه وې هیڅ وخت نسی منلاي .دخپلو خبرو دپخلي لپاره به یوازې یو مثال راوړم : دروان کال داګست په نهمه ورځ دشپې بې بې سي راډیو اعلان وکړ چې افغان دولت دمولانا فضل الرحمن خبرو په کله غبرګون ښودلی . مولانافضل الرحمن دپاکستان په پارلمان کي داپوزیسیون مشر او دجمیعت العلماي اسلام رهبردافغاني بنسټپالومظبوط ملاترۍ ؤ نه پوهېږم چې پر څه یې دحاکمو چارواکو څخه خوا بده شوې وه دپاکستان له مداخلو نه پرده پورته کړه اودپاکستان په حکومت یي تورولګاوه چي دپاکستان له خاورې نه افغانستان ته داورپکوداستولو په تړاوهم امریکا ،هم لویدیځ او هم پاکستان خپل ولس تیرباسې . مولانا په څرګندونو کي وویل اورپکي له وزیرستان څخه دزده کړو لپاره په ((منسهره)) کي پوځي کمپونوته ځې او پسله هغه افغانستان ته استول کېږي . مولاناپه دغو کارونو کې دپاکستان دلاس لرونکو کسانو او دا ډول افغانستان ته داستول کېدونکو کسانو دنومونو دډاګیز کولو ږغ هم وکړ . دا څرګندوني پداس وخت کي وسوې چې له یوې خوا افغان چارواکي په دې ورستیو کي دپاکستان څخه داورپکو پر راتګ نیوه کې کوي اوله بله پلوه امریکا هم ظاهرا په دغه جګړه کې پاکستان او دپاکستان ولسمشر خپل ملاترۍ بولې . دمولانا داڅرګندونې دژورنالیستانو دعلاقي وړ وګرځېدې دهغه جملې دافغانستان دیوشخصي تلوېزیون ژورنالیستانو وغوښتل دموضوع دسپیناوي لپاره له دمولانا سره مرکه وکړې ،دوعدې سره سم هغوي پاکستان ته ولاړل اد دمولانا دکور په دروازه کې تر زیات انتظار وروسته دکوره یوعسکر راووت او هغوي ته وویل مولانا وخت نه لرې ستاسو سره مصاحبه وکړې مخته موښه ،له دغه نه داسې څرګندیږي چې مولاناته دهغه تر څرګنده ولو وروسته ددولت لخوا اخطار ورکړه سوې او هغه یې دژورنالیستانو سره دلیدو کتو نه منع کړی دی ، تر څو دا ډاګیزه نشي چې پاکستان نه یوازې دافغانستان پر خلاف بلکه دمنطقې او نړیوال تروریزم مرکز دی.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هر حال پاکستان دامریکا ولسمشر او کرزي ته دهمکارۍ وعده ورکوي ،کله کله چي افغانستان ته راشي او یا کرزی پاکستان ته سفرو کړی ددواړو هیوادو تر منځ ځیني دګډې همکارۍ او مرستو پروتوکولونه هم لاسلیک کېږي . خو زموږ په هیواد کې لاسوهنه او لمسونه په هیڅ ډول پاي ته نه ده رسېدلې،دروان کال دسرطان دمیاشتي په پنځمه نیټه دپاکستان داطلاعاتو اوکلتور وزیرشیخ رشید احمد دسرحد ایالت دبنو په ښارکې یوې غونډې ته وویلي وو: ((پښتانه په افغانستان کې اکثریت لرې خو بیا هم دوي سره ښه چلند نه کېږي او نه ورته دشمیراو اهلیت سره سمه موقع ورکول کېږي .)) پژواک خبري اژانس 2005.06.28 ، اوس تاسو قضاوت وکړۍ دغه شان څرګندونې که زموږ په هیواد کي دپښتنو پارونه او لاس وهنه نه ده نو څه ده ؟ کوم وخت دافغانستان دولتې چارواکې ویلې دي چي په پاکستان کي پنجاپیان دیوکوچنی اقلیت په توګه بیله استحقاقه په ټول پاکستان حکمراني کوي . په دا))58 ((کاله دپښتنواو بلوڅو په سیمه کي ولې په هغه پیمانه بدلون او اوښتون رانه غلی‌لکه په پنجاپې سیمو کښې؟ که رښتیا وویل سي تر اوسه دهغوي ژبه دانګلیسي له ښکیلا ک څخه نه ده خلاصه سوې ،ډیر یي دمنځنیو پیړیو په دود ژوند لرې ،پښتانه او بلوڅ تر اوسه دوهم سورت خلک دي ،دتاریخ جبر مجبور کړې چي پاکستاني تذکره او پاسپورت واخلي خوامتیاز یي بیانسې تر لاسه کولاي .دغه بربند پښتون دښمنه زموږ په کورکې دپښتنو سره دروغجنه خواخوږې ښکاره کوي . که تاسو درواغ نه وایاست پخپلو کړنو یي داسي ثابته کړۍ چي یو عادي افغان ووایي پاکستان زموږ دوست هیواد دی، اوس خو بیله دېنه چي څوک او یادولت ورته ووایي هغه په وسلو سمبال سړې چي ستاسو په خاوره کې روزل کیږي او دلته یي دافغانستان له ورانېۍ لپاره رالېږۍ هر څوک دسر په سترګو وینې ،که ښاغلی کرزی هم چغې ووهي چي پاکستان زموږ سره مرسته کوي ، څوک یي نه منې .افغانان به په هغه مرسته چي دترهګروپه وسیله له بمانو سره راوړسوي وې څه وکړې ؟ په رښتیا سره پاکستان ورته اوس ددوستۍ په نامه افغانانو ته یوازي مرګ ډالۍ کوي . دا چي زموږ په هیواد کې څه ستونزي شته او له چاسره یې لرو ،دا زموږ کورنۍ موضع ده کولاي سو په ډاګ ووایم په ټول ژوندکي به یواصیل افغان او یا پښتون تاسو تاریخي دښمن ته درنښې او ستاسو نه به دکورنیو ستونزو دحل په خاطر مرسته ونه غواړې ،دا تاسو یاست چي اوبه خړوۍ او ماهیان پکي نسۍ . تاسوبه ووایاست څه موده پخوا راغلې وه ولې هغه هم لومړې ستاسو روزل سوې درغلل او بیامو دهغو په وسیله دموقع نه په استفادې سره افغان ولس څومره چي موزړه غوښت په امریکا یي او روسي راکټو کي وریت کړ خپل کورمو ورته دجګړې په نغرې بدل کړ پسله هغه دوې مجبور شول چې هلته درسې له بده مرغه پاکستانې جنرالان او استخبارات یې تل توانېدلې دې په افغان افغان او خپل کور له منځه یوسې.

زموږ دهیواد مشهور تاریخ پوه او څېړونکې کاندیداي اکادمیسین اعظم سیستانی صاحب لاپه 2004زکال په یو علمي لیکنه کښې دافغانستان په اړوند دپاکستان سیاست داسې ګڼې : ((پاکستان برای بی ثبات کردن اوضاع کشور ، گروه های تند رو مذهبی مشتمل بر طالبان و القاعده و نیروهای حکمتیار و مولوی خالص که بنابر اعلامیه حکمتیار ، نیروهای جمیعت اسلامی ربانی و اتحاد اسلامی سیاف نیز با آنها همنوا اند، مورد حمایت خود قرار داده و با تخطی از تمام موازین حقوق بین الدول و معاهدات حسن همجواری و احترام به استقلال و تمامیت ارضی

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کشور ما ، از آنسوی مرز بداخل افغانستان می فرستد تا برموضع نیروهای ایتلاف بین المللی و دولتی حمله کنند و ثبات و امنیت را درکشور برهم زنند و یاری و همنوایی پشتونهای این سوی خط دیورند را که به دلیل به حاشیه رانده شدن شان از حاکمیت چندان دل خوش از دولت انتقالی حامد کرزی ندارند ، به یاری پشتونهای آنسوی خط دیورند فرا بخواند و افغانستان را که بسیار آسیب پذیر شده ، بسوی تجزیه و نابودی تاریخی بکشاند .)) دا هغه رښتیادي چي له هغه څخه هیڅوک سترګې نشي پټولاي.

پدې ورستیو کې دملګرو ملتوپه کلنۍ عمومي غونډکې دبرخې اخیستلو په پلمه جنرال مشرف امریکا ته تللی و ،هغه دوخت نه په ګټې ترلاسه کولو کوښښ وکړ دافغانستان په مسله کې دښکیلو هیوادو له مشرانو سره له نږدي خبري وکړي تر څو هغوي په دې باورې کړې چې پاکستان دترهګرۍ او دهشتګرۍ سره په نړیواله مبارزه کې درغنده ګامونو په اچتولو سره دامریکا او نورو هیوادو کلک ملاتړ کوونکی او په افغانستان کې دامنیت دراوستلو ټینګ پلوی دی . دهمدغه تاکتیک دپلي کولو په خاطر یې دامریکا دبهرنیو چارو دوزیرې میرمن کانډولیزارایس سره هم دروان 1384 ش کال دوړې په 21 ورځ په واشنګتن کې ملاقات وکړ .

په دغه لیدنه کې د پاکستان ولسمشر دا ځل ببله دبنه چې په 1893زکال له خپل دمورنۍ ټاټوبې څخه جلاسوو قومونو او افغانې چارواکو نه پوښتنه وکړې ،غواړې دنړیوالو په ملاتړ دډیورنډ دکرښې سرنویشت و ټاکې ، په خپله خوښه په دې نامه چې افغانستان ته دتروریستانو اومشکوکوکسانو دورتګ مخه نیول سوي وي پرهمدغه کرښه داغزن دیوال دجوړېدو وړاندیز وکړ . پاکستانې جنرال په دې هوښیارانه وړاندیزسره غواړې امریکا او نړیوالوته ښکاره کړې چې پاکستان حاضر دی په افغانستان کې دترهګریو دمخنیوی په خاطر دده په ویناپرسرحد اغزې لرونکی او ځینو سیمو کې برېښنالرونکی سیمانو دیوار تیر کړی . دابه دموافقې په صورت کې پخپل ذات کښې دسرحد په رسمیت پېژندل وي ، او له بلې خوا غواړې امریکا ته ښکاره کړې په هغه ملګرتیا کې چې دتروریزم پر ضدېې دامریکا سره کړېده څومره صادق دی . پاکستانې چارواکي دا وړاندیز په داسې شرایطو کې کوې چې په افغانستان کښې یې ددوسله والو بریدونو ،ځان وژونکو حملو ،او تروریستې اعمالو په تر سره کولو سره حالت دومره نا ارامه سوې چې ټولو دپاکستان نه غوښتنه کوې تر څو داورپکو دراتګ مخه ونیسې او په افغانستان کې دملې شورا دټاکنو په وخت کې له افغانې چارواکو سره دامنیت په ساتلو کې مرسته وکړې . دطالبانو او القاعدې دسازمان جرړې ددیورنډ دکرښې پر هاخوا پرتو سیمو کې وباسې .دافغانانو اونړیوالوداوړاندیزونه هغه پلمه شوه چې پاکستان وکولاې سول دپښتنو په سیمه کښې دهغوی دبیلتون په خاطر داغزې لرونکې دیوال دجوړېدو وړاندیز وکړې ، پاکستان وتوانېدلاې سو په تاریخ کې چې دوي یې په خوب کې هم فکر نسو کولاې دپښتنو په سیمه کې)) 80 ((زره پوځ دالقاعدې او طالبانو دپټېدو دځایو دلټون په نامه ځاې پر ځاې کړ. دغو پوځې کسانو هغوي په خپلو کورو کې تهدید او توهین کړه ،طبعې ده چې هلته به یې ځیني کسان نیولې وي ،مګر ایا ددغو کسانو نیول ددغو قومونو سره په دومره سپک برخور او ددوي په سپکاوې ارزېدل ؟نه شوه کیداې بیله اتیازره پوځ نه دګوتو په شمار کسان نیول

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوې واي ؟ فکرکوم داکار بيله دېنه چې هلته يې اتيا زره پوځ ځاي پر ځاي کړی ترسره کېداي سو . مگر دوي په همدغه پلمه دډيورنډ پر کرښه دتروريستانو او خرابکارو عناصرو دمخنيوې په خاطر تر)) 770 ((زياتي امنيتي پوستي چي درادار په وسايلو سمبال دي جوړې کړې . مگر پردغه ټولو دورغجنو منډو ترړوسربيره دروان)) 1384 ((ش کال دتلې دمياشتي په25 ورځ دخيبر تلوېزيون لخواد جوړ سوې گردي ميز په بحث کې ښاغلي اسفنديار ولي څرگنده کړه چي : ((پاکستان دتروريزم پر خلاف جگړه کې صادق نه دی ... هغه زياته کړه په افغانستان کې تل بې امنې دپاکستان پولو ته نږدې سيمو کې رامنځته کېږي ، هغه ورستنيو نا اراميو او بې امنيو ته په ننگرهار،پکتيا ،پکتيکا او خوست کې په اشاره کولو سره وويل دپاکستان له لورې اوس هم دافغانستان په وړاندې منظمه جگړه روانه ده،او په افغانستان کښې يې دورستيوبريدو او تروريستيو پېښو پړه پر پاکستان واچول ،هغه وويل طالبان په يوازې توگه دداشان حملو توان نه لرې ،دهغوې ددغو غلچکيو بريدو شاته دبل چا لاس دی . دهشت گر دقبايلو ميلمانه نه دي دا دحکومت او پوځ ميلمانه دې ،دحکومت او دهشت گر و تر منځ پټ تړاو او روابط شته ،دبيلگې په توگه هغه څرگند مثال راوړ : کله چي پوځ تيرا او کرمي ته لاړ،نو بيا ولي يې دوزيرستان لاره خلاصه پرېښودله ،دا ددې لپاره وه چي دهشت گر و ته لار پرېږدې تر څو هغوي له همدې لارې ځانونه دکرمي او تيرانه وزيرستان ته وباسې)).

پاکستاني پوځيان په دي ورستيو کي دالقاعدې او طالبانو دتعقيب په نامه د خوست ،ننگرهار اوکنړ ولايتو په مربوطاتو کښې دافغانستان پر خاوره تيری کړی دی ، له دغه شان تيريو څخه ددوي هدف دترهگرو تعقيب نه دی ، هغو خوهلته په کور کي ورسره دي ، بلکه هدف يې دادی ترڅو په افغاني چاروکو ومنې چي سرحد چيرې دی . دا کار دوې دوه ځله پخوا يو ځل دطالبانو دحاکميت دترلاسه کولو په لومړيو ورځو کي دکندهار په سپين بولدک کې وکړ، چې په اصطلاح پر سرحد باندي پرتې ډبري يې څومتره دکندهار په لور ورنږدې کړ ې ،هلته ددوي له دغه کار نه موخه داوه چي په طالبانو کي دملي احساس لرونکو کسانوکچه معلومه کړې ، دوي داکار دشپې لخوا تر سره کړ، کله چي سهار دبولدک خلکو هغه ډبري چي پاکستانيانو دکندهار وخوا ته رانږدې کړې وې وليدې سمدستي يې هغه دپاکستان وخوا ته ورنږدې کړې ،عينې عمل دشورويانو سره دجگړې په وخت کې په خوست او پکتيا کي تر سره سوی و او افغانانو دوباره ددوي پخوانې ځاي ته هغه دډبرو علامي انتقال کړې دي،په دواړو وختوکې يې پاکستانيانو ته ويلي وه تاسو زموږ سره مرسته کوی اوکه مو خاوره لاندې کوی ؟

دپاکستان دمشرددغه وړانديز په اړوندچي غواړې اغزي لرونکی دېوال جوړ سې دوړې په 22 مه ورځ دافغانستان دکورنيو چارودوزارت وياند لطف الله مشعل دپژواک دخبرې اژانس سره په مرکه کې وويل چي لومړی بايد دا پوله دنړېوال قوانينو سره سمه معلومه کړه سي . هغه وويل همدا اوس په غلام خان ،ځاځيو او دبېرک تاڼې په سيمو کې دپاکستان امنيتي پوستې وړاندې راغلې ،چې دسرحد له معلوملو څخه وړاندې دافغانانو لپاره دمنلو وړ نه دې .دحکومت وياند ددغه وړانديز په ځواب کي وويل زموږ له نظره اغزن سيم گټه نه لرې ،... زموږ له انده دا دحل

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاره نده ،ځکه دا اغېزمن توب نه لري او نه هم ستونزه هوارولاي سي . دستونزی دهوارولو اصلي لار او چاره دهغو سر چینو خلاف پل اخیستل دي چي دترهګری ملاتړ کوي او وده ورکوي ، موږ عقیده لرو او ترجیح ورکوو چي ،نا اغېزمنو چارو باندې دلګښت پر ځاي ،ښه ده چي دغه پدیده له ریښو وایستل سي او ریښو ته یې پاملرنه وشي .
2005دسپتمبر13

قسیم اخګر دافغانستان دسیاسي مسایلو څېړونکی وباختر اژانس ته وویل : پاکستان په دغه وړاندیز سره غواړي ښکاره کړي چي دتروریزم په مقابل کي پرېکړنده دریځ لري .هغه علاوه کړه پاکستان دتاریخ په اوږدو کې دتروریزم سره د مبازرې او یاپه سیمه کې دتشنج دله منځه وړلو په وخت کې تل داکرښه پر افغانستان تحمل کړې ده . هغه وویل افغانستان په دي موردکې باید جدي غبرګون ښودلی واي ، دده په اند دافغانستان دولت ډېر محافظه کارانه برخورد کړئ دی.

یو بل سیاسي څېړونکي سمیع الله تازه دپاکستان وړاندیز یوه خالي بهانه بولې ،هغه وایي ډېرې نوري لاري شته چي پاکستان دهغو په وسیله کولای سي افغانستان ته دترهګرودراتګ مخه ونیسې.

نور پوهان اوڅېړونکې ورته نظرونه لري . دپاکستان داډول وړاندیز په داخل او له هیواد نه بهر افغانانواونورو څېړونکو دبحث توده مسله وګرځېده . زه پدې باور یم دافغانانوغوڅ اکثریت به داغزن اوپابل هر ډول دیوال دجوړېدوله وړاندیز سره تر ځوچي دډیورنډ دکرښي برخلیک معلوم سوی نه وی سخت مخالفت وکړې.

مسله داده چي ایا په افغانستان کې دناارامیو او ترهګریو دبندېدو یوازنی لار ه همدا داغزن دیوالو تیر ول دي؟ او که دا یوازي یوه داسې بهانه ده چي دډیورنډ کرښي ته د قانونیت په ورکولوسره دلر او بر پښتنوپه منځ کې دبیلتون راوستلو یوه خاینانه هڅه ؟

بله مسله دا ده پاکستان دا اغزن دیوال پر کومه سیمه تېروي ؟ هغه چې دډیورنډ کرښه وربانديې تېره سوې ده؟ او که هغه چې دجهاداو خپل مینځې جګړوپر مهال له چتراله تر بولانه پر عایقه سیمه باندي چي پاکستان نوې تاڼې جوړې کړې او زیاته سیمه یې لاندي کړې ده غواړی داغزن سیم په وسیله جلا کړی ؟

که پاکستان په رښتیاسره غواړي دتروریستانو او القاعدې دسازمان جرړي وباسې ،په سیمه او افغانستان کې دترهګریو مخه ونیسې نو دطالبانو او القاعدې یو شمیر جګپوړې تل په پاکستان کې نیول سوې دي چي وروستی بیلګه یي دروان کال دنومبر دمیاشتې په نمه نیټه دطالبانو دوخت دهرات او کابل والې مولوې عبدالمنان په پاکستان کې دهغه دنیول کېدو خبر ورکړه سو ،په دې ټینګ باور لرم چي دنیولودا لړی به په همدغه پاکستان کې دامریکا فشارته دځواب ورکولوپه خاطر دپاکستان داستخباراتو دپلان له مخې دوام ولري . په پاکستان کې دطالب او القاعده جګپوړو چارواکو نیول کېدل ددې علامه ده چي دوي ټول تر اوسه په پاکستان کې ژوند کوي او له هغه ځایه خپل ترهګریز پلانونه پلي کوي . د2001 زکال دسپتمبر د11نېټې راپدې خوا چي برېوال دهغه په سر کې امریکا

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترهګريزو بريدونوته متوجه سوي او تر هر تروريستي بريد وروسته څېړنې سوې په ټوله نړۍ چې کوم تروريستې بريد تر سره شوی ريښه يې په پاکستان پورې مستقيم يا غير مستقيم تړاو پيداکړی دی . دهمدغو او نورو زياتو دلايلو او اسنادو په تر لاسه کولو سره دنړۍ زيات څېړونکې په دی نظر دې چې په سيمه ايزه او نړېواله کچه دتروريزم دريښو دايستلو په موخه په پاکستان کې بنسټيز او رښتيانې عملې ګامونه اوچت سې . هلته بايدټولې هغه مدرسې اوکمپونه په کومو کې چې يوازي او يوازي تروريستان او فناتيکان دتروريستې اعمالو دسرته رسولو لپاره روزل کېږې وتړل سې . دپولې پر سر داغزنو سيمانو دديوار جوړول دتروريسم او په افغانستان کې دنا امنيو دله منځه وړلو عمده دليل کېداي نسې . ځکه هم دپاکستان په سنا کې مخالف ګوند دداشان ديوار دجوړېدود وړانديز او طرحې سره خپل مخالفت اعلان کړ. هغوي وويل چې دا کاربه قبايل سره جلاکړي په همدې دليل يې دخپل هيواد دمشرانو دا وړانديز مسخره اميز وباله . ډير په دې باور دې چې له پاکستان څخه درالېږل سوو په وسيله دلته په افغانستان کې ترهګر عمليات او بريدونه دپاکستان او امريکا په مشوره تر سره کيږي ، امريکا غواړي په سيمه کې دناارامۍ په نامه ، داچې داځل افغانستان تنها نه پرېږدوعلاقه لرې امنيتې حالت تر يو وخته په همدغه نا آرام شکل وساتې . دوي دليل دا راوړې چې که امريکا او اروپايې هيوادونه په رښتيا سره وغواړي په افغانستان کې امنيت راسې ،ساده او اسانه لار يې پاکستانې چارواکو ته دا ښودل دې چې نور نه غواړي په افغانستان کې وضعه ناارامه وی . کله چې پاکستان دا احساس کړه په ههغه لهظه هر څه په ټپه دريږي او په هيواد کې ارامې راځې . که دنړۍ دنورو هيوادو په مقابل کې چې دنړيوالو وژانديزونه نه منې دملګرو ملتود امنيت شورا پر هغه غور کوي ،بنديزونه پرې لګوې په دې ورستيو کې خو دهمدغې شورادپرېکړې په اساس پر افغانستان دوسله وال تيري واک هم امريکا او نړيوالو تر لاسه کړ.عجبه داده چې په افغانستان کې دامنيت دراوستلو په منظور په ميليارډو ډالر لګېږي امريکايي او اروپايي مور بي زويه کېږي ،هر ورځ تر لسو زيات افغانان ژوند دلاسه ورکوي ،ټوله نړۍ په دې ښه خبره ده چې ددغو بريدکونکو اصلې جونګړه پاکستان دې اوهلته روزل کېږې مګر څوک څه نه ورته وايي ؟ دا هغه سوال دی چې تر اوسه هيچادهغه له پاره وړ ځواب بيله دېنه چې ممکن همدا زبرځواکې غواړي دکومې پټې موخې لپاره جګړه دوام پيداکړې!

امريکايانو دسپتمبر د11تروريستي حملې نه ورورسته تل په تکرار ويل : په نړۍ کې ترطالبانو او القاعدي دسازمان ظالم او خطرناک هيڅ يو تروريستي سازمان اوبنسټپال ګروپونه وجود نه لرې ،مګر اوس امريکا ولې اجازه ورکوي چې هغوي په افغانستان کې تروريستې بريدونه او حملې تر سره کړې ؟

دپاکستان پخوانۍ دکورنيو چارو وزير جنرال بابر هم دپژواک سره په مرکه کښې دغه ټکې ته اشاره کوي وايې : جنګ ديوي ځانګړې موخې لپاره و،خونوم ورته دبل څه ورکړه سو،ټوله ستونزه داوه چې امريکا له طالبانو دبريډاس په نوم دګاز دکمپنۍ پر ځاي ديونيکال له کمپنۍ سره دګازدنل ليکې تېرولوتړون غوښت ،موږ هم په دې لړ کې له

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

امريکا سره مخالفت کړی و،امريکا يو شمير طالب چارواکې دامريکا بوسټن ښارته بو تلل او هلته يې پرې له يونيکال سره پر تړون کولوفشار راوست.

پرافغانستان دامريکا بريد اقتصادې جنگ وچې اوس هم روان دی ،دغه راز امريکا په سيمه کې دخپل حاکميت لپاره دايران،چين،او شمالي کورياهيوادونوپر خلاف پوځې اډوته هم اړتيا لرله چې دغه اړتيا يې په افغانستان کې پوره کړه.

عمده اومهمه مسله داده چي دپاکستاني چارواکو لخوا داغزن ديوال جوړولو وړانديز موخه په رښتياسره په افغانستان کې دترهگريو مخه نيولو په خاطرنه ده ؟ دخپلې دغه خبرې دپخلې لپاره څو لاندټکوته ستاسو پاملرنه را اړوم:

ما پخپله ليکنه کې کوښښ وکړ په لنډه توگه دافغانستان په کورنيوچاروکې دپاکستان پټو اوبربنډو لاس وهنو ته گوته ونيسم . دامنلووړ نه ده چي داغزن ديوال جوړول افغانستان ته له پاکستان څخه دترهگرو دمخنيوې په خاطر دی ؟ که ترهگر له پاکستان څخه راځي نو دديوال دجوړېدو دميليارډوعبث مصرف په عوض ښه نه وه ؟ چي دالقاعدې دسازمان څخه نيولې ټولو تروريستي گروپو ته کوم چي په غټ گمان ستاسو استخباراتو ته معلوم دې او حتا اړيکې هم ورسره لرې له پاکستان څخه وباسی ؟

-داځنگه ردوی چي په پاکستان کې دمذهبې بنسټپالو لخوا ستاسو دحکومت او بهرنيانو په مالې او مادي مرستو دشوروې سره دجگړې په مقابل کې پخواجوړوسو مدرسوکې تر اوسه ترهگرنه روزل کېږی ؟ پوهېږم چي دابه راسره ومنی ؟ ځکه کله چي پر تاسو امريکا او انگليستان فشار راوړې تاسو سمدستي ملايان نسی او يا له مدرسو طالبان شړی ،داکار دا معنا لری چي دا ديوبندې مدرسې اوس هم ددينې عالمانو پر ځاې تروريستان روزې .ځکه اړينه برېښې چي داغزن ديوال جوړولوپه عوض ددترهگرو دروزلو مدرسې وتړل سې . - دډيرو نړيوالو نشراتي ارگانو سره دپاکستان دولسمشر نه نيولې بياتر نورو جگپوړې چارواکوپورې دافغانستان دسياسي او امنيتې حالت په اړوند دټولو څرگندونې دبربندو لاس وهنو بيلگې دې دا لاس وهنې په کوم ديوال گرځوی ؟ ستاسو يوپخوانی وزير (بابر) په افغانستان کې دحالت په خرابيدودومره ډاډه دی چي تاسو يې ويناخپله دپژواک په نشراتو کې ولولی ، دا چې دبې بې سي سره په خبروکي دپاکستان داطلاعاتو وزير دافغانستان دولت يو ناکامه دولت بولې ،اېادغه شان څرگندونې لاس وهنه نه بولی ؟ ددغه چارواکو او نوروجنرالانوخوله په کوم اغزن تار گنډی؟ بابر پژواک خبرې اژانس ته وايي : زه درته غوڅه خبره کوم ،په حقيقت کې امريکا او ددوي نور اتحاد يان په افغانستان کې داوږدې مودې لپاره نشې پاته کېدلاي ،دا مهال په افغانستان کې يو کمزوری او ضعيف حکومت دی او ددې خبرې قوې امکان شته چې په افغانستان کې له پارلمانې ټاکنو وروسته حالات نور هم خراب شي ،چي له امله به يې امريکا او

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

نورواتحاديانو ته په افغانستان کې پاتې کېدل ګران وې . دا ښاغلی کومې پټې وينې که په پاکستان کې دافغانستان پر خلاف له بريدو او ترهګريودنووپلانو څخه خبر نه وې ؟

-پاکستان له افغانستان سره پر پوله)) 770 ((په رادار سيستم مجهزې پوستې جوړې کړې دې که په هره پوسته کې لس تنه وې نو شمير يې 7700 تنو ته رسېږي ،دتروريستانو دنيولو او زموږ هيواد ته دهغوي دراتګ دمخنيوې په خاطر يې يوازې دپښتنو په سيمه کې تر)) 70 ((زره زيات عسکر ځاي پر ځاي کړه ،دافغانستان او پاکستان تر منځ که دکرښې اوږدوالې تخمينې)) 2400((کيلو متره په نظر کې ونيسو څنګه ومنل سي چې دادومره پوځې قوت نسی کولاي دځو تر هګرو مخه ونيسي ؟ دلته داګمان په حقيقت بدلېږي چې رښتيا هم پاکستان غواړې خپل وسله وال پوځ دامريکا او اروپايانو په پيسو دتروريزم سره دمبارزې په نامه وروزې ، اعاشه اباطه يې کړې . که رښتياغواړی له هغه ورځې چې پاکستان دترهګری پر ضدمبارزه شروع کړې ، زموږپه هيواد کې تروريستي حملې زياتې سوې دې .ددوي پر دغو ټولو دوه مخو تلاښو سر بيره وضعه هره ورځ نوره هم خرابېږې او دبې ثباتی په لور درومې . د دوکلو په موده کې پاکستان تر 78ميليونه ډالره زيات دتروريزم سره دمبارزې په نامه تر لاسه کړې ،او داسي هم يووخت ماولوستل چې امريکا هره مياشت پاکستان ته دتروريستانو سره دمبارزې لپاره يو ميليون ډالر ورکوې ،مګر ددغو ټولو مصرفونو ثمر چاونه ليد .دا خبره رښتياده که په افغانستان کې وضعه آرامه سې داپيسې به پر پاکستان په هغه لهظه ودرېږي ځکه پاکستان سوله نه غواړې.

-دغه کسان چې دپاکستان داستخباراتې سازمانو لخوا افغانستان تي دجاسوسې او ترهګری لپاره رالېږل کېږې چې ځينې يې نيول سوې هم دې ددوې مخه په کوم ديوال نيول کېږې؟

-دپاکستان ددولت يوتن پوځې جنرال ښاغلی صفدرحسين ددې خبرې پخلی کړی چې دپاکستان ځينې مذهبي ګوندونه يا تنظيمونه اوس هم دطالبانوسره مرستي کوي ،دغه ګوندونه په پاکستان او ځانګړې توګه قبايلي سيمو کې خلک هڅوي چې په افغانستان کې دطالبانو له غورځنګ سره خپلې مرستي جارې وساتې . فکر کوم دوي دا کار ځکه کوي چې دالقاعدې سازمان په سيمه کې هر څه دطالبانو په نامه تر سره کوې او دغه مدرسي او خاوندان يي پيسي له همدغه سازمان له لارې تر لاسه کوي . جنرال صاحب پرويز مشرف داډول مرستي چې موخه يي زموږ په هيواد کې ترهګريده په کوم دېوال يي مخه نيسې ؟

-داچي همدا اوس زمږ په خاوره کي ستاسو پوځيان پراته دي او څه موده پخواد ننګرهارپه مربوطاتوکې تر 45کيلومتره ، دکنړ،او نورو شرقې سيمو کي چي مخ کې مې نومونو ته اشاره کړې ده ، پاکستانې پوځيانوتيري اولاس وهنوهڅوونکی کوم ترهګردی ؟ دداشان تيريو مخه به څنګه نيول کېږې ؟ دوي ته هم اغزن ديوال ضروردی؟

په 2003زکال ددسمبر په دوهمه نيټه دالاهرام مصري ورځپاڼې دساندي تلګراف ورځپاڼي په حواله ليکلې وه چې د ISIجګپوړې چارواکې دطالبانو سره دوسلو مرستي کړې دې ،ددې ورځپاڼي په ليکنه دپاکستان داستخباراتي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سازمان ځيني کسان دطالبانو سره دراکټونو،کلاشينکوفونو ،دبېسيم ارتباطي مجهزې شبکې او سيسټمونه ،په لسهاوپه سپوږمکيو پورې تړلو موبيل تليفونوسر بيره 700موترسايکلونه اونور شيان په واک کښې ورکړې دی .نه پوهېږم جنرال صاحب پرويز مشرف داشان مرستي چي همدا اوس په پېخر ترهګرو ته ورکول کېږي څنګه ارزوی ؟ فکر نه کوم ديوال به ددغو مرستو مخه ونه نيسې . همدا اوس دنړی 37 هيوادونه په افغانستان کې دامنيت په ساتلو مصروف دي ،خوهغوی په خپلو مډرنو وسلو او تر بيه سو پوځيانوچي شمير يې تر)) 30 ((زرروزيات دی ولې نسې کولای په هيواد کې امنيت ټينګ کړي ؟ په کوم دليل ومنل سي چي ددغو ترهګرو تر شادپاکستان او دهغو دملګرو هيوادو لاس نشته ؟

دا نظر ورځ په ورځ غښتلی کېږي چي امريکا هم تر اوسه دافغانستان دحالاتو په اړوند دخپلو سياسي ،اقتصادي ګټو اواو سيمه کې خپلې سياسې اغېزود ساتلو په خاطر نه غواړي وضعه ارامه سي ،زموږ په هيواد کښې بې ثباتې دامريکايي او نوروبهرني پوځونو دشتون لپاره دجواز حيثيت پيداکوې . ځکه نو دادبن لادن ،القاعدې او طالبانو سريال بايد دوام پيداکړي.

اساسي خبره داده چي ددغو ترهګريو رېښه زموږ او پاکستان تر منځ دډيورنډ دکرښې پرسر په اختلاف کې پرته ده .اغزن او اوسپنيز ديالونه هم تر څو چي دامسله دابد لپاره حل نشي نسې کولاي افغانستان له دغو بدبختيو خلاص کړي . ځکه داسي ديوالونه دبشر په تاريخ کي له شرق نه تر غرب پوري دنړی په زياتوهيوادوکې جوړ سوې دي مګر مشکل نه دی حل سوی . زه اوس نه غواړم دداسي ديوالو دجوړېدو تاريخ او هيوادو په هکله معلومات وليکم .

متأسفانه تر اوسه پاکستان توانېدلی دي نړېوال په دي قانع کړي چي دوي دهغوی سره دتروريزم پر ضد مبارزه کې صادق دی دا هغه تريخ واقيعت دی چي افغانانو ته په هيڅ ډول دمنلو وړ نه دی . دهمدغه دوه مخې پاليسی برکت دی چي پاکستان ته دامريکا لخوا ټول پخواني قرضونه ور وبخښل سوه او يو په بل پسې F16 جنګې الوتکې له امريکا څخه پلاس راوړي.

متاسفانه دديورنډ دکرښې په اړوند په هيواد کې دننه مختلف نظرونه موجود دې .نه پوهېږم چي ولي دشوروې دموجوديت تر وروستی ورځې په افغانستان کې دټولو سياسي چپو،ښيو او منځپالو ګوندو نو په کړنلاره کې دسياست او بهرنيو اړېکو په برخه کې دډيورنډ دکرښې يا دپښتنو او بلوڅودسرنويش دمسلې دسياسې او عادلانه حل په غتيو ټکو ليکل کېده ،پسله هغه چې په افغانستان کې د امريکا په ملاتړ دطالبانو دحاکميت تر ړنګېدو وروسته سياسي ګوندونوته يو ځل بياد ښارنود قيرسړکونو پر سر دسياسي مبارزې امکان پيداسوی دی ،او يو په بل پسې دمختلفو مختاړو او ورستاړو په لړلو سره جوړېږي دغه مسله چي دا نيمه پيړی دهغې پر سر افغانان له مختلف ستونزو سره مخامخ سوې دې چوپه خوله پاته کېدل يوه سوال پيداکونکې مسله ده ،په دې هليه چي سياسي ګوندونه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دورځي په نرخ او بهرنیانو په اشاره زموږ په ملک کښې دسیاست پلې کول تر سره نه کړې ،اود هغه پخوانې کلاسیک سیاسي دودچي سیاسي غورځنګ باید دبهر په اشاره او ملاتړ په یوه هیوادکښې سیاست شروع کړې دزمان له ازمون څخه ناکامه راووتل .یو ولس هغه وخت په یوه سیاسي ځواک (ګوند) اعتبار پیداکوې او دهغه ملاتړ کوې چي دملې ګټو په درک کولو سره دهیوادوالو دژوند دښېرازۍ او پر مختګ لپارهدزمان دغوښتنو مطابق تلاښ وکړې . ځکه نو ددغې تاریخي لانجې دحل په هکله څه نه ویل دخلکو سره دداشان ګوندونو په هکله سوالونه پیداکوي او ددوې سیاسي خپلواکی هرومرو له سوال سره مخامخ کېږي.

متاسفانه پدې ورستیو کې څونفره دبل په اشاره او یاپښتنو سره ددښمنۍ په وجه داسې لیکنې کوې ،او په زیات زیار یې هغه دلیلونه راټول کړې چې هر یو یې ددوباره څېړنو وړ دی ،کله چي سړی هغه لولې نو فکر کوې بیله دانګلیستانو استازې ډیورنډ څخه نور ټول ملامت دی چې دډیورنډ دکرښې په هکله خبرې کوې . دلیکنو څخه یې چې کله دافغان اوکله دفدرالیانو په نامه د نورومسایلو طرحې بوې راځې ،دوي وایې که پښتونستان غواړی؟ بیانو ولې دتاجکستان ، ازبکستان نه پوهېږم له ایران سره هم دسرحد په هکله دپښتونستان پشان خبرې نه کوی ؟ اوداسې نوري خبرې چي هر کلیمه یي باید ساعتونه پرې بحث وسې . داډول کسان غواړې داسي ښکاره کړې چې پاکستان پر حق دی ،اوپه افغانستان کې څرنګه چي پښتنو حکومت کړی نو یې دخپلو ګټو لپاره افغان ولس ددوې په اصطلاح دپښتونستان قرباني کړی دی ،دوي داهم بیله کوم سنده وایې چې په 1949زکال دافغانستان پارلمان دشاه محمود خان تر فشار او زورلاندې دا پرېکړه وکړه چي دډیورنډ کرښه په رسمیت نه پېژنې ،ولې داښاغلې یا په افغانستان کې نه دي اوسېدلې او یا افغانانو ته سپکاوی کوي که نه دوې دې مهرباني وکړې یوه وطنپرست هزاره ،تاجک،ازبک،ترکمن په مخ کې دې وایې چې پاکستان پر حق دی ،بیابه وګورې چې دغه خلک کوم ځواب ورکوي ، دپښتنو خبره خو زه ځکه نه کوم چي تر اوسه یوه واکدار هم داجرات نه دی ځانته ورکړی چي دپښتنو دغه د حق غوښتلو ارادې ته دي په سپکه سترګه وګورې ،اویادې څرګنده کړې چي دپښتنو او بلوڅو سیمه دپاکستان خاوره ده . زه نه غواړم یوځل بیاخپله ټوله مقاله ددوی درو نفرو دلیکنو په اساس تکرار کړم . دومره ویل غواړم هر چاچې زموږ دخاورې څخه دټوټو دجلاکولو پروتوکولونه امضا کړې دې دافغانولس سره یې ستر خیانت کړی او دهغوي دنفروړ دي . پدې ټکې ښه پوهېږم چې دلوي احمدشاه باباامپراتوري ساتل او یادهغې پر سر دعوه کول محال او قانونې خبره نه ده ، مګر دخپلو ځانګړتیاوله مخې دډیورنډ کرښې د مسلې په هکله بحث بیل دی ،کله چي داکرښه عبدالرحمن خان لاسلیک کړه دډیورنډ دکرښې هاخوا پرتو قومونو، او نه هم دې خوا پښتنوته دمنلو وړوه ؟ دا علت و چې عبدالرحمن خان یوه مصنوعې او په خپل لاس جوړه سوې جرګه راوغوښتل ،او هګه لیک چې دافغانانو په استازیتوب وویل شو پخوا لیکل سوې و . نه پوهېږم چي ولې پر دغه سترګې پټوې ؟ او پښتانه په مختلفو شکلو متهم کوې؟ چي ګویا دا په افغانستان کې یوازې پښتانه دي چي دپښتونستان نارې وهې،دډیورنډ معاهده چي لاس لیک سوې ده هغه اولې او اخیرې وه .که داسې ده ؟بیانو ولې دپاکستان چارواکو هر یوه پخپل وار سره هر هغه چاته چي په افغانستان کې یې واک تر لاسه کړی دی مراجعه یې کړې او یایې دومره نظامې او سیاسي فشار راوستلی چي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

افغاني چارواکې يې خبرو ته اړيستې ،دپاکستان او افغانستان تر منځ په خبرو کې لومړۍ شرط په افغانستان کې دارامي راوستلواو افغانستان سره دمرستو او دوستانه مناسباتوټينګولويولپاره همدا دډيورنډ لعنتي کرښه مطرح سوې ده ؟ زه خپله دا نسم منلاي دا 112کاله چي خلکو دې خوا او هاخوا دپښتنو او بلوڅودمسلې دعادلانه حل او سرنويشت ټاکلو پر سر مشکلات ګاللي ،زندانو ته تللي او شهيدان سوي دي ، دا ټول ليونيان او ددوې په اصطلاح نادان وه او يامغروروه؟ دغو ښاغلو ته بايد وويل سې چي افغانانو هيڅ وخت يوازې دالحاق خبر نه ده کړې تل يې مشرانو په خپلو ويناو کي ويلې چي دپښتنو او بلوڅو دسرنويشت مسله دې ددوې په خوښه او ددوې دارادې داصل پر اساس حل سې ،دپښتنو او بلوڅو دسرنويشت دټاکلو حق په دوي پوري اړه لري ،مګر تر اوسه دوي ته داحق چانه دی ورکړی ،په افغانستان کې ټول افغانان ((زه يي دبيګانه پرستو په دود پر قومو نه ويشم ،زما لپاره تاجک ،هزاره ،ازبک،ترکمن اونور ټول افغان او يو دي)) داتاريخي مسوليت لرې تر څو دکرښي هاخوا پرتو قومونو پښتنو او بلوڅو دسرنويشت دټاکلو مسله دنړيوالو په مټ دابد لپاره دهمدغو قومونو په خوښه دحل لاره پيداکړي . زموږ دهيواد پياوړی تاريخ پوه او څېړونکی سيستاني صاحب دپاکستان ددسيسو په اړوند روڼ اندي خپل وطني رسالت ته متوجه کوي او ليکي : بر روشنفکران و قشر آګاه و چيز فهم افغانستان است تا با افشای دسايس شوم پاکستان ، اين ولدزنای استعمار بپردازند و اهداف توسعه طلبانه آن را در منطقه برملا کنند. باشد که جلو اين شراندازی های حکام و دستګاه استخبارات نظامی پاکستانی ګرفته شود و مردم افغانستان به نيات ناپاک اين کشور بظاهر پاکان بيش از پيش پی ببرند.اعظم سيستاني 29.06.05 ټول افغان

زما په عقيده داغزن دېوال جوړ ولو مثبت تأثيرپه لاندې دلايلو عملې نه برېښي:

اول : ديوال ددواړو هيوادو تر منځ ستونزه نسې حل کولاي . ځکه په افغانستان کې مداخلې ددولتوارسمې ادارولخوا تنظيم سوې او پلان سوې دې . دهمسايه هيوادو په منځ کې دداسې پلان سوو مداخلو مخه دسيمانوپه ځغلولو نسې نيول کېداي.

دوهم : دا ديوال به دډيورنډ دکرښې دواړو خواو قومونه سره جلاکړې ،په تګ راتګ کښې به يې ستونزې جوړې کړې ، هغوي ته به هم دمنلو وړ نه وي اونه به کوم درد دواکړې.

دريم : تر اوسه دافغانانو لپاره دډيورنډ کرښه دمنلو وړ نه ده . نو دا ديوال به پر کومه برخه تېرېږي ؟

څلورم : ددغه اغزن ديوال سروې او جوړول به هرومرو څلور،پنځه کاله دوام لري ،نو دا په دي معنا ده چي داڅو کاله بايد په افغانستان کي همدا بې امنيتی او وژني به دلته جريان ولري ؟.

پنځم : دداشان دېوال دجوړېدو لګښت چي په ميليارډو ډالرکيږي څوک پر غاړه اخلې ؟ افغانستان دخپل ويجاړ اقتصاد په لرلو سره ((شل)) کاله نور هم دا توان نسې پيدا کولاي چي ددغه دېوال يو پر څلور لګښت دې پرغاړه واخلې ،پس دا دېوال به پاته وې تر څو افغانستان هم دهغه دجوړېدو لګښت توان پيداکړې . دايو بيځايه اوايضافې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مصرف دی ، یوازې کیداې سي دپاکستان - افغانستان تر منځ ددوستۍ ، متقابل احترام او یو دبل په کورنیو چاروکې دلاس نه وهلو، ښو اقتصادي او فرهنګي اړیکو د ترون په اساس دااوسنۍ امنیتي ستونزه حل سي.

ددې لپاره چي زموږ او پاکستان تر منځ دا تاریخې لانجه حل سوي وې او په سیمه کې همیشنۍ سوله ټینګه سوې وې زما په اند لازمه ده دتاریخې حوادثواو اسنادو په نظر کې نیولو سره د ملګرو ملتو دسازمان تر نظارت او څارنې لاندې ،داسلامې هیوادو دکنفرانس ، دامریکا ،اروپایې هیوادو پارلمان ، انګلیستان ، روسیه ،چین، هندوستان،تاجکستان ،ازبکستان ،ترکمنستان ، ایران ،پاکستان او افغانستان دجګړوړو چارواکو په ګډون ، دډیورنډ دکرښې پر سر داختلاف د سیاسي او عادلانه حل لپاره نړیوال کنفرانس جوړسې.

په کنفرانس کې دګډون لپاره باید کسان راوغوښتل سي:

/1دډیورنډ دکرښې سهیلې طرف ته پرتو پښتنواو بلوڅو ټولو لویو او وړو قومونو هغه استازې چې دپاکستان ددولت دهر ډول مداخلې نه پرته دنړیوالو تر جدې کنټرول لاندې ټاکل سوي وې . ځکه یو ځل دانګلیسانواو پاکستان نوې جوړې سوې اداري لخوا دټول پوښتنې تر نامه لاندې په 1947زکال درغلې وسوه،نه یوازې داچې مقدس کتابونه کښېښودل سوه بلکې دنظر ورکولوپه وخت کې انتخاب غلط او ډوکه بازې وه یعنې دوه انتخابه وه پاکستان او هندوستان ،دافغانستان نوم هلته نه و،په داسې حال کې چې دوي نه له پاکستانه او نه هم له هندوستان څخه جلاسوې وه ، دوي له خپل وطن افغا نستان څخه جلاسوې وه ځکه نو منطقأ باید له دوې نه داسې پوښتنه سوې واې چي غواړۍ له افغانستان سره دوباره یوځاي سۍ او که له هند یا پاکستان سره . په دې هکله پر خپل وخت دافغانستان دولت کلک غبرغون ښکاره کړ ،او خداې بخښلې خان عبدالغفارخان هم پدې هکله مفصله وینا وکړه ، او دخپل مخالفت دلایل یې ښکاره کړه ، ما مخکې ورته اشاره کړې ده . 2/ دهمدې کرښې شمالې لورته (افغانستان) د پرتو قومونو استازې هغوي هم باید په عین شکل وټاکل سې . 3/ ددواړو هیوادو هغه پوهانو ،عالمانو او فرهنګې شخصیتونو کوم چې په حکومتونو پورې تړاونه لرې او تل دمستقل سیاسي نظر خاوندان وه.

/4دافغانستان دپارلمان او مشرانو جرګې لخوا غوره سوې استازې په هیوادکې دڅبو او مذهبې تړاو دانډول په نظر کې نیولو سره ،(دلړو لږ ،دډیرو ډیر).

/5دپاکستان دپارلمان استازي دسوبو دویش او قومي کمیت په نظر کې نیولو پر اساس.

دکنفرانس پرېکړې باید دتعقل او علمې منطقوپر اساس چي موخه یې په رښتیانۍ توګه دتر یوې پیړۍ زیاتې لانجمنې مسلې حل ته دپاي ټکۍ ایښودل وي.

دغه کنفرانس ته امادګې به څو میاشتې دوام وکړې ،لګښت به هم ولرې ،ولې دومره به ډیر نه وي زیات لکه همدا اوس چي په سیمه کې دامنیت پر راوستلو تر سره کېږې . په دغه کنفرانس کې باید په آزاده او دیموکراتیکه توګه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمحکومو پښتنو او بلوڅو اراده تمثيل شوې وي ،او دهغوي رواغوښتنو او پوښتنو ته مثبت ځواب وويل سې . په هغه صورت چي دپښتنو او بلوڅولپاره دقبول وړ وي.

کنفرانس دتاريخي اسنادو تر مطالعي او څېړلووروسته بايد ددغو مسايلو په هکله پرېکړې وکړي:

اول : دپښتنو او بلوڅو په خوښه او اراده دتل لپاره ددوې برخليک ټاکل . که لازمه ولېدل شې هلته دنړېوالو تر نظارت لاندي آزاد او له مداخلې نه خلاص ريفرنډم سرته رسول . که پر ټول پوښتنه اړونده خوا سره موافقه وکړې په هغه صورت کې بايد دټول پوښتنې په پاڼه کې واضح ليکل سوي وي چي : الف : غواړې يو آزاد او خپلواک هيواد اوسی ؟ ب : علاقه لرې له پاکستان سره پاته سې ؟ ت : غواړې دخپل مورنې ټاټوبې افغانستان سره يو ځاي سی ؟ داټول پوښتنه بايد بيله هر ډول مخکنې پروپاګنډ .يودبل پر خلاف دتبليغ ،دافرادو رانيولواو نورودرغليو څخه په خلاصه توګه کاملا په پ[ه توګه دنظر په څرګندولو سره تر سره شي . يوازي دا تبليغ ورته وسې چي تاسو حق لرې خپل سرنويشت پخپله وټاکې او کله چي کاغذ صندوق ته اچوې هلته بيله خدايه بل څوک نسته . ډيره ضروري ده چي هر پوښتنه په بيل کاغذکې چي بيل رنګ او جلا دپېژندګلوې علامه ولري ليکل شوي وې . ځکه هلته هم دير زيات نالوستې دي دارپا په دود چليپاکولو کي هر ډول درغلې ځکه کېږي چي رايه ور کوونکې دبل چا مرستي ته اړ کيږې په هغه صورت کي مرسته کونکې کولاي خپله اراده په هغه قبوله کړي.

دريفرنډم ټول پروسيجر بايد دېېړي نړيوالوپوهانو او حقوق داناڼو په مشوره ،روڼ اوڅرګندوې.

دوهم : دافغانستان او پاکستان تر منځ دسرحدې پولې ټاکل .او پر هغه هر ډول تيری منع ګڼل.

دريم : دنړيوالو منل سوو اصولو پر بنسټ افغانستان ته دنړی له نورو هيوادو څخه دايران دعباس بندر اوپاکستان د کراچي بندرله لارې بيله قيدوشرط نه دنړيوال ترانزيتي قانون په نظر کې نيولوسره دسوداګرې دمالونودواريدولواو صادرولو په خاطر دافغانستان حق په رسميت وپېژندل سې . دا ځکه چي له يوې خوا افغانستان له بهر سره پوله نلرې مګر داګا ونډې هيوادونه يې لرې او بل داچې همدا اوس ايران او پاکستان له هغو اوبو څخه وړيا استفاده کوي او ځانته داستفادې قانونې حق ورکوې کوم چې سر چينې يې دافغانستان په خاوره کې دي ،که افغانستان ته دپورته يادسوو بندرو څخه دسوداګريزو مالونو دوړلو او راوړلو ترانزيتې حق ورنه کړه سي ، افغانستان هم بايد ځانته دا حق خوندې وساتې چې په هيوادکې دننه پيداسوی اوبه چې پاکستان او ايران تي بهيږي همسايه هيوادونه يې بايد رانيسې او کله چي افغانستان نه غواړې اوبه وپلورې دا حق ور سره خوندې پاته وې . لکه همدا نن د10.11.2005زکال د(دسمبر لسمه) مي په بينوا ويب پاڼه کي ولوستل چي پاکستان له پاکستان څخه د نفتی موادو صادرول بند شوی دی .د افغانستان د اوبو او بريښنا وزير ويلی دی چې څلور ورځې کيږی چې پاکستان � افغانستان ته د نفتی موادو صادرول بند کړی دی .دوزير پر وينا نفتی مواد چې حرارتی توربينو نه په يوه ساعت کي ۹۰۰۰ ليتره تيل لګوی اوس له بازار څخه رانيسی.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاريخ دا ثابته کړې ده چې پاکستان په افغانستان کې ديوقوې ،پر ملې اساساتواو بنسټو ولاړ ،غښتلې او پرمختللي افغانستان سره علاقه نه لرې ،غواړې په افغانستان کې داسي يو لاس پوڅې رژيم حاکم وي چې هر څه ددوې په قومانده او اشاره سرته ورسوې . په همدې اساس لازمه او اړينه برېښې دهمدغه کنفرانس دځانګړې پرېکړې له مخې چې دپلې کېدوڅارونکې به يې دامينت شورا ،امريکا ،انګليستان ،چين او روسيه وې دافغانستان او پاکستان تر منځ ديواوبل په کورنيو چاروکي دهر ډول مداخلې او دخالت نه کولو موافقت نامه لاسليک سې.

ددې لپاره چې هر ورځ دپاکستان او افغانستان تر منځ پر دغه شان مسايلوپرابلمونه را پيدا نسې پر ځاې يې بولم ددغه نړېوال کنفرانس پرېکړې چې دعدالت او انصاف پر بيادبه تر سره سوې وې دملګرو ملتو او امنيت دشورادسازما ن په دفترونو کې راجستر او لاسليک کونکې يې په پلې کولو مکلف وګڼل سې.

يوازې نړېوال سياسې تعقل او بې پرې سياست به وکولاې سې په سيمه کې ددغودوهيوادو تر منځ دسل کلنې کړکېچ اوتاريخې مسله حل را منځته او دافغان ولس له ګرېوان څخه به دنړېوال تروريزم لاس لنډ کړې.

تر څو ددواړو خواو په خوښه دامسلې د عادلانه حل لاره ونه لټول سې ،امريکا او دنړې دغو ټولو هيوادو ته چې په شکل داشکالو په افغانستان کې مصروف دې داطمنان ورکوم چې خپلو هيوادوته به بيله دمړو له جسدونه بله هيڅ ګټه يونسې . او پايله به يې دا وې لکه بابرجنرال چې فرمايلي دې ((امريکا او دانور ټول به دوباره خپلو هيوادو ته ستانه سې)) که دبابر دا ارمان داځل تر سره سو افغانستان به په رښتياسره په هغه اورکې وسوځېږې چې داورلوګې به يې هرومرو په نيويارک ،لندن ،مسکو ،پيکنګ ،پاريس ،اروپا، کاناډااو جاپان او دعربې نړۍپه ښکلو ښاروکي ډېر نازولې رانده کړې .افغانستان به نه يوازې تر هيروئنو دتوليد او سوداګرۍ مرکزوې بلکه دنړېوال افرطې تروريزم دتربيې او نړې ترهګريزو کړنو دپلې کولومرکزوې . اوس بايد ټول پدې پوهېدلې وې چې دډيورنډ کرښه هغه تورښامارډۍ که مړ نسې او غم يې ونه خوړل سې ، په ټوله نړۍ که به څوک ارام پرې نږدې.

Download from: ketabton.com

Get More e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library